

ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

ปริญญานิพนธ์
ของ
วาสิกา เพ็งชะตา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา

มกราคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

บทคัดย่อ
ของ
วาลิกา เพ็งชะตา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
มกราคม 2547

วาไลกา เฟิงชะดา (2547) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์
ปริญญาณิพนธ์ ศ ม (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะกรรมการควบคุม รองศาสตราจารย์
ดร สุณิดดา เทคนิยม , อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัย
พยาบาลเกื้อการุณย์ พิจารณาจากผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นโดยมีดัชนีเป็นตัวชี้วัดการ
ดำเนินงาน และพิจารณาจากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ 2) เพื่อเปรียบเทียบ
ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จากความคิดเห็นของนักศึกษา
และอาจารย์ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อ-
การุณย์ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 และ 4 จำนวน 266 คน และอาจารย์ จำนวน 92 คน
รวมทั้งสิ้นจำนวน 358 คน นำมาหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างคือ
นักศึกษาจำนวน 141 คน และอาจารย์จำนวน 48 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 189 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ตารางวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับดัชนีชี้วัดการ
ดำเนินงานในด้านต่างๆ และ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยใช้ดัชนี
เป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานในแต่ละด้าน

การดำเนินงานของวิทยาลัยฯ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้าน
การวิจัยและผลงานวิชาการ ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา และ
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับประสิทธิภาพมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายย่อย พบว่า ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ
มาก ได้แก่ ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม มีดัชนีคือ ร้อยละของอาจารย์ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ ที่
ปริญญานิพนธ์/ กรรมการ/ อนุกรรมการ

ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการเรียนการ
สอน ในเรื่องของอาจารย์ มีดัชนีคือ ร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือ
เทียบเท่า

ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลและอาจารย์

นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยในด้านหลักสูตร ด้านคุณภาพของนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบุคลากรมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

อาจารย์มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยในด้านหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านคุณภาพของนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาพยาบาลและอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านคุณภาพของนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัย ในด้านคุณภาพของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 รองลงมาเป็นความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านหลักสูตรและด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนในด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

EFFECTIVENESS IN THE OPERATION OF KUAKARUN COLLEGE OF NURSING

AN ABSTRACT

BY

WALIKA PENGCHATA

Presented in partial fulfillment of requirements
for the Master of Economics degree in Economics of Education
at Srinakharinwirot University

January 2004

Walika Pengchata (2004) *Effectiveness in the operation of Kuakarun College of Nursing* (Economics of Education) Bangkok Graduate School, Srinakharinwirot University Advisor Committee Assoc Prof Dr Sunida Tesniyom, Mr Maitri Apiphathanamontri

The objectives of this research 1) to study about the efficiency in the operation of Kuakarun College of Nursing by considering to its outcome indicated by operating indices, and the comments from the students and the teachers, 2) to compare the efficiency in the operation of Kuakarun College of Nursing from the students' perspective versus the teachers' perspective, 3) to study in the problems and suggestions for the operation of Kuakarun College of Nursing The population of this study was the following 266 third-year and fourth-year students in the bachelor of nursing science program and 92 teachers, those make the total number of 358 Which is derived for the number of samples with the Yamane's formula Therefore, the number of samples is composed of 141 students and 48 teachers, equaling 189 for the total

The methodologies used for collecting the data are the tables presenting the data indicating the values of the operation in various aspects and the sets of surveys The statistic tools used for examining the data are percentage, arithmetic mean, standard deviation, and t-test

This research concludes the following results

Section 1 The efficiency in the operation of Kuakarun College of Nursing by using some indices as the indicators of the operation in each aspect

The operation in 5 sections reveal in the highest efficiency level, those are instruction, academic works and researches, social service, student activity development, and outline reservation

If considering to their sub-sections, it is found that the high efficient level indicating indices are the instruction from the social service aspect, whose index is percentage of the number of teachers who are professors, thesis advisors, committee, and subcommittee

The efficient indices in the lowest level are ones related to the instruction from the teacher's side aspect, percentage of the number of full-time teachers who hold doctoral degree or equivalent

Section 2 the efficiency in the operation of Kuakarun College of Nursing by considering from the comments of the students and the teachers

The students provide the comments about the efficiency in the operation of Kuakarun College of Nursing that the curriculum aspect, the student's qualification aspect and the supporting atmosphere aspect is in high level, the personnel aspect is in the highest level

The teachers provide the comments about the efficiency in the operation of Kuakarun College of Nursing that the curriculum aspect, the personnel aspect, the student's qualification aspect and the supporting atmosphere aspect is in high level

The opinions of both the students and the teachers about the operation in 4 sections for total (curriculum, personnel, the student's qualification and supporting atmosphere) had statistically significant differences at the 0.05 level

When considering by each aspect, it is found that the students and the teachers have opinions in the efficiency about the student's qualification had statistically significant differences at the 0.01 level, about the curriculum and the personnel had statistically significant differences at the 0.05 level, about the supporting atmosphere had no statistically significant differences

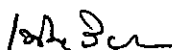
ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

ของ

นางสาววาลิกา เพ็งชะตา

ได้รับการอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

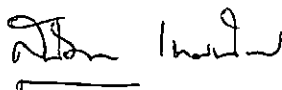

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ 18 เดือน มกราคม พ.ศ. 2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

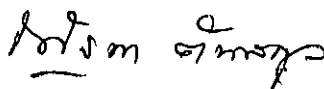
ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนิตดา เทศนิยม)

กรรมการ

(อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐกา ตันสกุล)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิลก ดิลกานนท์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุนิตดา เทศนิยม ประธานที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิลก ดิลกานนท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐกา ดันสกุล กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนตรวจแก้ไขปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์และมีคุณค่าทางวิชาการมากขึ้น รวมทั้งพระคุณของอาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ สาหรี แดงทองดี ที่คอยอำนวยความสะดวกและเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งอาจารย์และนักศึกษาพยาบาลทุกท่านในวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ คุณसानันท์ เสรีประยูร เจ้าหน้าที่กองวิชาการ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ที่คอยอำนวยความสะดวกในการดำเนินขั้นตอนงานวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา รุ่นที่ 4 และ เพื่อนๆ ทุกคน และนายวิศิษฐ์ บิลมาศ ที่คอยเป็นกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยตลอดมา รวมทั้งขอขอบคุณคุณธนวิทย์ บุญสิทธิ์ ที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำที่ดีในการทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้

และขอขอบพระคุณบุคคลที่มีความสำคัญต่อผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง คือ บิดามารดา และทุกคนในครอบครัวของผู้วิจัย ที่ให้การสนับสนุนทั้งกำลังใจที่ดีเยี่ยมและกำลังใจทรัพย์มาโดยตลอด

วาสิกา เฟิงชะตา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
สมมติฐานในการวิจัย	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ข้อมูลเกี่ยวกับการพยาบาล	12
ความหมายของพยาบาล	12
ความหมายของพยาบาลวิชาชีพ	12
วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์	13
ปรัชญาของหลักสูตร	13
วิสัยทัศน์	14
ปณิธาน	14
พันธกิจ	14
วัตถุประสงค์	15
ประวัติวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์	15
ที่ตั้ง	16
หลักสูตรที่เปิดสอน	16
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล	16
ความหมายของประสิทธิผล	18
การประเมินประสิทธิผล	19
ปัจจัยที่บ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียน	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) ดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษา	28
ความหมายของดัชนีชี้วัด	28
องค์ประกอบและดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา	29
องค์ประกอบและดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษาพยาบาล	32
ลักษณะสำคัญของดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษา	34
ประเภทของดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษา	35
ประโยชน์ของดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษา	35
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาล	36
หลักสูตร	36
สภาพแวดล้อมของวิทยาลัย	42
คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	54
เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
การนำเสนอข้อมูล	61
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย	62
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
ส่วนที่ 1 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีชี้วัดการดำเนินงาน	62
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ประสิทธิผลจากแบบสอบถาม	68
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาและอาจารย์	68
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ประสิทธิผล	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานในการวิจัย	91
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรค	93
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	97
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีดำเนินการวิจัย	97
สรุปผลการวิจัย	99
อภิปรายผล	102
ข้อเสนอแนะ	109
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	120
ภาคผนวก ก	121
ภาคผนวก ข	136
ภาคผนวก ค	142
ภาคผนวก ง	149
ประวัติย่อผู้วิจัย	151

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตัวแปรและดัชนีชี้วัด	6
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาและอาจารย์	54
3 ตัวแปรและดัชนีชี้วัด	54
4 ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน	62
5 ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านการวิจัยและผลงานวิชาการ	64
6 ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคม	65
7 ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา	66
8 ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	67
9 จำนวน ร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษา จำแนกเป็น เพศ ระดับชั้นปี ภูมิลำเนา และค่าใช้จ่ายต่อเดือน	68
10 จำนวน ร้อยละ ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของอาจารย์ จำแนกเป็น อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ ตำแหน่งงาน	69
11 ค่าเฉลี่ยและค่าสวนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลถือการุณย์	71
12 ค่าเฉลี่ยและค่าสวนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลถือการุณย์ใน ด้านหลักสูตร	72
13 ค่าเฉลี่ยและค่าสวนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลถือการุณย์ใน ด้านบุคลากร	74
14 ค่าเฉลี่ยและค่าสวนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลถือการุณย์ใน ด้านคุณภาพของนักศึกษา	77
15 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลถือการุณย์ใน ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา	78

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อ ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์	81
17 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อ ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในด้าน หลักสูตร	82
18 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อ ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในด้าน บุคลากร	84
19 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อ ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ใน ด้านคุณภาพของนักศึกษา	87
20 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อ ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในด้าน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา	88
21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา กับอาจารย์ ที่มีต่อประสิทธิผลในการ ดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์	91
22 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาล เกื้อการุณย์ ของนักศึกษาและอาจารย์ ด้านหลักสูตร	93
23 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาล เกื้อการุณย์ ของนักศึกษาและอาจารย์ ด้านบุคลากร	94
24 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาล เกื้อการุณย์ ของนักศึกษาและอาจารย์ ด้านคุณภาพนักศึกษา	95
25 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาล เกื้อการุณย์ ของนักศึกษาและอาจารย์ ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การศึกษา	96
26 ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานในแต่ละด้าน	137
27 เกณฑ์การประเมินดัชนีชี้วัดในแต่ละด้าน	138

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษย์นับได้ว่าเป็นทรัพยากรชนิดหนึ่งและเป็นทรัพยากรที่มีค่า ดังนั้นจะต้องมีการลงทุนในมนุษย์ แล้วให้สิ่งที่ลงทุนไปนั้นกลับมาตอบแทนต่อประเทศชาติและสังคม เพราะฉะนั้นทรัพยากรมนุษย์หมายความว่า เป็นทุนที่มีค่าและให้ผลตอบแทนคุ้มค่า อย่างไรก็ตามเพื่อให้ได้ผลตอบแทนตามที่มุ่งหวังจะต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งควรเน้นที่การปรับปรุงคุณภาพด้านทักษะการทำงาน และพัฒนาความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (จิระ หงส์ลดารมย์ 2532 : 4) นอกจากนี้ฮาร์บิสันและไมเออร์ (Harbison & Myers 1996 : 21) ได้อธิบายถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ว่า เป็นกระบวนการของการเพิ่มความรู้ทักษะและความสามารถของประชาชนในสังคม

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพราะการศึกษาเป็นการเสริมสร้างพัฒนากำลังคนในด้านความคิด ทักษะ ประสิทธิภาพ และทัศนคติ สามารถนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับมาแก้ไขปัญหาต่างๆ และพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้าเป็นไปในแนวทางที่มุ่งหวัง สังคมใดก็ตามหากคนในสังคมขาดการพัฒนาให้มีคุณภาพแล้ว แม้จะมีทรัพยากรก็ยากที่จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศได้ ดังทฤษฎีของ ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ที่ว่า ทุนแท้ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศคือ การศึกษา ถ้าหากความมนุษย์เราส่วนใหญ่ไม่มีการศึกษา ความคิด ความอ่านและผลิตภาพจะสูงขึ้นได้อย่างไร ถ้าเราไม่พัฒนาคน ก็พัฒนาประเทศไม่ได้ (วิทยากร เชียงกูล 2539 : 17, อ้างถึงใน สัมภาษณ์ ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์ 2512 ชัยพฤกษ์ ฉบับนักศึกษา ประชาชน) การศึกษาตามแนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์สมัยก่อนมีความคิดเห็นว่า การศึกษาเป็นการลงทุน ดังที่อัลเฟรด มาร์แชล (Alfred Marshall) ได้กล่าวว่า “การศึกษาเป็นการลงทุน การลงทุนนี้มีคุณค่าสูงกว่าการลงทุนชนิดอื่นๆ” อัดัม สมิท (Adam Smith) นักเศรษฐศาสตร์ในกลุ่มคลาสสิกมีความเห็นว่า การศึกษาเป็นการลงทุนเพราะทรัพย์สินของชาติเพิ่มขึ้นได้มาจากคนงานใช้ฝีมือที่ตนได้ร่ำเรียนลงทุนแสวงหามา ในสมัยศาสตราจารย์ ซีโอดอร์ ชูลท์ (Theodore Schultz) ก็เห็นด้วยว่าการศึกษาเป็นการลงทุนและมองว่า “ทรัพยากรคนเป็นรูปหนึ่งของทุน” (อัมพร วิจิตรพันธ์ 2525 : 13)

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง มีผลกระทบต่องานในโลกในภาพรวม ประเทศไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลกก็ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้น ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษา ตลอดจนระบบบริการสุขภาพก็ตาม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาแนวทางในการปรับเปลี่ยน เพื่อให้สามารถดำรงภาวะปกติสุขอยู่ได้ภายใต้

กระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ ระบบบริการสุขภาพเป็นระบบย่อยในระบบสังคมไทยโดยรวมได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก จากกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การหาแนวทางในการปฏิรูประบบบริการสุขภาพที่เหมาะสม จึงมีความจำเป็นที่ทุกองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันระดมความคิดเพื่อกำหนดทิศทางที่เหมาะสมต่อไป

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันดังกล่าว ทั้งทางด้านสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง เทคโนโลยีสารสนเทศ การคมนาคมและการศึกษา ได้ส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบบริการสุขภาพไทย ยกตัวอย่างเช่น เกิดปัญหาผู้ป่วยด้วยโรคเรื้อรังเพิ่มมากขึ้น เช่น โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน ฯลฯ , ปัญหาสุขภาพที่เกิดจากผลกระทบจากสิ่งแวดล้อม เช่น สภาพแวดล้อมเป็นพิษ การติดยาเสพติด ฯลฯ , ปัญหาความเครียดและสุขภาพจิตในสังคมไทยเพิ่มมากขึ้น , ปัญหาสุขภาพที่เกิดจากการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสมเพิ่มมากขึ้น เช่น ค่านิยมในการรับประทานอาหารนอกบ้านมีมากขึ้น เป็นผลให้เกิดโรคจากสารปนเปื้อนในอาหารต่างๆ และเกิดโรคมะเร็งได้, ปัญหาสุขภาพจากโรคติดต่อ เช่น โรคเอดส์ , โรคซาร์ส (Severe Acute Respiratory Syndrome SARS) เป็นต้น นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันและสถานะทางสุขภาพ และลักษณะของโรคในสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นผลให้ความต้องการดูแลสุขภาพของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น ประชาชนมีความต้องการดูแลสุขภาพอนามัยโดยรวมสูงขึ้น จากปัญหาสุขภาพที่กล่าวไปนั้นประชาชนควรจะต้องได้รับการรักษาดูแลและการให้คำแนะนำจากหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งระบบบริการพยาบาลเปรียบเสมือนระบบย่อยในระบบบริการสุขภาพที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยที่บุคลากรสาขาวิชาชีพพยาบาลเป็นกลุ่มบุคลากรที่มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมีหน้าที่ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การรักษาพยาบาลต่อเนื่อง การฟื้นฟูสมรรถนะผู้ป่วย และให้คำแนะนำถึงวิธีการป้องกันการเจ็บป่วย เป็นต้น ระบบบริการพยาบาลจึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับระบบบริการสุขภาพที่ปรับเปลี่ยนไป

ดังนั้น การศึกษาทางการพยาบาลจึงเป็นศาสตร์หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เพราะวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญในทีมสุขภาพ เป็นวิชาชีพที่ให้บริการด้านสุขภาพอนามัยแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาทางการพยาบาลจะต้องได้รับการศึกษาและอบรมความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ สังคมศาสตร์ จิตวิทยา ศาสตร์แห่งวิชาชีพ และทักษะอื่นๆ รวมทั้งคุณลักษณะเฉพาะตัวอันประกอบด้วย ความรัก ความเมตตา และความมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ (สุภาณี วศินอมร 2533 : 11) เพื่อเตรียมผู้เรียนให้เป็นพยาบาลที่มีความรู้ มีทักษะในการปฏิบัติงานและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ การจัดการศึกษาพยาบาลจึงเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นงานที่ต้องมีความรอบคอบ จึงจะทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพเหมาะสมตามต้องการ

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2540 บังคับขอบเขตหน้าที่อิสระของพยาบาลว่า ประกอบด้วย การดูแลและการช่วยเหลือ การฟื้นฟูสภาพ การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ รวมถึงการช่วยเหลือแพทย์ กระทำการรักษาโรค จึงมีการกำหนดเป้าหมายของการสร้างบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิชาชีพ จากผลการวิเคราะห์และกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลไทยพบว่า ควรเป็นผู้ที่มีความสามารถพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย มีความเป็นผู้นำ มีความสามารถในการสอนด้านสุขภาพ มีความสามารถในการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถทางวิชาชีพ มีความสามารถด้านสมรรถนะที่เป็นสากล มีความคิดแบบจิตวิญญาณ และเชื่อมโยงทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้ (มหาวิทยาลัยบูรพา 2539 : 7) พยาบาลจึงเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญ

ในปัจจุบัน มีสถานศึกษาที่เปิดสอนทางด้านพยาบาลศาสตร์เกิดขึ้นหลายแห่งทั่วประเทศเพื่อรองรับกับความต้องการของผู้เรียนที่เพิ่มมากขึ้น วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ซึ่งเป็นวิทยาลัยในสังกัดของสำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร ก็เป็นสถานศึกษาอีกแห่งหนึ่งที่มีชื่อเสียงและให้ความรู้ทางด้านพยาบาลศาสตร์และผลิตบัณฑิตพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพ ได้พัฒนาภารกิจให้สอดคล้องกับศักยภาพของวิทยาลัยและความต้องการของสังคม โดยผลิตบุคลากรหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ และหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง) ซึ่งเป็นหลักสูตรพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ มีความเชื่อว่า วิชาชีพพยาบาลมีองค์ความรู้ที่ประกอบวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ กระบวนการศึกษาพยาบาลที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ช่วยให้นักศึกษามีความรู้และทักษะเชิงวิชาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เสียสละ มีความรับผิดชอบ มีเจตคติที่ดีต่อผู้ให้บริการและตระหนักในคุณค่าชีวิตมนุษย์ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพแก่ผู้ใช้บริการแบบองค์รวมได้อย่างมีคุณภาพ เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม โดยมีหลักพุทธศาสนาเป็นแกนนำและดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ

การที่วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จะสามารถผลิตบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ได้อย่างมีคุณภาพนั้น วิทยาลัยจำเป็นต้องมีแนวทางในการดำเนินงานที่ตรงตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ หากวิทยาลัยมีผลการดำเนินงานที่ดีแล้ว จะส่งผลให้ผลิตบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ออกมาอย่างมีคุณภาพได้ ตามหลักการทางเศรษฐศาสตร์ถือว่ากระบวนการบริหารจัดการศึกษาเป็นกระบวนการผลิต (Production Process) ที่สำคัญมากกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ สิ่งทีกระบวนการทางการศึกษาผลิตขึ้นมานั้นมิใช่เป็นสินค้าหรือเครื่องจักรกล แต่เป็นสิ่งที่นักเศรษฐศาสตร์ เรียกว่า ทุนมนุษย์ (Human Capital) (พรพรรณ เศรษฐธรรม 2536 : 1) ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่ากระบวนการบริหารจัดการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตั้งแต่เริ่มมีการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จนกระทั่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 รัฐบาลได้มุ่งเน้น

ให้คนไทยทุกคนมีโอกาสและมีความเสมอภาคโดยเท่าเทียมกัน ในการได้รับการศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพความรู้ความสามารถทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา (วิลาวลัย ไพโรจน์ 2540 2) รวมทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบในการจัดการศึกษา ได้แก่ การปฏิรูประบบบริหารและการจัดการ การปฏิรูปหลักสูตร การปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้น หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาโดยตรง จึงได้มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาในส่วนที่รับผิดชอบ ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ดังกล่าวเป็นหลักและเพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จตามเงื่อนไขของการดำเนินงานปฏิรูป 3 ประการ คือ การดำเนินงานที่สอดคล้องกับสาระที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การดำเนินงานที่เป็นไปตามเงื่อนไขของเวลาที่กฎหมายกำหนด และปริมาณของผลงานที่ปฏิบัติได้

จากที่กล่าวไปข้างต้นนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะทำการศึกษาถึงประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิทยาลัยในด้านต่างๆ วาบรรลุดัตถประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นการศึกษาการดำเนินงานของวิทยาลัยว่ามีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1 เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ซึ่งพิจารณาจากผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นโดยมีดัชนีเป็นตัวชี้วัดการดำเนินงาน และพิจารณาจากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์

2 เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์

3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านบุคลากร ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา และด้านคุณภาพนักศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ และทราบถึงปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ซึ่งผลจากการศึกษานั้นจะเป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่มาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้วิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาที่สามารถผลิตบุคลากรวิชาชีพพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยพิจารณาจาก

1 1 ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในด้านต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัย โดยใช้ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานเป็นเครื่องมือ (ดูภาคผนวก ข) ในแต่ละด้าน ได้แก่

- ด้านการเรียนการสอน
- ด้านการวิจัยและผลงานวิชาการ
- ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม
- ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา
- ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

1 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ ในแต่ละด้าน ได้แก่

- ด้านหลักสูตรการศึกษา
- ด้านบุคลากร
- ด้านคุณภาพนักศึกษา
- ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา

2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 กลุ่มประชากร คือ

2 1 นักศึกษา

นักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2547 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 119 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 147 คน รวมนักศึกษาจำนวน 266 คน เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการฝึกวิชาชีพพยาบาลและผ่านการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาพอสมควร จึงสามารถทราบถึงผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของวิทยาลัยเป็นอย่างดี

2.2 อาจารย์ *

อาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จำนวน 92 คน

รวมประชากรทั้งสิ้น 358 คน แล้วนำประชากรนักศึกษาและอาจารย์มาสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Yamane โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 189 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

- 1 ตัวแปรเกี่ยวกับดัชนีชี้วัดการดำเนินงานในแต่ละด้าน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ตัวแปรและดัชนีชี้วัด

ตัวแปร	ดัชนีชี้วัดการดำเนินงาน
การเรียนการสอน	- กระบวนการเรียนการสอน - อาจารย์ - นักศึกษา
การวิจัยและผลงานวิชาการ	- จำนวนข้อเรื่องงานวิจัยที่ดำเนินการแล้วเสร็จ - การเสนอผลงานวิจัย/ การตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร
การบริการวิชาการแก่สังคม	- จำนวนกิจกรรม/ โครงการที่ให้บริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพแก่สังคม และชุมชน - ร้อยละของอาจารย์ที่เป็นวิทยากรภายนอกสถาบัน - ร้อยละของอาจารย์ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ / กรรมการ/ อนุกรรมการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ
กิจกรรมพัฒนานักศึกษา	- จำนวนกิจกรรม/โครงการ ของงานกิจการนักศึกษาต่อจำนวนนักศึกษาทั้งหมด - มีกิจกรรมแนะนำเกี่ยวกับวิชาชีพ/ การศึกษาต่อ - จำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการ/ ชมรม ของนักศึกษา
การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	- จำนวนกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมต่อปี

2 ตัวแปรเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ในแต่ละด้าน ได้แก่

- ด้านหลักสูตรการศึกษา
- ด้านบุคลากร
- ด้านคุณภาพนักศึกษา
- ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ให้นิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ดังนี้

1 ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

หมายถึง การดำเนินงานของวิทยาลัยเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ตามที่วิทยาลัยกำหนดไว้ เป็นการประเมินผลลัพธ์เพื่อศึกษาการบรรลุความสำเร็จของวิทยาลัย โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นว่าบรรลุตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด ซึ่งใช้ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานเป็นเครื่องมือ และพิจารณาจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ที่มีต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1 1 ดัชนีชี้วัดการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่

1 1 1 ด้านการเรียนการสอน

หมายถึง การดำเนินการจัดการเรียนการสอนในเรื่องของกระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ และนักศึกษา

1 1 2 ด้านการวิจัยและผลงานวิชาการ

หมายถึง การดำเนินการที่เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ของวิทยาลัยผลิตผลงานวิจัยและผลงานวิชาการที่มีคุณภาพ ตลอดจนนำผลการวิจัยมาใช้หรือปรับปรุงเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาการบริการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1 1 3 ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

หมายถึง การดำเนินการในการส่งเสริมและสนับสนุนอาจารย์ประจำของวิทยาลัยในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม โดยการเผยแพร่ความรู้ในสาขาวิชาการพยาบาลต่างๆ ที่เชี่ยวชาญแก่ประชาชนทั่วไป บุคลากรวิชาชีพเดียวกัน สถาบันการศึกษาพยาบาล และสถาบันอื่นๆ รวมทั้งเป็นวิทยากรบรรยายและอภิปราย

1 1 4 ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

หมายถึง การดำเนินงานด้านกิจกรรมต่างๆ ที่วิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อสนับสนุนให้นักศึกษามีพัฒนาการทุกด้านตามศักยภาพของตนเอง สามารถพัฒนาตนเอง คิดเป็น ทำเป็น มีวินัย มีคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีคุณภาพทั้งวิชาการและวิชาชีพ

1 1 5 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

หมายถึง การดำเนินงานในการสนับสนุนให้มีกิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ทั้งภายในวิทยาลัยและหน่วยงานอื่น โดยสอดคล้องและปลูกฝังจิตสำนึกด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไว้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษา

1 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์เกี่ยวกับการดำเนินงาน 4 ด้าน ได้แก่

1 2 1 ด้านหลักสูตรการศึกษา

หมายถึง การดำเนินงานของวิทยาลัยในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นหลักสูตรในการพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและวิชาชีพพยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมกับผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นประโยชน์ เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมทางด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีการประเมินผล

1 2 2 ด้านบุคลากร

หมายถึง อาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ เป็นการดำเนินงานในการส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ของวิทยาลัยให้มีความพร้อมต่อวิชาชีพ เป็นผู้ที่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ด้านวิชาการและความสามารถในการจัดการเรียนการสอน มีวิธีการสอนที่เหมาะสมและทันสมัย รวมทั้งต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาวิชาการด้วย นอกจากนี้ อาจารย์จะต้องสอดคล้องตามอัตราส่วนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ส่วนเจ้าหน้าที่จะต้องมีการทำงานที่คอยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่มาติดต่อปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ เป็นต้น

1 2 3 ด้านคุณภาพนักศึกษา

หมายถึง การดำเนินงานในด้านการพัฒนาสมรรถภาพและคุณภาพของนักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมต่อทักษะในการประกอบวิชาชีพพยาบาล มีความสามารถทางด้านวิชาการความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติไปประกอบวิชาชีพพยาบาล หรือสามารถนำความรู้แบบบูรณาการไปสู่การปฏิบัติได้จริงและสามารถนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีภาวะผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม ตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบและให้บริการพยาบาลอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

1 2 4 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา

หมายถึง การดำเนินงานของวิทยาลัยในด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมต่างๆที่เอื้อต่อการศึกษาในวิทยาลัย แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ อาคารสถานที่ การจัดสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ อุปกรณ์ทางการศึกษา เป็นต้น และสภาพแวดล้อมทางสังคมและจิตใจ ได้แก่ ความสัมพันธ์กับอาจารย์หรือเพื่อนนักศึกษา บรรยายกาศในชั้นเรียน เป็นต้น

3 วัดอุประสงค์ของวิทยาลัย

หมายถึง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในงานด้านต่างๆ ของแต่ละฝ่าย แต่ละงาน รวมทั้งการตั้งวัดอุประสงค์ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร มีระเบียบ ประเพณีที่ดั่งามในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ และมีผลการติดตาม การปฏิบัติงานตามภาระงาน มีการประเมินผลงานอย่างสม่ำเสมอและเที่ยงทำ

4 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

หมายถึง สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสังกัดของสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นวิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นเพื่อบ่มฝักผลิตบัณฑิตพยาบาลเพื่อให้บริการด้าน สุขภาพอนามัยแก่ประชาชน

5 พยาบาลศาสตรบัณฑิต

หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเป็นพยาบาลวิชาชีพ และผดุงครรภ์ ชั้น 1 และได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

6 ดัชนีชี้วัด (Indices)

หมายถึง เครื่องมือหรือดัชนีที่ใช้ในการวัดหรือประเมินว่า การดำเนินงานในด้านต่างๆ ขององค์การนั้นเป็นอย่างไร บรรลุวัดอุประสงค์ในแต่ละด้านหรือไม่ เป็นการวัดในเชิงปริมาณ ซึ่ง เป็นการวัดที่สามารถวัดออกมาเป็นจำนวนหรือตัวเลขได้โดยตรง ในด้านต่างๆ ตามวัดอุประสงค์ ของวิทยาลัย

7 บุคลากรสายสนับสนุน

หมายถึง เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ เช่น เจ้าหน้าที่ การเงิน , เจ้าหน้าที่ธุรการ , เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ฯ เป็นต้น

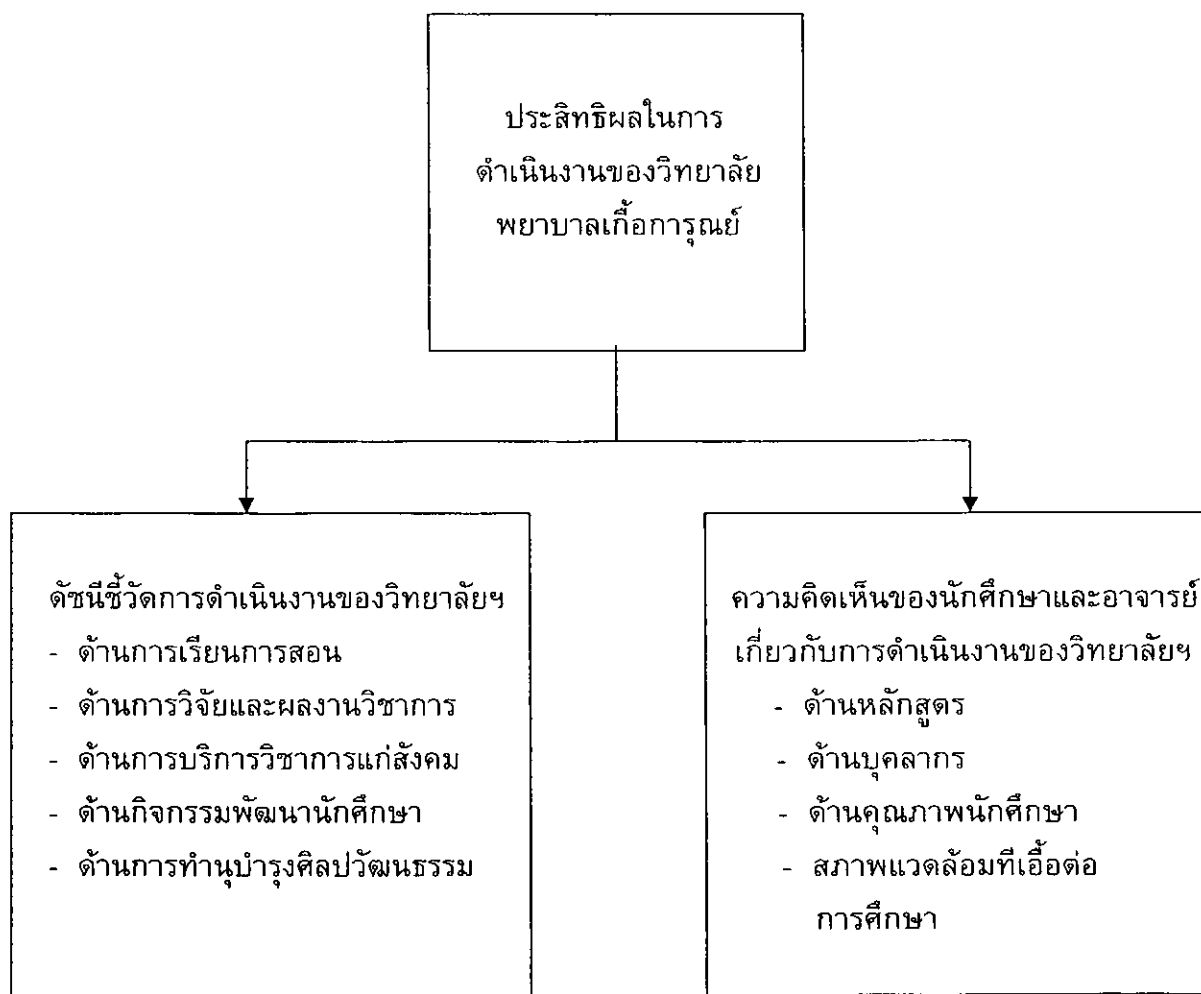
8 ภูมิสำเนา

หมายถึง ภูมิสำเนาเกิดของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจะแบ่งจังหวัดตามเขต ภูมิภาคของประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้

9 อาจารย์

หมายถึง อาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้สอนของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำอธิบายประกอบภาพ

จากกรอบแนวคิดข้างต้น เป็นการศึกษาถึงประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยพิจารณาจาก 2 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 เป็นการศึกษาประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ ซึ่งวัดจากผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงในด้านต่างๆ โดยใช้ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานเป็นเครื่องมือ

มิติที่ 2 เป็นการศึกษาประสิทธิผลในการดำเนินงาน โดยวัดจากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์เกี่ยวกับการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของวิทยาลัย และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษากับความคิดเห็นของอาจารย์ว่าแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลในการดำเนินงานของ
วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาล
เกื้อการุณย์ ในสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีต่างๆ เอกสาร
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานของการวิจัย โดยนำเสนอหัวข้อตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการพยาบาล
- 2 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์
- 3 แนวความคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล
- 4 ดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษา
- 5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของวิทยาลัย
- 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1 ข้อมูลเกี่ยวกับการพยาบาล

1.1 ความหมายของพยาบาล

ฟลอเรนซ์ ไนติงเกล ซึ่งเป็นผู้นำในวงการพยาบาลคนแรกได้กล่าวว่า การพยาบาล
(Nurse) หมายถึง นักเวชปฏิบัติของวิชาชีพ ผู้รับผิดชอบในการบริการพยาบาลในด้านส่งเสริม
สุขภาพ ป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชนใน
สภาวะการณ์ต่างๆ (ฟาริดา อิบราฮิม 2539 : 12)

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization) ได้ให้ความหมายของ “การ
พยาบาล” ไว้ว่า เป็นการใช้ศิลปะและวิทยาศาสตร์ในการปฏิบัติต่อผู้ป่วยทั้งร่างกายและจิตใจ
โดยยึดหลักการให้ความปลอดภัย การส่งเสริมสุขภาพอนามัยอันดีต่อประชาชนและสังคมโดย
มิได้คำนึงถึงเพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ฐานะ ตลอดจนลัทธิการเมือง ทั้งนี้ต้องได้รับการอนุญาต
ให้ขึ้นทะเบียนประกอบโรคศิลปะสาขาการพยาบาล (สุปาณี วตินอมร 2533 : 1)

1.2 ความหมายของพยาบาลวิชาชีพ

พยาบาลวิชาชีพ หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาล จากหลักสูตรพยาบาลในระดับ
วิชาชีพ มีความรับผิดชอบในการให้การพยาบาลสูง และปฏิบัติหน้าที่โดยใช้สติปัญญา รู้จัก
ปัญหาการพยาบาล รวมทั้งสามารถวิเคราะห์วิจัยปัญหาและวางแผนปฏิบัติการพยาบาลได้อย่าง
เหมาะสม มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาล มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ของ
ส่วนรวมและผู้รับบริการมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความสุภาพอ่อนโยน มีความเมตตากรุณา
ต่อคนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ป่วยที่อยู่ในความดูแล มีใจรักในวิชาชีพอย่างแท้จริง มี

ความรับผิดชอบ และมีความสามารถพัฒนาตนเองตลอดจนวิชาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เป็นผู้มีความคุณธรรม จริยธรรม และรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพตลอดไป (แนลัม พวงจันทร์ เอกสารประกอบการบรรยาย)

ลักษณะของวิชาชีพพยาบาล

- 1 เป็นการบริการที่จำเป็นในสังคม
- 2 ใช้วิธีการทางปัญญาในการประกอบวิชาชีพ ด้วยวิธีการ
  - 2 1 มีการใช้องค์ความรู้
  - 2 2 มีความรู้เฉพาะทาง
- 3 มีระยะเวลาศึกษาวิชานานเพียงพอ
- 4 มีความอิสระในการให้บริการแก่สังคม
- 5 มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ
- 6 มีองค์กรวิชาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย

วิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรุณย์

2 1 ปรัชญาของหลักสูตร

วิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรุณย์ มีความเชื่อว่า การศึกษาเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง สร้างเสริมพฤติกรรมของบุคคลเพื่อให้มีพัฒนาการ 3 ด้าน คือ พุทธิปัญญา เจตคติ และทักษะ ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน และต้องรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง โดยที่ผู้สอนจะเป็นผู้กระตุ้น แนะนำ สนับสนุน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล การมีสุขภาพอนามัยที่ดีเป็นความต้องการและเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของประชาชนที่ควรจะได้รับบริการ เพื่อให้มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์โดยถ้วนหน้า วิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรุณย์ มีความเชื่อว่าการพยาบาลเป็นบริการที่จำเป็นต่อสังคม ฉะนั้นสถาบันนี้จึงมุ่งผลิตพยาบาลระดับวิชาชีพเข้าสู่ทีมสุขภาพเพื่อรับผิดชอบร่วมกับวิชาชีพสาขาอื่นๆ ในการให้บริการด้านสุขภาพอนามัย โดยออกไปปฏิบัติภารกิจด้านสุขภาพอนามัยทั้ง 4 ด้าน คือ การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกันโรค การให้การดูแลรักษาพยาบาล ตลอดจนการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยทั้งในสถานพยาบาลและชุมชน วิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรุณย์มีความเชื่อว่า การเตรียมพยาบาลวิชาชีพที่สามารถปฏิบัติการกิจด้านสุขภาพอนามัยอย่างมีประสิทธิภาพนั้น การศึกษาพยาบาลจะต้องประกอบด้วย ความรู้ในกลุ่มวิชาต่าง ๆ คือ วิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาชีพ ซึ่งวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรุณย์ เชื่อว่าจะช่วยพัฒนาให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีความรับผิดชอบในการที่จะให้บริการพยาบาลที่มีคุณภาพสูงแก่บุคคล ครอบครัว และ สังคม เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม ตระหนักในคุณค่าของชีวิตและเข้าใจถึงความต้องการ

พื้นฐานของมนุษย์ ยึดมั่นในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำ รู้จักตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล มีมนุษยสัมพันธ์ ตลอดจนรู้จักพัฒนาตนเอง และวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ

2.2 วิสัยทัศน์

วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์เป็นสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีภารกิจหลักในการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีความรู้ทั้งศาสตร์และศิลปสาขาพยาบาล เพื่อสนองความต้องการด้านสุขภาพแก่ผู้ใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร โดยยึดมั่นในคุณธรรมและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์จะสร้างเสริมบรรยากาศทางวิชาการและพัฒนาความร่วมมือระหว่างฝ่ายการศึกษาและฝ่ายบริการพยาบาล ตลอดจนการเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้และมีส่วนร่วมในการดูแลตนเอง และพัฒนาขีดความสามารถของสถาบันเพื่อเป็นศูนย์ประสานความร่วมมือด้านวิชาการและด้านบริการพยาบาลของกรุงเทพมหานคร

2.3 ปณิธาน

มุ่งผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีความรู้คุณธรรม

2.4 พันธกิจ

วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์เป็นสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีภารกิจหลักในการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผลิตบัณฑิตพยาบาลให้กับหน่วยงานของกรุงเทพฯ ดังนี้

1 ด้านการเรียนการสอน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเชิงวิชาชีพ เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม สนใจใฝ่รู้ มีความรับผิดชอบต่องานและสังคม มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพและสถาบันและสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

2 ด้านการวิจัย มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาล การเรียนการสอน และคุณภาพการพยาบาล โดยประสานความร่วมมือทั้งจากภายในและภายนอกสถาบัน

3 ด้านบริการวิชาการแก่สังคม มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้ใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร และการบริการทางด้านวิชาการแก่พยาบาลวิชาชีพและศิษย์เก่า

4 ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มุ่งเน้นกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบันในการส่งเสริมทำนุบำรุงและฟื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของสังคมไทย

5 ด้านบริหารองค์กร มุ่งเน้นการบริหารองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส

6 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มุ่งเน้นการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาล และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

2.5 วัตถุประสงค์

1 เพื่อผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีคุณธรรม รักและศรัทธาในวิชาชีพ มีความเป็นผู้นำ รวมทั้งสามารถประยุกต์ศาสตร์ทางการพยาบาลไปใช้ในการปฏิบัติงาน

2 เพื่อสร้างองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิชาการ และงานวิจัยที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการพยาบาล

3 เพื่อให้บริการด้านวิชาการแก่สังคม โดยการให้คำปรึกษา ฝึกอบรม สัมมนา การประชุมทางวิชาการ เป็นการเพิ่มพูนความรู้ด้านการพยาบาลแก่พยาบาลวิชาชีพและส่งเสริมสุขภาพในการดูแลตนเองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

4 เพื่อส่งเสริมทำนุบำรุงและสืบสานวัฒนธรรมไทย

5 บริหารองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส

6 จัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

7 ปฏิบัติตามนโยบายของกรุงเทพมหานครและชาติ

2.6 ประวัติวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร แห่งที่ 1 เดิมชื่อโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย วชิรพยาบาล จัดตั้งเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2497 โดยมีจุดประสงค์ผลิตพยาบาล เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพยาบาล ซึ่งปฏิบัติงานในโรงพยาบาลและศูนย์บริการสาธารณสุขของกรุงเทพมหานคร โดยมีหลักสูตรการศึกษา 4 ปี รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 – 2513) ต่อมาในปี พ.ศ. 2514 ได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษาเป็น 3 ปี 6 เดือน รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และเปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์วชิรพยาบาล

วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร แห่งที่ 2 เดิมชื่อโรงเรียนพยาบาลโรงพยาบาลกลาง เปิดดำเนินการที่โรงพยาบาลกลาง เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2513 โดยมีหลักสูตรการศึกษา 4 ปี รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 เปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษาเป็น 3 ปี 6 เดือน รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เช่นเดียวกับวิทยาลัยพยาบาลแห่งที่ 1

ในปี พ.ศ. 2519 คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่า วิทยาลัยพยาบาลทั้งสองแห่งดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเช่นเดียวกัน และเป็นสถาบันการศึกษายาบาล

ในสังกัดกรุงเทพมหานคร จึงได้รวมกิจการเข้าเป็นวิทยาลัยเดียวกันขึ้นตรงต่อสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ได้ขอพระราชทานนามจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งทรงพระราชทานนามว่า “วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์”

ในปี พ.ศ. 2526 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ได้ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาเป็น หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี) โดยมีหลักสูตรการศึกษา 4 ปี

ในปี พ.ศ. 2531 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ได้เข้าเป็นสถาบันสมทบของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 106 ตอนที่ 120 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2532 และเปลี่ยนชื่อหลักสูตรเป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ในปี พ.ศ. 2536 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ได้เข้าเป็นสถาบันสมทบของมหาวิทยาลัย มหิดล ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัยในราชกิจจานุเบกษามับประกาศทั่วไป เล่มที่ 111 ตอนที่ 44 ง ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2537

2.7 ที่ตั้ง

วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ตั้งอยู่เลขที่ 131/5 ถนนขาว แขวงวรชัยพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 มีเนื้อที่ 6 ไร่ 2 งาน 79 3/10 ตารางวา

2.8 หลักสูตรที่เปิดสอนในปัจจุบัน

วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ดำเนินการจัดการเรียนการสอน 2 หลักสูตร คือ

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง)

3 แนวความคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล

การบริหารงานในองค์การมีการกำหนดภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากร แต่ละคนในหน่วยงานต่างๆ แต่ละหน่วยงานจะต้องใช้ความสามารถดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายขององค์การโดยสวนรวมเป็น หลักด้วย ในการที่จะทราบถึงผลการดำเนินงานขององค์การ ซึ่งมีความสำคัญต่อการนำมาใช้เป็นเกณฑ์วัดผลสำเร็จทางการบริหาร

คำว่า “ประสิทธิผล” (Effectiveness) กับคำว่า “ประสิทธิภาพ” (Efficiency) เป็นคำที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง ซึ่งในบางครั้งทำให้เกิดความสับสนและใช้ผิดความหมายได้ ในที่นี้จึงขอเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับความหมายของคำทั้งสอง เพื่อที่จะทำให้เกิดความชัดเจนและเข้าใจ ได้อย่างถูกต้องดังนี้ “ประสิทธิผล” หมายถึง การปฏิบัติการ (Performance) ที่ทำให้เกิดปริมาณ และคุณภาพสูงสุด ทั้งนี้เพราะแต่ละกิจกรรมหรือกิจการจะมีวัตถุประสงค์เป้าหมาย ซึ่งการ

ปฏิบัติการที่บรรลุถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ก็คือ การปฏิบัติการที่มีประสิทธิผลนั่นเอง ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาทั้งหลายจึงมีความปรารถนาที่จะได้รับหรือได้เห็นประสิทธิผลของกิจการก่อนอื่นสิ่งใด สอนคำว่า “ประสิทธิภาพ” นั้น จะต้องคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่สำหรับการปฏิบัติการนั้นด้วยและเนื่องจากทรัพยากรที่มีจำกัด ผู้ปฏิบัติงานจะประสบความสำเร็จได้จะต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งผู้บังคับบัญชานอกจากต้องการที่จะเห็นความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติการแล้ว ยังต้องการเห็นความมีประสิทธิภาพควบคู่ไปด้วย ประสิทธิภาพและประสิทธิผลนี้ถ้าอยู่ในลักษณะสมดุลก็จะเกิดประสิทธิผลสูงพอดีกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน แต่ถ้ามุ่งเน้นด้านประสิทธิผลมากเกินไป อาจต้องมีการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่มากเกินไปด้วย และทำให้ขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติการ ในทางตรงกันข้ามถ้ามุ่งเน้นประสิทธิภาพมากเกินไปอาจทำให้ประสิทธิผลลดลงได้ (วุฒิชัย จานง 2530 262 - 263)

ประสิทธิภาพขององค์การตามแนวความคิดดั้งเดิม เป็นความพยายามที่จะเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้เกิดความชำนาญเฉพาะอย่าง (Specialization) และการแบ่งแยกการปฏิบัติ (Segmentation) การปฏิบัติงานขององค์การจึงแยกจากกันเกือบโดยเด็ดขาด ทำให้ขาดความร่วมมือรวมใจตลอดจนไม่อาจริเริ่มสร้างสรรค์และไม่อาจจัดการกับความเปลี่ยนแปลงใดๆ ได้ จึงเกิดแนวความคิดที่ตรงข้ามกับแนวความคิดดั้งเดิมคือ แนวความคิดแบบผสมผสาน (Integrative Approach) ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลง และการเสริมสร้างสิ่งใหม่ๆ โดยจะมองภาพรวมว่ามีสิ่งเกี่ยวข้องใดในขอบเขตที่กว้างขวาง และเชื่อมโยงสิ่งที่เกี่ยวข้องนั้นเข้าด้วยกัน ลักษณะของแนวความคิดนี้จะไม่หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง แต่จะมองสิ่งขัดแย้ง (Conflicts) เป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องเผชิญและแก้ไข เพื่อนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นแนวทางนี้จึงเป็นพลวัตร (Dinamic) มีเป้าหมายอยู่ที่การพยายามทำงานให้สำเร็จด้วยดี (วุฒิชัย จานง 2530 255 - 257)

จากแง่มุมดังกล่าว ประสิทธิภาพถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของประสิทธิผลและมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผล การวัดประสิทธิภาพโดยทั่วไปจะวัดเป็นอัตราส่วนระหว่างอัตราส่วนของผลผลิตต่อปัจจัยนำเข้าในการผลิต หรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยและมักเป็นเรื่องทางเศรษฐกิจ เกณฑ์การวัดประสิทธิภาพแบบนี้ไม่ได้คำนึงถึงคุณภาพจึงอาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ ดังนั้นการวัดประสิทธิภาพจึงต้องวัดความแตกต่างด้านคุณภาพของผลผลิตด้วย มิใช่คำนึงถึงแต่ปริมาณในรูปของกำไรหรือผลผลิตสูงสุดเพียงด้านเดียว (จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์ 2530 70)

จากความแตกต่างในความหมายของประสิทธิผลและประสิทธิภาพนี้ จึงจำเป็นต้องนำไปใช้ให้ถูกต้อง ซึ่งกล่าวโดยสรุปประสิทธิภาพจะใช้วัดอัตราส่วนระหว่างผลผลิตที่ได้กับปัจจัยนำเข้าในอันที่จะก่อให้เกิดผลผลิตนั้นและมักจะเป็นเรื่องทางเศรษฐกิจ แต่ประสิทธิผลจะไม่คำนึงถึงปัจจัยนำเข้าหรือต้นทุน มุ่งหวังเพียงให้ผลของการปฏิบัติการสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้สูงสุดทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพเท่านั้น

3.1 ความหมายของประสิทธิผล

ในการศึกษาเรื่องประสิทธิผลขององค์การนั้นมีผู้ที่ได้ทำการศึกษาไว้พอสมควร และได้ให้คำจำกัดความ หรือความหมายของคำว่าประสิทธิผลไว้หลายความหมาย ดังนี้

การพิจารณาเกี่ยวกับประสิทธิผลโครงการ เป็นการพิจารณาที่ใกล้เคียงกับการประเมินผลโครงการ แต่มีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ในแง่ที่การประเมินผลโครงการเป็นการดูผลหลายด้านทั้งในเรื่องความก้าวหน้า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลกระทบของโครงการ แต่ประสิทธิผลโครงการเป็นเพียงการพิจารณาเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ วาบรรลุไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ (พระมหาพนิต จันทน์เสนะ 2540 : 16)

สเตียร์ส (Steers 1977 : 5) ได้ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิผล วาหมายถึง ความสามารถขององค์การในการที่จะได้มาซึ่งทรัพยากรที่มีค่าหายาก และใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติงานขององค์การ

เอ็ดซีโอนี (Etzioni 1964 : 8) กล่าวถึงความหมายของคำว่า ประสิทธิผลไว้ว่า หมายถึง ระดับของการบรรลุถึงเป้าหมายขององค์การตามที่เป็นจริง

นิศา ชูโต (2538 : 12) กล่าวถึงประสิทธิผล (Effectiveness) วาหมายถึง เป็นการบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่บรรลุอย่างไร และได้ผลอะไรบ้าง

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2529 : 51) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้ว่า เป็นการเปรียบเทียบผลลัพธ์และผลกระทบของนโยบาย แผนงาน โครงการ โดยเปรียบเทียบกับ วัตถุประสงค์ที่กำหนด

วีระพล สุวรรณนันต์ (2524 : 73) กล่าวว่า ประสิทธิผล คือ ระดับ (Degree) ของการบรรลุความมุ่งหมายของโครงการ โดยที่ความมุ่งหมาย หมายถึง วัตถุประสงค์ของโครงการที่มีคุณสมบัติเป็นลายลักษณ์อักษร ง่ายแก่การเข้าใจและชัดเจน ทำทนายผู้ดำเนินงาน สามารถทำให้สำเร็จได้ สามารถวัดได้ ซึ่งประสิทธิผลสามารถใช้วัดการวิเคราะห์โครงการในกรณีที่มีผลประโยชน์ตอบแทนหลักไม่สามารถตีค่าออกมาเป็นตัวเงินได้ หรือถ้าตีค่าออกมาเป็นตัวเงินแล้วจะก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนสูง หรือในกรณีที่ผลประโยชน์ตอบแทนมีค่าเป็นนามธรรม มากๆ ในกรณีเหล่านี้จะต้องวัดผลประโยชน์ตอบแทนออกมาเป็นรูปที่ไม่ใช่ตัวเงิน แต่วัดออกมา ในรูปของประสิทธิผล

กิงพร ทองใบ (2533 : 13) ได้ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิผลขององค์การ วาหมายถึง ระดับความสามารถในการจัดหาทรัพยากรนำเข้า การธำรงรักษาระบบภายในองค์การ และปฏิสัมพันธ์ที่ประสบผลสำเร็จกับสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ

จากความหมายของประสิทธิผลดังที่ได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่าประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง ความสามารถขององค์การในฐานะเป็นระบบหนึ่งของสังคม ในการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายต่างๆ ที่กำหนดไว้ โดยการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการบริหารและ

แนวทางที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและได้ประโยชน์สูงสุด ทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจและสมาชิกขององค์กรสามารถที่ปรับตัวและพัฒนาให้องค์กรอยู่ต่อไปได้

3.2 การประเมินประสิทธิผล

แนวความคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่าเป็นความหลากหลายทั้งความหมายและวิธีการพิจารณา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับมุมมองในการศึกษาลักษณะรูปธรรมขององค์การเป็นตัวกำหนด ดังนั้นการวัดการประเมินประสิทธิผลความสำเร็จในการปฏิบัติงานขององค์การสามารถแบ่งได้เป็น 3 แนวทาง ดังนี้ (กรณี กীরติบุตร 2529 185-188)

1 การประเมินประสิทธิผลในแง่ของเป้าหมาย (The Goal Approach) ซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบ เช่น การใช้มาตรการในการวัดประสิทธิผลที่ตั้งอยู่บนวิธีและเป้าหมาย (Mean and Ends) ขององค์การมากกว่าที่จะใช้เกณฑ์การวัดที่อยู่ภายนอกองค์การ หรือความสามารถในการผลิต (Productivity) ความยืดหยุ่นคล่องตัว (Flexibility) และการปราศจากซึ่งความกดดัน (Strain) และข้อขัดแย้ง (Conflict) มีความสัมพันธ์ต่อกัน และเกี่ยวข้องกับการประเมินประสิทธิผลขององค์การ เกณฑ์ซึ่งบ่งชี้ (Indicators) ความมีประสิทธิภาพเหล่านี้สัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับเป้าหมายขององค์การ

2 การประเมินประสิทธิผลในแง่ของระบบทรัพยากร (The System Resource Approach) เป็นการพยายามหลีกเลี่ยงจุดอ่อน และข้อบกพร่องบางประการของการประเมินประสิทธิผลในแง่ของเป้าหมาย โดยไม่พิจารณาถึงเป้าหมายขององค์การเสียเลย เพราะเห็นว่าเป็นไปได้ยากที่จะใช้ในการบรรลุเป้าหมายเป็นเครื่องวัดประสิทธิผลขององค์การจึงมีการใช้แบบจำลองของระบบทรัพยากรแทน แบบจำลองนี้ตั้งอยู่บนแนวความคิดว่า องค์การเป็นระบบเปิด ซึ่งมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการแลกเปลี่ยน (Exchange) และการแข่งขัน (Competition) ดังนั้นประสิทธิผลหมายถึง ความหมายขององค์การในการแสวงหาผลประโยชน์จากสภาพแวดล้อมเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรซึ่งหายากและมีคุณค่า องค์การจะมีประสิทธิผลสูงสุดได้จากตำแหน่งที่ทำการต่อรอง และใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด (Optimizes) ในการได้มาซึ่งทรัพยากร (Resource Procurement)

3 การประเมินประสิทธิผลโดยใช้หลายเกณฑ์ (The Multiple Criteria of Effectiveness) วิธีการนี้มีความเหมาะสมเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ทั้งในแง่ของนักวิชาการและเมื่อนำมาใช้ในการวัดประสิทธิผลขององค์การ ซึ่งมีเกณฑ์ที่ใช้วัด ดังนี้

3.1 ความสามารถในการผลิตและประสิทธิภาพ โดยการวัดจากผลผลิต

3.2 ลักษณะขององค์การ เช่น บรรยากาศขององค์การ สไตล์การอำนวยการ และสมรรถนะขององค์การในการปฏิบัติงาน

3.3 พฤติกรรมในการผลิต เช่น ความร่วมมือร่วมใจ การพัฒนา การปฏิบัติงานที่เชื่อถือได้

อย่างไรก็ตาม ในการกำหนดเกณฑ์การเลือกประสิทธิผลนั้น มิได้วัดออกมาเป็นตัวเงิน แต่วัดออกมาในรูปของน้ำหนัก ระยะทาง การกระทำ นามธรรม ฯลฯ ดังนั้นเกณฑ์ในการเลือก ประสิทธิภาพจึงมีมากมายตามความหมายของเจ้าของโครงการ แต่เกณฑ์ไหนจะดีหรือไม่จะขึ้นอยู่กับว่าเกณฑ์ไหนเมื่อวัดแล้วก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนจากความมุ่งหมายน้อยที่สุด และต้อง คลอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัดมากที่สุด (วีระพล สุวรรณนันทน์ 2524 : 68)

ไกรยุทธ ธีรยาคินันท์ (2536 : 68) ได้ให้ความหมายของการประเมินประสิทธิผลไว้ ว่าหมายถึง การทำสิ่งที่ควรต้องทำ กล่าวคือทำกิจกรรมที่บังเกิด “ผล” ตรงตามที่ต้องการ ซึ่งใน ระดับจุลภาคคือ การใช้จ่ายทำกิจกรรมที่จะให้ “ผล” ตรงตามทีนโยบายได้กำหนดไว้ หรือ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ สภาพเช่นนี้สื่อถึงการใช้ทรัพยากรในกิจกรรมที่ควรทำ ถ้ากิจกรรมนั้นไม่ได้ช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ การทำกิจกรรมดังกล่าวก็ไม่สมควร และ เป็นการใช้จ่ายที่สูญเปล่า เนื่องจากผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอันเกิดจากการใช้จ่ายนั้นไม่ใช่ ผลที่ต้องการ ซึ่งหลักเกณฑ์การหาประสิทธิผลของนโยบายจากการศึกษาของ ถวัลย์ วรเทพ- พุฒิพงษ์ (2533 : 24) คือ ขอบเขตของการที่นโยบายได้รับผลประโยชน์ต่างๆ ตามเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ รวมทั้งการได้ผลประโยชน์ใกล้เคียงอื่นๆ ที่ไม่ได้คาดผลไว้อีกด้วย ด้วยเหตุนี้ประสิทธิผล จึงเป็นการพิจารณาผลงานที่ทำการไปว่าสำเร็จลุล่วงตรงตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ หรือไม่ โดยไม่คำนึงถึงต้นทุนใดๆ ทั้งสิ้น

จึงอาจสรุปได้ว่า การประเมินประสิทธิผล คือ กระบวนการที่ใช้ดุลพินิจ (Judgement) ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ในการพิจารณาตัดสินคุณค่า ความเหมาะสม ความคุ้มค่าหรือ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เมื่อโครงการนั้นๆ ดำเนินการเสร็จแล้วได้ผลอย่างไร เป็นไปตาม เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์หรือไม่อย่างไร และสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง โครงการหรือนำไปพิจารณาตัดสินใจว่าโครงการควรจะดำเนินการต่อไปหรือควรจะยุติ

นอกจากนี้ ยังมีแนวความคิดทำนองเดียวกันนี้ Gibson (1988 : 56 - 57) ได้รวบรวม การศึกษาวิจัยที่ผ่านมามีพบว่า เครื่องบ่งชี้ความมีประสิทธิภาพขององค์การควรจะต้องประกอบด้วย ตัวแปร ดังต่อไปนี้

- 1 ความสามารถในการผลิต (Productivity)
- 2 ประสิทธิภาพ (Efficiency)
- 3 ความพึงพอใจ (Satisfaction)
- 4 การปรับตัว (Adaptativeness)
- 5 การพัฒนา (Development)

หากพิจารณาตามแนวทฤษฎีระบบ (System Theory) เป็นการพิจารณาสังคมเป็น ระบบขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยระบบย่อยต่างๆ ที่ต่างมีบทบาทหน้าที่เฉพาะงานของตน และมี หน้าที่ปฏิสัมพันธ์กับระบบย่อยอื่นๆ

Merton (1967 อ้างถึงใน สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร 2537 1 - 5) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการศึกษาระบบสังคมไว้ว่า จะต้องพิจารณาการทำหน้าที่ของระบบย่อยภายใน 3 ประการ คือ

- 1 หน้าที่เปิดเผยหรือหน้าที่แสดงออก (Manifest Function) ของระบบย่อยต่างๆ
- 2 หน้าที่ที่ปกปิดหรือหน้าที่แอบแฝง (Latent Function)
- 3 หน้าที่ที่ประสานสัมพันธ์กันของระบบย่อยต่างๆ

แนวคิดระบบถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาทางสังคมอย่างหลากหลาย แม้ในระดับองค์การความจำเป็นเบื้องต้นของการนำมาใช้นั้นจำเป็นต้องกำหนดขอบเขตของระบบ (Boundary System) ให้ได้ก่อนซึ่งกำหนดว่าจะพิจารณาระบบนั้นในฐานะของระบบปิด (Close System) หรือ ระบบเปิด (Open System) ต่อจากนั้นจึงพิจารณาการทำหน้าที่เฉพาะและการประสานสัมพันธ์ของระบบย่อยต่างๆ

สำหรับความหมายและขอบข่ายเกี่ยวกับระบบและกระบวนการ มีดังนี้

ระบบ (System) หมายถึง ส่วนต่างๆ จำนวนหนึ่งซึ่งสัมพันธ์และขึ้นอยู่กับกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อกระทำให้บางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จผลตามที่ต้องการ

ธงชัย สันติวงษ์ (2533 : 88) ได้ให้ความหมายของระบบไว้ว่า ตลอดทุกเวลาทุกขณะกลุ่มของสิ่งต่างๆ ที่รวมกันอยู่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนั้นจะอยู่ในลักษณะที่มีการเกี่ยวข้องสัมพันธ์ต่อกันและมีปฏิริยากระทบต่อกัน (Interaction and Interdependent) ในระหว่างสิ่งต่างๆ อยู่เสมอ

คุณลักษณะของระบบ ประกอบด้วย

1 ส่วนต่างๆ ของระบบจะอยู่ในฐานะที่เคลื่อนไหวได้ โดยเหตุที่สิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ในโลกนี้ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ หรือที่มนุษย์สร้างขึ้น แต่ละสิ่งต่างก็มีคุณสมบัติและความสามารถเฉพาะของมัน ที่เมื่อรวมกันเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ กันนั้น แต่ละสิ่งต่างก็จะช่วยทำกิจกรรมส่วนใดส่วนหนึ่งด้วยวิธีการเคลื่อนไหว และแสดงปฏิริยาออกมาเป็นไปตามคุณสมบัติและกำลังความสามารถของมัน

2 การเคลื่อนไหวหรือแสดงออกของส่วนต่างๆ จะมีปฏิริยากระทบต่อกันเสมอ

3 ในระบบหนึ่งๆ จะประกอบด้วยระบบย่อยต่างๆ (Subsystems) และภายในระบบย่อยก็อาจประกอบด้วยระบบย่อยลงไปอีกก็ได้

4 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบ ย่อมทำให้มีผลกระทบที่ต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ (Chain of Effectives) และจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงส่วนอื่นของระบบด้วยความสมดุลจึงจะเกิดขึ้นได้

ดังนั้นการใช้ทฤษฎีระบบเป็นแนวทางในการวัดประสิทธิผลขององค์การ (Systematic Criteria of Organization Effectives) ตั้งอยู่บนแนวความคิดที่ว่าองค์การเป็นสังคมที่มีชีวิต (Living Social System) ซึ่งมีขอเรียกร้อง (Requirements) หรือความต้องการบางอย่างที่อยู่

สภาพแวดล้อมหรือมีสถานการณ์ที่องค์การจำจะต้องตอบสนองเพื่อที่จะอยู่รอด และ/หรือ เพื่อสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปได้ การศึกษาประสิทธิภาพขององค์การจึงเป็นการศึกษาความสามารถขององค์การในการตอบสนองข้อเรียกร้องที่เกิดจากสถานการณ์ที่แวดล้อมองค์การอยู่

กิงพร ทองใบ (2533 : 13) ฐานคติของแนวทางเชิงระบบ พิจารณาองค์การในฐานะที่เป็นระบบที่มีความซับซ้อนประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ประสิทธิภาพขององค์การวัดจากระดับความอยู่รอดขององค์การ โดยมีทรัพยากรนำเข้าอย่างเพียงพอ การจัดคนเข้าทำงานอย่างเหมาะสม การมีโครงสร้างองค์การที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม การติดต่อสื่อสารที่ชัดเจนภายในองค์การ และความพึงพอใจในงานบุคลากร การศึกษาตามแนวนี้ได้ละเอียดละบายเป้าหมายขององค์การ หากแต่พิจารณาทั้งเป้าหมายและวิธีการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายด้วยการวัดประสิทธิภาพ โดยวิธีนี้เหมาะสมกับองค์การที่มีเป้าหมายคลุมเครือไม่ชัดเจนและไม่สามารถวัดได้ เช่น องค์การของรัฐบาล เป็นต้น

แนวความคิดของ Parsons (1951 อ้างถึงใน ภรณ์ กิริติบุตร 2529 : 4 - 6) เกี่ยวกับองค์การคือ องค์การเป็นระบบซึ่งมุ่งที่จะบรรลุเป้าหมาย โดยเป้าหมายขององค์การจะต้องเห็นได้ชัดและสามารถใช้ประโยชน์ได้ในทางใดทางหนึ่งโดยระบบอื่น กล่าวคือ ผลผลิต (Output) ขององค์การเป็นตัวป้อน (Input) สำหรับระบบอื่น ในกรณีที่มีองค์การมีจุดมุ่งหมายทางเศรษฐกิจ ผลผลิตนี้อาจเป็นสินค้าหรือบริการซึ่งบริโภคได้หรือถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในกระบวนการผลิตขั้นต่อไปโดยองค์การอื่น ในกรณีที่เป็นหน่วยราชการผลผลิตที่วานนี้อาจจะออกมาในรูปของการเสนอร่างกฎหมาย ส่วนในองค์การทางการศึกษาก็คงจะเป็น “สมรรถนะซึ่งได้รับการฝึกฝนดีแล้ว (Trained Capacity)” ของนักศึกษาในกรณีที่กล่าวมาแล้วกรณีใดก็ตาม จะเห็นว่าการผลิตสินค้าบางอย่างขององค์การทางด้านนี้ผู้บริโภคก็จะประสบกับภาวะการขาดแคลน (Deprivation) ดังนั้น “การบรรลุถึงเป้าหมายขององค์การจึงต้องหมายความว่าครอบคลุมถึงความสัมพันธ์ระหว่างระบบขององค์การกับส่วนต่างๆ ของสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งองค์การนั้นปฏิบัติอยู่”

Parsons (1951 อ้างถึงใน สมบูรณ์ สอนประภา, 2536 : 27) แนวความคิดเกี่ยวกับการใช้ระบบขององค์การเป็นเครื่องมือวัดความมีประสิทธิภาพขององค์การ โดยใช้ชื่อว่า AGIL ซึ่งระบุถึงกิจกรรม 4 ประเภท ซึ่งทุกองค์การจำเป็นที่จะต้องกระทำ ซึ่งประกอบไปด้วย

- 1 A (Adaptation to Environment) การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม
- 2 G (Goal Attainment) การบรรลุถึงเป้าหมาย
- 3 I (Integration – Social Stability) การประสานอันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งนำไปสู่ความมั่นคงทางสังคม
- 4 L (Latency) สิ่งที่ย้อนแย้งอยู่ในซึ่งหมายความว่าถึงการรักษารูปแบบ (Pattern Maintenance) หรือการธำรงไว้ซึ่งสัญลักษณ์

Schein (1970 อ้างถึงใน ภรณ์ กิริติบุตร, 2529 : 6 - 7) ให้ข้อสังเกตว่านักทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การในยุคต้นๆ พอใจที่จะกล่าวถึงเพียงเรื่อง 'การแสวงหาผลกำไรสูงสุด' (Profit Maximization) , 'การให้บริการที่มีประสิทธิภาพ' , "ผลผลิตสูง"(High Productivity) และ "ขวัญพนักงานดี" ว่าเป็นเกณฑ์การวัดประสิทธิผลที่เพียงพอแล้ว แต่ก็ปรากฏว่าเกณฑ์เหล่านี้ไม่พอเพียงที่จะอธิบายความเป็นจริงที่พบต่อมาว่าองค์การที่ชอบด้วยเหตุผล (Rational) มีพฤติกรรมที่นำไปสู่ความไม่มีประสิทธิผล ถ้าเกณฑ์เดียวที่องค์กรนั้นใช้คืออะไร หรือการให้บริการที่ดี นอกจากนี้ยังพบว่าองค์การมีหลายหน้าที่ (Multiple Function) ที่จำเป็นจะต้องได้รับการปฏิบัติให้ครบถ้วน ตลอดจนมีหลายเป้าหมาย (Multiple Goal) ซึ่งบางเป้าหมายอาจขัดแย้งกันกับเป้าหมายอื่น เช่น องค์กรที่เป็นมหาวิทยาลัย โรงพยาบาลที่เป็นโรงเรียนแพทย์ หรือทัศนสถาน ล้วนมีหลายหน้าที่หรือหลายเป้าหมาย ทุกเป้าหมายเป็นเป้าหมายเบื้องต้น (Primary) และสำคัญทั้งสิ้น มหาวิทยาลัยต้องสอนและในขณะเดียวกันก็ต้องสร้างความรู้ที่เชื่อถือได้ด้วยการวิจัย โรงพยาบาลที่เป็นโรงเรียนแพทย์ก็ต้องดูแลรักษาคนไข้ และให้โอกาสเรียนรู้แก่แพทย์ฝึกงาน ทัศนสถานก็ต้องเก็บตัวอาชญากรไว้จากสังคม ในขณะเดียวกันก็ต้องให้โอกาสฟื้นฟูอาชีพให้เป็นพลเมืองดีต่อไปเมื่อส่งกลับเข้าสังคม ดังนั้นประสิทธิผลขององค์การจะถูกตัดสินด้วยผลการปฏิบัติงานในหน้าที่หนึ่งหรือทั้งสองหน้าที่แยกออกจากกัน หรือจากการผสมผสานกันหลายหน้าที่

ส่วนเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างองค์การ การจัดรูปแบบองค์การและรูปแบบการบริหารงานกับประสิทธิผลขององค์การ ซึ่งทั้ง 3 ประเด็นนี้ ต่างก็มีความสัมพันธ์ต่อกันทั้งสิ้น กล่าวคือ (กิงพร ทองใบ 2533 : 17-21)

1 ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างองค์การกับประสิทธิผลขององค์การ

โครงสร้างองค์การเป็นสิ่งที่แสดงวางแผนในองค์การได้มีการแบ่งหรือจัดสรรกันอย่างไร ใครรายงานต่อใครและกลไกความร่วมมือประสานงานที่เป็นทางการ ตลอดจนรูปแบบปฏิสัมพันธ์ที่จะเกิดขึ้นภายในองค์การ นักทฤษฎีองค์การและนักวิจัยได้ให้นิยามโครงสร้างองค์การไว้หลากหลายจนไม่มีนิยามที่เป็นสากล แต่อย่างไรก็ตามองค์ประกอบหลัก 3 ประการของโครงสร้างองค์การที่ได้รับการยอมรับกันมากที่สุด ได้แก่

1.1 ความซับซ้อน (Complexity) เป็นระดับของการแบ่งแยกความแตกต่าง (Degree of Differentiation) ที่มีอยู่ภายในองค์การ ซึ่งพิจารณาได้เป็นความแตกต่างทางแนวนอน (Horizontal Differentiation) ความแตกต่างทางแนวตั้ง (Vertical Differentiation) และความแตกต่างพื้นที่ (Spatial Differentiation) ความซับซ้อนมีผลกระทบต่อประสิทธิผลขององค์การ กล่าวคือ ยิ่งองค์การมีระดับความซับซ้อนสูงก็ยิ่งจะมีความยากลำบากในการติดต่อสื่อสาร การประสานงานและการควบคุม ซึ่งมีผลให้ประสิทธิผลขององค์การลดลง

1.2 ความเป็นทางการ (Formalization) หมายถึง ระดับซึ่งงานภายในองค์การถูกกำหนดให้เป็นมาตรฐาน (Standardize) งานที่มีความเป็นทางการสูงจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานใช้การ

พินิจพิจารณาของตนต่ำ มีการบังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด เทคนิคที่จะทำงานมีความเป็นทางการ คือ การออกกฎระเบียบข้อบังคับที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ปฏิบัติงานกระทำตาม รวมทั้งการคัดเลือกบุคลากรให้มีคุณสมบัติเฉพาะตามต้องการขององค์การ ความเป็นทางการจะช่วยให้ องค์การสามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลผู้ปฏิบัติงานในองค์การได้ ดังนั้นองค์การขนาดใหญ่ จำนวนมากจึงมักกำหนดให้มีความเป็นทางการขึ้นเพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพโดยมี ต้นทุนต่ำ หรืออาจกล่าวได้ว่ายิ่งองค์การมีระดับความเป็นทางการสูงองค์การก็ยิ่งมีระดับ ประสิทธิภาพสูง นอกจากนี้ความเป็นทางการมีความสัมพันธ์ความซับซ้อนโดยความซับซ้อนที่สูง มีความสัมพันธ์กับความเป็นทางการต่ำ

1.3 การรวมอำนาจ (Centralization) หมายถึง ระดับของการมุ่งเน้นให้บุคคลใด บุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ โดยเริ่มตั้งแต่การมี บทบาทในการเก็บข้อมูล การตีความ การเลือกทางเลือก ตลอดจนการดำเนินงานตามที่ได้เลือก ไว้ การรวมอำนาจมีความสัมพันธ์อย่างมากกับความซับซ้อน โดยยิ่งมีความซับซ้อนสูงก็ยิ่งมีการ รวมอำนาจต่ำหรือกระจายอำนาจ ส่วนความสัมพันธ์กับความเป็นทางการยิ่งคลุมเครือ เนื่องจาก ในระยะยาวไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองนี้ แต่ต่อมาพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงนิเสธ คือ ยิ่งองค์การมีความเป็นทางการก็ยิ่งมีการรวมอำนาจต่ำและการกระจายอำนาจ สำหรับ ความสัมพันธ์ระหว่างการรวมอำนาจกับประสิทธิภาพขององค์การมีระดับการรวมอำนาจสูง องค์การก็ยิ่งมีระดับประสิทธิภาพขององค์การลดลง

2 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดรูปแบบองค์การกับประสิทธิภาพขององค์การ

การที่องค์การสามารถดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพได้นั้น นอกจากจะกำหนดโครงสร้าง องค์การให้มีระดับความซับซ้อน ความเป็นทางการและการรวมอำนาจที่เหมาะสมแล้ว ยังต้อง พิจารณาถึงรูปร่างองค์การ (Configuration) ที่ต้องมีการออกแบบให้เหมาะสม (The Operating Core) ส่วนบริหารระดับสูง (The Strategic Apex) ส่วนบริหารระดับกลาง (The Middle Line) ส่วนเทคนิค (The Techno-Structure) และส่วนให้การสนับสนุน (The Support Staff) ซึ่ง ส่วนประกอบใดส่วนประกอบหนึ่งอาจมีความสามารถในการครอบงำหรือเป็นส่วนประกอบเด่น ในการดำเนินงานองค์การมีผลทำให้รูปร่างองค์การแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าส่วนประกอบใดเป็นส่วน ประกอบเด่น ลักษณะดังกล่าวคือ หากส่วนปฏิบัติการเป็นกลุ่มเด่น การตัดสินใจมีลักษณะ กระจายอำนาจ รูปร่างองค์การจะมีลักษณะที่เรียกว่าระบบราชการแบบวิชาชีพ (Professional Bureaucracy) ถ้าส่วนบริหารระดับสูงเป็นกลุ่มเด่นการตัดสินใจมีลักษณะรวมอำนาจส่วนกลาง รูปร่างองค์การจะมีลักษณะโครงสร้างอย่างง่าย (Simple Structure) ถ้าส่วนบริหารระดับกลาง เป็นกลุ่มเด่น กลุ่มงานระดับฝ่ายหรือแผนกจะมีอำนาจในการตัดสินใจและควบคุม รูปร่าง องค์การนี้เรียกว่า โครงสร้างแผนงาน (Divisional Structure) ถ้าส่วนเทคนิคเป็นกลุ่มเด่น การตัดสินใจและควบคุมจะเน้นความเป็นมาตรฐาน ทำให้รูปร่างองค์การมีลักษณะระบบราชการแบบ เครื่องจักร (Machine Bureaucracy) และถ้าส่วนสนับสนุนเป็นกลุ่มเด่น การตัดสินใจและควบคุม

จะขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจรวมระหว่าง สอนปฏิบัติ และให้คำปรึกษา ปรากฏองค์การจะมีลักษณะ โครงสร้างคณะกรรมการ (Adhocracy)

รูปร่างองค์การทั้ง 5 ลักษณะนี้ จะมีความสัมพันธ์กับระดับความซับซ้อน ความเป็น การและการรวมอำนาจของ โครงสร้างองค์การต่างกัน รวมทั้งมีความเหมาะสมกับระดับ สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ซึ่งรอบบิณส์มีความเห็นว่าการจัดรูปแบบองค์การที่ต่างกันมีผลต่อ ประสิทธิภาพขององค์การ

3 ความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ทางการบริหารกับประสิทธิภาพขององค์การ

การดำเนินงานขององค์การให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกเหนือจากจะ ขึ้นกับปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การและการจัดองค์การแล้วยังขึ้นกับกระบวนการ (Process) ในการบริหารงานที่เหมาะสมด้วย การบริหารงานที่มีความสัมพันธ์ต่อองค์การแบ่งได้เป็น 6 ด้าน คือ ด้านเทคโนโลยี และออกแบบงานด้านสภาพแวดล้อม ด้านการเปลี่ยนแปลง ด้านการจัดการ ความขัดแย้ง ด้านวัฒนธรรมองค์การ และด้านวิวัฒนาการองค์การ

การบริหารด้านเทคโนโลยีและการออกแบบงาน พิจารณาในลักษณะที่ว่าความสำเร็จ ของงานใด ๆ ต้องการทั้งเทคโนโลยีและระบบของสังคม (Social-technical Prospective) คือ พิจารณาถึงกลุ่มทำงานภายในองค์การและเทคโนโลยี การออกแบบงานซึ่งหมายถึง การจัดกลุ่ม งานภายในองค์การมีแนวคิดอยู่ 4 สำนัก ได้แก่ สำนักที่เน้นการออกแบบงานให้เกิดประสิทธิภาพ ทางด้านเทคนิคสูงสุด (Engineering School) สำนักที่เน้นความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ บุคลากรภายในองค์การ (Psychological School) สำนักที่เน้นความเชื่อถือได้ของระบบ (Ergonomics School) และสำนักที่เน้นความสะดวกสบายในการปฏิบัติงานของบุคลากรภายใน องค์การ (Biological School) แนวความคิดเหล่านี้ไม่มีแนวความคิดใดดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุด สำหรับทุกองค์การ การเลือกใช้แนวคิดใดย่อมขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้บริหารซึ่งเป็น ผู้ประยุกต์ใช้เอง นอกจากนี้กลยุทธ์การออกแบบงานที่ทำให้งานน่าสนใจและท้าทายมีหลาย แนวทาง ได้แก่ การขยายแนวนอน (Job Enlargement) การขยายแนวตั้ง (Job Enrichment) และการสร้างทีมงาน

การบริหารความไม่แน่นอนเป็นความพยายามทางการบริหารในอันที่จะลดความไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อม เพื่อให้องค์การสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กลยุทธ์ โดยทั่วไปในการจัดสภาพแวดล้อมมี 2 แนวทาง คือ กลยุทธ์ภายใน (Internal Strategies) ซึ่งเป็นวิธีที่องค์กรปรับปรุงองค์ประกอบภายในองค์การให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม กลยุทธ์ภายในที่สามารถนำมาประยุกต์ ได้แก่ ทางเลือกขอบเขตปฏิบัติงาน (Domain-Choice) การสรรหาบุคคล (Recruitment) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environmental Scanning) การกันไว้หรือเผื่อไว้ (Buffering) การปันส่วน (Rationing) การกระจายทางภูมิภาค (Geographic Dispersion) อีกแนวทางหนึ่งคือ กลยุทธ์ภายนอก (External Strategies) เป็นวิธี ที่มุ่งเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับองค์การ กลยุทธ์นี้ได้แก่ การโฆษณา

(Advertising) การทำสัญญา (Contracting) การรวมพวก (Cooping) การรวมตัวกัน (Coalescing) การหาเสียง (Lobbying) การจะประยุกต์กลยุทธ์ใดมาใช้ในองค์กรนั้น องค์กรต้องระบุแหล่งที่มาของความไม่แน่นอนที่มีผลกระทบต่อองค์กร

จากความหมายและเกณฑ์การวัดประสิทธิผลขององค์กร ตลอดจนการใช้ทฤษฎีระบบในการวัดประสิทธิผลขององค์กร จะเห็นได้ว่าองค์กรมีฐานะเป็นระบบย่อยของสังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จากเงื่อนไขทรัพยากรที่มีอยู่และปัจจัยต่างๆ ที่แวดล้อมองค์กรทำให้ผู้รับบริการและผู้ให้บริการในองค์กรสามารถปรับตัวและพัฒนาองค์กรต่อไปได้ ดังนั้น การให้บริการจึงเป็นหน้าที่หนึ่งที่สำคัญขององค์กรจากภาระหน้าที่หลาย ๆ ด้าน ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าองค์กรนั้นประกอบธุรกิจและบริการด้านใด

3.3 ปัจจัยที่บ่งชี้ถึงประสิทธิผลของโรงเรียน

มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนซึ่งพบปัจจัยที่แตกต่างกันมากมาย แต่อย่างน้อยที่สุดจะต้องมีปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งคือ ความสำเร็จของนักเรียน ปัจจัยที่บ่งชี้ถึงประสิทธิผลของโรงเรียนที่นักวิชาการหลายท่านได้ทำการศึกษามาแล้ว มีดังต่อไปนี้

สเท็ดแมน (Hoy and Miskel 1991 : 389 , citing Stedman 1987) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ดังนี้

- 1 ความมีระบบและหลักการที่เป็นที่ยอมรับ
- 2 ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับโรงเรียน
- 3 การบริหารงานร่วมกัน
- 4 มีโครงการในโรงเรียนมาก
- 5 มีการฝึกทักษะและให้การอบรมครูเสมอ
- 6 มีการดูแลนักเรียนด้วยความสุภาพอ่อนโยน
- 7 ความรับผิดชอบของนักเรียน
- 8 มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดี
- 9 จุดมุ่งหมายของการสอนถือเป็นสิ่งสำคัญของโรงเรียน

เซอร์จิโอแวนนี (McEwan 1998 : 5 , citing Sergiovanni 1984) ได้ศึกษาผู้บริหารโรงเรียนในรัฐอิลลินอยกว่า 500 คน พบว่าสิ่งบ่งชี้ต่อไปนี้เป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

- 1 ทีมงานฝ่ายประเมินผล
- 2 การตั้งความคาดหวังต่อทีมงานและนักเรียนไว้สูง
- 3 มีรูปแบบความเชี่ยวชาญสูง

- 4 มีการตั้งภารกิจ เป้าหมาย และภาพพจน์ไว้อย่างมั่นคง
- 5 มีความสัมพันธ์ที่ดีภายในโรงเรียน
- 6 มีบรรยากาศและความรู้สึกที่ดี
- 7 มีสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย
- 8 มีการวางแผนพัฒนาโรงเรียน
- 9 มีการปรับปรุงระบบภายในโรงเรียนอยู่เสมอ
- 10 มีระบบที่ดีในการคัดเลือกครูเข้ามาทำการสอน
- 11 มีการปรับปรุงโปรแกรมการสอนให้ทันสมัยเสมอ

รอสโซ (Rossow 1990 4 – 5) ได้สรุปข้อบ่งชี้ของการศึกษาโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่าควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1 มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและมีระเบียบ
- 2 มีความคาดหวังต่อนักเรียนสูง
- 3 มีผู้นำที่มีภาวะผู้นำสูง
- 4 มีเป้าหมายของโรงเรียนที่ชัดเจน
- 5 มีการพัฒนาครูละบุคลากรอยู่เสมอ
- 6 มีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างใกล้ชิด
- 7 มีการตัดสินใจร่วมกันระหว่างครูและทีมงาน

จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่านที่กล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่าประสิทธิผลของโรงเรียนมาจากปัจจัยหลายด้าน เช่น ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ระบบการบริหาร บรรยากาศของโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน การสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง บุคลากรในโรงเรียน ความคาดหวังของโรงเรียนที่มีต่อนักเรียน กระบวนการทำงานในโรงเรียนที่มีคุณภาพและอื่นๆ ซึ่งแต่ละปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนทำให้จำเป็นต้องเอาใจใส่ในรายละเอียดของแต่ละปัจจัย เพื่อช่วยให้การบริหารโรงเรียนประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิผลดังที่ตั้งเป้าหมายไว้

4 ดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษา

4.1 ความหมายของดัชนีชี้วัด

ดัชนีหรือดัชนีชี้วัด (Index, Indices) หรือตัวบ่งชี้ (Indicator) ซึ่งตามพจนานุกรมภาษาอังกฤษให้ความหมายที่สรุปได้ว่า หมายถึง สิ่งที่ยบ่งชี้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่บ่งบอกถึงจำนวนที่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันหรือแนวโน้มหรือทิศทางของสิ่งนั้น หรือการกระทำนั้นๆ (Oxford Dictionary 1988 411 – 412), (Merriam Webster's Collegiate Dictionary 1995 591 – 592), (The American heritage College Dictionary 1993 691) สำหรับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2538 293) ให้เขียนว่า “ดรรชนี” ก็ได้ ที่มี ความหมายได้ประการหนึ่งว่า หมายถึง ตัวเลขอัตราส่วน ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในระยะเวลาหนึ่ง

ความหมายของคำว่าดัชนี ดัชนีชี้วัด หรือตัวบ่งชี้ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นตัวประเมินสถานการณ์หรือเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ที่สามารถบอกสถานการณ์ที่เป็นอยู่หรือที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาการศึกษา เพื่อให้ทราบว่สถานการณ์นั้นๆ อยู่ในระดับใด มีภาวะความเป็นอยู่อย่างไร โดยเป็นการประมาณสถานการณ์นั้นๆ ทั้งที่สถานการณ์ที่ได้ประมาณในเชิงปริมาณและกำหนดเป็นค่าตัวเลขไว้แล้ว สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลาของสถานการณ์นั้นๆ ได้ (Johnstone 1981 2 – 3) นอกจากนี้ค่าตัวเลขที่กำหนดขึ้นนั้น สามารถกำหนดในลักษณะที่เป็นอันดับมาตรา (Ordinal scale) ช่วงมาตรา (Interval scale) และอัตราส่วนมาตรา (Ratio scale) รวมทั้งการกำหนดในลักษณะของสัดส่วน (Proportion) ซึ่งสามารถใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานการณ์หนึ่งกับอีกสถานการณ์หนึ่ง เพื่อบ่งชี้ความมีมาตรฐานของสถานการณ์ (Johnstone 1981 46 – 47) นอกเหนือจากนี้ได้มีผู้กำหนดเป็นนิยามศัพท์ในการวิจัยว่า ดัชนี หมายถึง ตัวบ่งชี้ซึ่งเห็นได้ชัดเจนตามหลักฐานปรากฏ และพื้นฐานทางทฤษฎีและหลักการ ทำให้เชื่อว่ามีคุณลักษณะและระดับของความเป็นเลิศทางวิชาการ ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาสถาบันเพื่อไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ (อุไรพรรณ เจริญวณิชยานนท์ 2537 6) และอาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ความหมายว่า เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงข้อมูลที่น่ามาใช้เพื่อชี้ให้เห็นอะไรบางอย่าง เช่น ดัชนีชี้ประสิทธิภาพทางการบริหารจัดการ คุณภาพของผลผลิต ประสิทธิภาพของโครงการ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ขององค์กรกับแผนชาติ ความชัดเจนของแนวคิด ความคุ้มค่าของการลงทุน เป็นต้น (อุทุมพร จามรมาน 2542 1)

สรุปได้ว่าดัชนีวัดคุณภาพการศึกษา เป็นข้อชี้วัดความมีคุณภาพขององค์ประกอบการศึกษาโดย (1) ใช้ประเมินจากสภาพการณ์เพื่อให้ทราบว่าสภาพการณ์นั้นๆ อยู่ในระดับที่มีคุณภาพจากการยอมรับของสังคม (2) ใช้เกณฑ์เป็นการเปรียบเทียบว่าองค์ประกอบนั้นๆ ได้

มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ (3) ใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพและประเมินคุณภาพ (4) ใช้เป็นข้อบ่งชี้องค์ประกอบการศึกษาที่เป็นที่ยอมรับของนักวิชาการการศึกษา

4.2 องค์ประกอบและดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

คุณภาพการศึกษามีความหมายได้หลายมุมมอง และองค์ประกอบของคุณภาพการอุดมศึกษาก็มีหลายองค์ประกอบ ดังนั้นในการประเมินคุณภาพการศึกษาจึงควรรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายและใช้ดัชนีที่ครอบคลุมองค์ประกอบของระบบการศึกษา สำหรับองค์ประกอบที่สำคัญและดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่รวบรวมได้จากแนวคิดของนักวิชาการอุดมศึกษา มีดังนี้

อดุล วิริยะเวชกุล (2537 : 4 – 5) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับดัชนีบ่งชี้คุณภาพทางวิชาการของสถาบันการศึกษาว่า ประกอบด้วยดัชนีดังต่อไปนี้

1 คุณภาพผลผลิต ซึ่งหมายถึงบัณฑิตทั้งระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก คุณภาพบัณฑิตเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันศึกษานั้นๆ หากบัณฑิตของสถาบันมีความรู้ความสามารถสูงในการประกอบวิชาชีพ และสร้างผลงานให้เป็นที่ยอมรับยอมรับแสดงถึงคุณภาพทางวิชาการของสถาบันนั้น

2 คุณภาพผลงานวิจัย ซึ่งสามารถประเมินจากผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ รางวัลผลงานวิจัยดีเด่นที่ได้รับจากในประเทศและต่างประเทศ

3 คุณภาพงานบริการ หมายถึง คุณภาพการให้บริการทางวิชาการที่ต้องใช้ความรู้และประสบการณ์

4 คุณภาพอาจารย์ ได้แก่ ความสามารถในการสอนของอาจารย์ ศักยภาพของอาจารย์ในการสร้างความสามารถทั้งด้านความรู้ ความสามารถเชิงวิชาการและความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

5 บรรยากาศทางวิชาการ ได้แก่ การจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงวิชาการในรูปแบบต่างๆ การสัมมนาทางวิชาการเพื่อให้เกิดความหลากหลายในแนวความคิด อันเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างปัญญา การมีระบบสารสนเทศที่ดีและมีระบบบริหารห้องสมุดที่ส่งเสริมบรรยากาศการสร้างผลงานทางวิชาการ

อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์ (2540 : 38) ได้เสนอแนวคิดคุณภาพทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สำหรับคุณลักษณะด้านการสอนของคณาจารย์มีดัชนีบ่งชี้คุณภาพการสอน 10 ดัชนี คือ 1) มีการคิดค้นวิธีการสอนใหม่ๆ ที่มีคุณภาพ 2) คณาจารย์ได้รับการฝึกอบรมในวิธีการสอนที่เหมาะสมและทันสมัย 3) อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ประกอบการสอนทันสมัย และมีจำนวนเพียงพอ 4) มีการประเมินการสอนโดยนักศึกษาและคณาจารย์ด้วยกัน 5) คณาจารย์มีแรงจูงใจในการสอนโดยดูจากอาจารย์มีความสุขในการสอน 6)

คณาจารย์มีทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียน และมองนักศึกษาในลักษณะภาพรวมมิได้มองเฉพาะปัญหาการเรียน 7) ความสำเร็จของนักศึกษาเป็นรางวัลอันมีค่าสำหรับครูที่รักการสอน 8) มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี 9) การสอนมีลักษณะให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 10) สอนให้ผู้เรียนมีความรู้จริง

อุทุมพร จามรมาน (2540 99 – 101) ได้เสนอประเด็นการจัดอันดับคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยไทยด้วยดัชนีบ่งชี้ ซึ่งจำแนกตามดัชนีปัจจัยตัวป้อน ปัจจัยกระบวนการ และปัจจัยผลผลิต ดังนี้

ดัชนีปัจจัยตัวป้อน ได้แก่ 1) วุฒิการศึกษาของอาจารย์ (ตรี โท เอก) และสัดส่วน 2) ตำแหน่งทางวิชาการ (ผศ รศ ศ.) และสัดส่วน 3) จำนวนอาจารย์พิเศษเทียบกับจำนวนอาจารย์ประจำ 4) กระบวนการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ 5) รายวิชาที่เปิดสอนและสาขาความเชี่ยวชาญของอาจารย์ 6) ข้อมูลนักศึกษาใหม่ 3 ปีย้อนหลัง เกี่ยวกับการเรียน กิจกรรมและความสนใจในวิชาการ 7) ร้อยละของการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 8) การมีระบบงานวิจัยสถาบันรองรับ 9) การสื่อสารภายใน จำนวนหมายเลขโทรศัพท์ จำนวนเครื่องโทรศัพท์ภายใน จำนวนเครื่องแฟกซ์ 10) อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน 11) จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์และการบริการ 12) รายการผังแมบทในการพัฒนาอาคารสถานที่ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 13) จำนวนพื้นที่ใช้ประโยชน์ในอาคาร 14) ขนาดของพื้นที่ต่อคน 15) จำนวนบริการแนะแนวทางจิตวิทยาและวิชาชีพ 16) ขนาดห้องสมุด จำนวนหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ ตลอดจนเวลาให้บริการและประเภทของบริการ 17) อัตราค่าลงทะเบียน 18) การให้บริการอาหาร สุขภาพ ที่พัก กีฬา 19) ศูนย์หนังสือ ตำรา 20) ทูนิสิต 21) ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนิสิต 22) คะแนนสอบเข้า 23) เงินเดือนและค่าตอบแทนอื่นๆ ของอาจารย์

ปัจจัยกระบวนการ ได้แก่ 1) ภาระงานของอาจารย์ 2) สัดส่วนอาจารย์ นักศึกษา 3) จำนวนหน่วยกิตบังคับต่อภาค 4) จำนวนวิชา อาจารย์ 5) จำนวนการจัดประชุมระหว่างชาติของคณะ 6) จำนวนการจัดโครงการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 7) การเผยแพร่ข่าวสารภายในคณะ 8) การใช้เทคโนโลยีเครือข่ายสื่อสารในการเรียนการสอน

ปัจจัยผลผลิต ได้แก่ 1) เกณฑ์เฉลี่ยของบัณฑิตตลอดหลักสูตร 2) ร้อยละของนิสิตที่จบตามหลักสูตร 3) การมีงานทำของบัณฑิตที่จบปริญญาตรีและระยะเวลาที่ได้งาน 4) การสำรวจความพอใจของผู้ใช้ 5) อัตราสวนผู้สำเร็จการศึกษาต่อผู้เข้าศึกษา 6) สัดส่วนจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา จำนวนที่กำหนดในแผนการผลิตบัณฑิต 7) ความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต 8) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต 9) ผลการตรวจสอบโดยสมาคมวิชาชีพ

แอชเวิร์ทและฮาร์เวย์ (Ashworth & Harvey 1994 7 – 14) ได้ให้แนวคิดไว้ว่าการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบด้านปัจจัยตัวป้อน ด้านกระบวนการ

จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และด้านผลผลิต ซึ่งได้แก่ 1) คณาจารย์ 2) สิ่งอำนวยความสะดวก 3) วัสดุอุปกรณ์ 4) การสอน 5) ผลสัมฤทธิ์ 6) การจัดการและควบคุมคุณภาพ 7) นักศึกษา ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1 อาจารย์ คุณภาพของอาจารย์นับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อคุณภาพการศึกษา สำหรับดัชนีชี้วัดความมีคุณภาพของคณาจารย์ ได้แก่ 1) จำนวนอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ 2) ประสบการณ์ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพและด้านการสอน 3) การพัฒนาอาจารย์ 4) สัดส่วนระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษาสำหรับการสอนภาคทฤษฎีในชั้นเรียน 5) สัดส่วนระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษาสำหรับการสอนภาคปฏิบัติบนคลินิก 6) ผลงานวิชาการ 7) ผลงานทางวิชาการ 8) อาจารย์มีความรู้ที่ทันสมัย 8) อาจารย์ได้รับเสรีภาพตามสิทธิทางวิชาการ

2 สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้มีคุณภาพ จำเป็นต้องอาศัยสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมทั้งสิ่งเอื้ออำนวยด้านทรัพยากรบุคคล อาคารสถานที่สำหรับการเรียนและการสนทนากัน สำหรับดัชนีชี้วัดความมีคุณภาพของสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวก ได้แก่ 1) จำนวนและประเภทของสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวก 2) ลักษณะห้องเรียนที่นักเรียนและสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 3) สภาพแวดล้อมและสถานที่เพื่อออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจ 4) ความปลอดภัย 5) ความสะอาดและความเป็นระเบียบ 6) การบริการด้านวิชาการ 7) บรรยากาศที่กระตุ้นการเรียนรู้ 8) ห้องสมุดและการบริการ จำนวนหนังสือ วารสาร ขนาดห้องสมุดและจำนวนที่นั่งเพื่อการศึกษา ค้นคว้า 9) ห้องปฏิบัติการ/ แหล่งฝึกงาน 10) บุคลากรสนับสนุนการทำงานของคณาจารย์ ได้แก่ เลขานุการและนักเทคนิค

3 วัสดุอุปกรณ์ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพต้องอาศัยวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาที่มีจำนวนเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา รวมทั้งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้สำหรับดัชนีชี้วัดคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา ได้แก่ 1) ความเหมาะสมของจำนวนและประเภทวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา 2) วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาอยู่ในสภาพที่ดีใช้งานได้หรือไม่ 3) ระบบการให้บริการ การแนะนำเกี่ยวกับวิธีการใช้ 4) ความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ 5) ความปลอดภัยในการใช้ 6) สัดส่วนระหว่างจำนวนนักศึกษาต่ออุปกรณ์

4 การสอนและการเรียนรู้ คุณภาพการสอนนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของบัณฑิต สำหรับดัชนีชี้วัดคุณภาพการสอน ได้แก่ 1) รายละเอียดของเนื้อหา 2) ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน 3) การแนะนำหนังสืออ้างอิงที่ทันสมัยให้นักศึกษาอ่านเพิ่มเติม 4) เนื้อหาที่นำมาสอนมีความทันสมัยและตรงตามความเป็นจริงของหลักทฤษฎี 5) ทาทางอิริยาบถเหมาะสม กระตุ้นความสนใจ 6) นำเสนอหรืออธิบายได้เข้าใจแจ่มแจ้ง 7) กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดและทำทนายการเรียนรู้ 8) คำนี้ถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล 9) มีทักษะในการใช้สื่อการสอน 10) เตรียมการสอนอย่างดี 11) มีเอกสารประกอบการสอน 12) ผู้เรียนได้แสดงให้ทราบว่าเข้าใจบทเรียนอย่างแจ่มแจ้ง นอกจากนี้แล้ว

จากงานวิจัยของ เซอร์แมนและคนอื่นๆ (Fong 1992 15 – 18 , Sherman, et al 1987) พบว่า การสอนซึ่งเป็นภาระงานของอาจารย์นั้น อาจารย์ที่มีความเป็นเลิศหรือมีคุณภาพ จำเป็นต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 5 คุณลักษณะด้วยกัน คือ 1) มีความกระตือรือร้น 2) สามารถบรรยายหรือนำเสนอข้อมูลได้อย่างกระฉับกระเฉงชัดเจนและทำให้นักศึกษาเข้าใจแจ่มแจ้ง 3) ทำการเตรียมการสอนและประมวลการสอนอย่างดี 4) มีทักษะในการสร้างบรรยากาศและกระตุ้นการเรียนรู้ 5) มีความรักและทุ่มเทในวิชาที่สอน

5 มาตรฐานผลสัมฤทธิ์ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษามีความเป็นมาตรฐานหรือสามารถวัดได้จากดัชนี 1) มาตรฐานของกลไกหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน 2) ระดับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ 3) การจ้างงานบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

6 การจัดการและการควบคุมคุณภาพ สถาบันการศึกษาต้องมีระบบการจัดการและระบบการควบคุมคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถาบันตรงตามจุดประสงค์ของสถาบันได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคมและมีความคุ้มค่าของเงินลงทุน สำหรับดัชนีบ่งชี้ความมีคุณภาพของระบบการจัดการและระบบควบคุมคุณภาพ ได้แก่ 1) มีแผนการดำเนินงานระดับสถาบัน คณะและภาควิชา 2) วางแผนโดยอาศัยมุมมองแนวความคิดทั้งจากผู้บริหารและคณาจารย์ 3) โปรแกรมการศึกษาตรงตามวัตถุประสงค์ 4) คณาจารย์ตระหนักถึงความสำคัญของแผน 5) ผู้บริหารมีมุมมองเชิงอนาคตที่ตรงกับความเป็นจริง 6) บุคลากรของสถาบันบรรลุซึ่งความต้องการ 7) ผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ 8) คณาจารย์ได้รับการงานที่เหมาะสม 9) คณาจารย์มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน 10) คณาจารย์ได้พบปะสังสรรค์กันเป็นระยะๆ 11) ช่องทางการติดต่อสื่อสารมีความชัดเจนและสะดวกรวดเร็ว

7 นักศึกษา นักศึกษาจัดเป็นปัจจัยตัวป้อนที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลการเรียนและคุณภาพของบัณฑิต สำหรับปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา ซึ่งเป็นดัชนีบ่งชี้ความมีคุณภาพของบัณฑิต ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา สัมพันธภาพภายในครอบครัว สภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวและความเป็นผู้ใฝ่รู้ 2) ปัจจัยของโปรแกรมการศึกษา ได้แก่ ลำดับที่เลือก ตารางเวลาเรียน เนื้อหาหลักสูตร รายงานและกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ความยากง่ายและความท้าทายของหลักสูตร 3) ปัจจัยด้านสถาบัน ได้แก่ ประเภทของสถาบัน ตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อมของอาคาร สิ่งอำนวยความสะดวกและบริเวณเพื่อการสนันทนาการ

4.3 องค์ประกอบและดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษาพยาบาล

องค์ประกอบและดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษาพยาบาลที่รวบรวมได้จากความคิดเห็นของนักวิชาการพยาบาลศึกษา มีดังนี้

ทบวงมหาวิทยาลัย (2542 2/15) ได้เสนอองค์ประกอบและดัชนีบ่งชี้คุณภาพการศึกษาตามโครงการศึกษาและพัฒนาระบบประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชา

พยาบาลศาสตร์ จำนวน 23 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปรัชญา/ปณิธาน วัตถุประสงค์ 2) โครงสร้างการบริหารภารกิจองค์กร 3) แผนการดำเนินงานขององค์กร 4) หลักสูตร 5) นักศึกษา 6) อาจารย์ 7) บุคลากร 8) ผู้บริหาร 9) ทรัพยากรการเรียนรู้ 10) ห้องปฏิบัติการ 11) สถานที่ฝึกปฏิบัติการภาคปฏิบัติ 12) อาคารสถานที่ 13) การเงินและงบประมาณ 14) กระบวนการเรียนการสอน 15) กระบวนการประเมินผล 16) กระบวนการบริหารจัดการ 17) กระบวนการพัฒนาอาจารย์/บุคลากร 18) กระบวนการพัฒนานักศึกษา 19) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 20) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ 21) บัณฑิต 22) การสนับสนุนของศิษย์เก่า 23) ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการ

โรเจอร์ (Roger 1985 381 – 383) ได้ให้แนวคิดองค์ประกอบความมีคุณภาพการศึกษาพยาบาลไว้ว่า ควรประกอบด้วย 1) ความสมบูรณ์แบบของสถาบัน 2) โครงสร้างของสถาบัน 3) ความมีคุณภาพของอาจารย์ 4) ความเหมาะสมของรายวิชาศิลปศาสตร์และรายวิชาวิทยาศาสตร์ที่กำหนดในหลักสูตร 5) รายวิชาที่เป็นแกนของวิชาชีพพยาบาลและช่วยให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ทางการพยาบาล 6) ห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล 7) การสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ภาคทฤษฎีมาใช้ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล 8) วัฒนธรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล 9) การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบตอบทบาทวิชาชีพ

ฮิลล์ แมคเกรเกอร์ และดีเวอร์ (Hill, McGregor & Dewar 1996 21 – 27) ได้ใช้รูปแบบการควบคุมคุณภาพการศึกษาพยาบาลด้วยองค์ประกอบของระบบการศึกษาตามแนวคิดเชิงระบบประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) บริบท 2) กระบวนการ 3) ผลลัพธ์หรือผลผลิต ซึ่งแต่ละส่วนประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยหรือดัชนี ดังนี้

1 บริบท ซึ่งเปรียบเสมือนกับปัจจัยตัวป้อน ประกอบด้วย 1) ความต้องการของผู้บริโภค การจัดการศึกษาพยาบาลจำเป็นต้องจัดหลักสูตรและประสบการณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสังคม เพื่อให้บัณฑิตพยาบาลซึ่งเป็นผลผลิตในการจัดการศึกษาพยาบาลมีคุณภาพ และสนองความต้องการของผู้บริโภคซึ่งครอบคลุมถึงผู้ว่าจ้างบัณฑิต นักศึกษาพยาบาลและผู้ป่วยหรือผู้รับบริการทางสุขภาพอนามัย นอกจากนี้แล้วค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่ควรสูงมากนัก 2) สถานที่ตั้งสถานศึกษาพยาบาลควรตั้งอยู่ใกล้กับโรงพยาบาลที่ใช้เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล มีระบบการคมนาคมที่สะดวกและปลอดภัย 3) สิ่งสนับสนุนและสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน มีบริเวณสำหรับจอดรถอาจารย์ , เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาพยาบาล มีร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม มีโทรศัพท์สาธารณะไว้บริการนักศึกษา มีบริเวณให้นักศึกษาพักผ่อนหย่อนใจและสันทนาการ ห้องเรียนบรรยากาศแวดล้อมที่ดี มีที่นั่งเรียนที่สุขสบาย ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือและวารสารเพียงพอและเหมาะสมกับปริมาณอาจารย์และนักศึกษา 4) สมรรถนะของอาจารย์ อาจารย์จำเป็นต้องมีความรู้และประสบการณ์ด้านการสอนและการวิจัย มีพื้นที่ความรู้ด้านการพยาบาลเป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพที่ดี มีสัมพันธภาพกับนักศึกษาและมีทักษะในการ

ถ่ายทอดความรู้และแบ่งปันประสบการณ์กับนักศึกษา 5) นักศึกษาพยาบาล มีระบบที่มีประสิทธิภาพในการคัดเลือกผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษานพยาบาล เพื่อให้ได้นักศึกษาพยาบาลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการปฏิบัติงานวิชาชีพการพยาบาล

2 กระบวนการ ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนสาขาพยาบาลศาสตร์ที่มีคุณภาพ นั้น ประการสำคัญ คือ อาจารย์พยาบาลต้องสอนให้นักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ใฝ่รู้ รักการค้นคว้า มีสมรรถนะในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และมีจิตวิญญาณของการเป็นนักวิจัย (Research minded) อาจารย์จำเป็นต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีเทคนิคเชื่อมโยงประสบการณ์เก่าเข้ากับประสบการณ์ใหม่ ทำการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และแสดงบทบาทของการเป็นผู้กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

3 ผลผลิต คือ บัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถประเมินได้จากพัฒนาการของแต่ละบุคคลตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้แล้วการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ต้องได้ผลผลิตคือ บัณฑิตพยาบาลที่มีคุณลักษณะตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด รวมทั้งใช้ต้นทุนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ

4.4 ลักษณะสำคัญของดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษา

ลักษณะสำคัญของดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษา มีดังนี้ (Johnstone 1981 2 – 5)

1 ดัชนีไม่จำเป็นต้องขึ้นบอกลักษณะต่างๆ หรือบ่งบอกธรรมชาติของสิ่งต่างๆ ได้อย่างแม่นยำ ดัชนีเป็นเพียงตัวบอกหรือตัวบ่งชี้สิ่งต่างๆ ในลักษณะประมาณ อาจมากกว่าหรือน้อยกว่าเป็นจริงบ้าง

2 ดัชนีประกอบด้วยตัวแปรหลายๆ ตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อบ่งบอกหรือบ่งชี้ให้เห็นถึงลักษณะต่างๆ ของสภาพการณ์ระบบนั้นๆ

3 ดัชนีที่ใช้บ่งชี้เกี่ยวกับปริมาณของสิ่งใด ควรกำหนดในลักษณะปริมาณหรือคิดเป็นค่าตัวเลขได้ ไม่ใช่กำหนดในลักษณะการบรรยายข้อความล้วนๆ

4 ดัชนีสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลาหนึ่งหรือระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นช่วงเวลาใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับวิวัฒนาการ (Revolution) ของระบบที่นำมากำหนดดัชนี

5 ดัชนีต้องพัฒนามาจากการรวบรวมอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการศึกษาวิจัย

ลักษณะที่ดีของดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษา

ด้านการศึกษาดัชนีชี้วัดคุณภาพที่ดีของสถาบันควรมีลักษณะดังนี้ (Ashworth and Harvey 1994 6 – 7)

- 1 สอดคล้องกับพันธกิจของสถาบัน
- 2 สามารถนำมาใช้ควบคุมและประเมินการจัดการศึกษาของสถาบัน
- 3 ให้ข้อมูลเพื่อการพิจารณาการบริหารทรัพยากรของสถาบัน

- 4 ช่วยในการวางแผนและการตัดสินใจของสถาบัน
- 5 เป็นที่ยอมรับของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสถาบัน

4.5 ประเภทของดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษา

ดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษา จำแนกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้ (Johnstone 1981 15 – 17)

1 ดัชนีที่เป็นตัวแทน (Representative indicators)

ดัชนีที่เป็นตัวแทน เป็นดัชนีที่กำหนดมาจากการคัดเลือกตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งมาเพียงตัวแปรเดียวมาเป็นตัวแทนในการกำหนดดัชนีที่สะท้อนถึงแง่มุมบางอย่างของระบบการศึกษา ซึ่งคัดเลือกตัวแปรมาเพียงตัวเดียวเพื่อกำหนดดัชนีนั้น เป็นวิธีการที่ขาดซึ่งหลักการที่ดีในการคัดเลือกตัวแปร ทำให้ผลการวิจัยที่ได้ไม่สามารถสรุปอ้างอิงไปยังประชากรของการวิจัยได้ นอกจากนี้แล้ว ดัชนีที่ใช้อยู่ซึ่งมีลักษณะหรือแง่มุมของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะแง่มุมของระบบการศึกษาแล้วจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องประกอบด้วยหลายๆ ตัวบ่งชี้ ไม่ใช่ใช้เพียงตัวบ่งชี้ที่เป็นตัวแทนเพียงตัวบ่งชี้เดียว

2 ดัชนีเดียว (Disaggregative indicators)

ดัชนีเดียวเป็นตัวบ่งชี้ที่กำหนดจากตัวแปรองค์ประกอบแต่ละตัวของระบบการศึกษา โดยแต่ละตัวแปรองค์ประกอบมีความเป็นอิสระจากกัน เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนของดัชนีในแต่ละชุดตัวแปรองค์ประกอบ ซึ่งทำให้ได้ดัชนีที่ชัดเจนในแต่ละองค์ประกอบของระบบการศึกษาแต่อย่างไรก็ตาม ดัชนีประเภทนี้บางครั้งไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้อธิบายลักษณะของระบบการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะเป็นดัชนีแบบแยกส่วน

3 ดัชนีรวม (Composite indicators)

ดัชนีรวมหรือดัชนีผสม เป็นดัชนีที่ได้จากการรวมตัวแปรทางการศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน ค่าดัชนีรวมที่ได้จึงเป็นค่าเฉลี่ยของตัวแปรทางการศึกษาที่นำมารวมเข้าด้วยกัน แต่ในกรณีที่ค่านำหนักตัวแปรแต่ละตัวไม่เท่ากัน ต้องทำการถ่วงน้ำหนักของตัวแปรตามค่านำหนักของตัวแปรแต่ละตัวด้วย ทั้งนี้การคำนวณค่าดัชนีรวมอาจใช้วิธีการบวก (Adding method) หรือวิธีการคูณ (Multiplying method)

4.6 ประโยชน์ของดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษา

ดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษามีประโยชน์หลายประการต่อสถาบัน คือ (Johnstone 1981 6 – 13)

1 เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย

โดยทั่วไปปัญหาหลักของการวางแผนที่พบได้บ่อย คือการเขียนนโยบายและวัตถุประสงค์ในลักษณะกว้างๆ และคลุมเครือ ขาดความชัดเจนและขาดการระบุในลักษณะเฉพาะเจาะจง ซึ่งการนำดัชนีมาใช้ในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของแผนงานการจัดการศึกษา ทำให้

แผนงานที่เขียนขึ้นมีการระบุค่าตัวเลขที่เฉพาะเจาะจง จึงเป็นแผนงานที่มีความชัดเจนในการนำมากำหนดแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

2 เพื่อใช้ในการติดตามระบบการจัดการศึกษา

ระบบการจัดการศึกษาอาจเปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายของแต่ละยุคแต่ละสมัยหรือเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ทั้งที่ได้วางแผนไว้หรือไม่ได้วางแผนไว้ก็ได้ ดังนั้นเป็นสิ่งที่บ่งชี้ให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของระบบการจัดการศึกษาในสภาพการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้ในการติดตามหรือตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของระบบการจัดการศึกษาในสภาพการณ์ต่าง ๆ โดยอาศัยดัชนีนั้นต้องกำหนดดัชนีในลักษณะที่สามารถนำไปใช้วัดได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

3 เพื่อใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการศึกษา

การนำดัชนีมาใช้ประโยชน์ในการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการศึกษาที่ผ่าน ๆ มา มีมากมายหลายเรื่องด้วยกัน เช่น การนำดัชนีของระบบการจัดการศึกษาแต่ละประเทศหรือแต่ละสถาบันมาเปรียบเทียบ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาระบบการจัดการศึกษา การนำดัชนีมาใช้ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา เป็นต้น

4 เพื่อใช้ในการจัดอันดับคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษา

การจัดอันดับคุณภาพของสถาบันการศึกษา โดยนำดัชนีของระบบการจัดการศึกษามาเป็นสิ่งบ่งชี้ความมีคุณภาพของสถาบันการศึกษานั้นได้ดำเนินการมาแล้วในต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และประเทศเยอรมัน เป็นต้น และปัจจุบันได้มีการจัดอันดับคุณภาพของสถาบันการศึกษาในแถบทวีปเอเชีย โดยนำองค์ประกอบการจัดการศึกษา เช่น ความมีชื่อเสียงของสถาบัน อาจารย์ ผลงานวิจัย และงบประมาณค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต นักศึกษามาเป็นตัวดัชนีบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ดังที่นิตยสารเอเชียวีกได้จัดทำขึ้น และพิมพ์เผยแพร่แก่สาธารณชน

5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาล

การดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลถือการุณย์ จำแนกเป็นด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

5.1 หลักสูตร

5.1.1 ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายและความสำคัญของหลักสูตรไว้ ดังนี้ กิติมา ปรีดีติลล (2539 : 90) ได้สรุปว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงการการศึกษาของผู้สอน โดยกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา เนื้อหาความรู้ และประสบการณ์ที่จัดให้กับผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล

ธำรง บัวศรี (2531 : 6) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมายการจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม และมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 3 – 4) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นคำศัพท์ทางการศึกษาคำหนึ่งที่คนส่วนใหญ่คุ้นเคยและให้ความหมายไว้มากมายและแตกต่างกันไป แต่ที่กล่าวถึงและใช้กันมากมี 5 ความหมาย คือ

1 หลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาวิชาที่เรียน (Curriculum as Subject and Subject Matter)

2 หลักสูตร คือ จุดมุ่งหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ (Curriculum as Objectives)

3 หลักสูตร คือ แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่นักเรียน (Curriculum as Plans)

4 หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งปวงของผู้เรียนที่จัดโดยโรงเรียน (Curriculum as Learner's Experiences)

5 หลักสูตร คือ กิจกรรมทางการเรียนที่จัดให้กับผู้เรียน (Curriculum as Educational Activities)

อุทัย บุญประเสริฐ (2540 : 6 – 8) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นแผนที่ทำงานในการสร้างคนให้เป็นคนที่ถึงพร้อมด้วยความสมบูรณ์ สำหรับโรงเรียนแต่ละระดับ ซึ่งเป็นกระบวนการของการพัฒนาคนที่เป็นไปตามลำดับขั้น ตามระบบการจัดการศึกษาและเป็นไปตามขอบเขตของหลักสูตร ในการพัฒนาด้านความรู้ สติปัญญา ด้านร่างกาย ทางจิตใจ ทางอารมณ์ และมีความสามารถในการดำรงชีวิตที่เหมาะสม และได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรเป็นธงชัยในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือของสถานการศึกษา เป็นแผนแม่บทกำกับการทำงานทุกด้านของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 38 – 39) ที่ให้แนวคิดว่า หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษาทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมาย และหลักสูตรเปรียบเสมือนแบบแปลนสำหรับการจัดการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา เนื้อหาความรู้ ประสบการณ์ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นแม่แบบแม่บทของการทำงานทุกกิจกรรมของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษา

องค์ประกอบของหลักสูตร

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2521 อ้างถึงใน มัญญา เหมชะญาติ 2533 : 36) กล่าวว่า ใ้มาจะออกแบบหลักสูตรมาอย่างไรก็ตาม ควรม้องค์ประกอบ 4 อย่าง คือ

- 1 วัดวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
- 2 เนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงสอนแต่ละวิชา
- 3 กระบวนการเรียนการสอน
- 4 โครงการประเมินผลตามหลักสูตร

กิติมา ปรีดีดิลก (2539 : 90) กล่าวว่า ในแต่ละระดับของหลักสูตรจะประกอบด้วย จุดมุ่งหมายเนื้อหาวิชาและกิจกรรมที่จะวัด ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนและการวัดผล

5.1.2 หลักสูตรพยาบาลศาสตร์

หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชา กลุมวิชา หรือประสบการณ์ที่กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียน เป็นกระบวนการส่งวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิตแล้วได้ผลผลิตที่สมบูรณ์ หลักสูตรประกอบด้วย วัตถุดิบ (Input) กระบวนการเรียนการสอน (Teaching Learning Process) และผลผลิต (Output) (ประนอม โอทกานนท์ 2543 : 43)

หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ หมายถึง กระบวนการรับผู้เรียนเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาพยาบาลแล้วได้ผลผลิตที่สามารถปฏิบัติงานระดับต่างๆ เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน (ประนอม โอทกานนท์ 2543 : 57)

หลักสูตรพยาบาลศาสตร์เป็นหลักสูตรที่มุ่งเตรียมบุคลากรด้านการพยาบาลเพื่อให้บริการการพยาบาลแก่ประชาชนในด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกันโรค การพยาบาลและการรักษาตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคล ครอบครัวและชุมชน พยาบาลผู้ที่สำเร็จการศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถพร้อมที่จะปฏิบัติงานการพยาบาลด้านการวิจัย เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตและรักษาระเบียบวินัยวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ตลอดจนเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นทั้งผู้นำและผู้ร่วมงานที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (เพ็ญวรรณ มหาผล 2539 : 24)

หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ จำแนกองค์ประกอบของการศึกษาพยาบาลเป็น 3 ส่วน คือ (จินดนา ยูนิพันธ์ 2542 : 36)

- 1 การศึกษาของวิชาชีพ ซึ่งเป็นเนื้อหาความรู้และกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันจัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจ และปฏิบัติในด้านวิชาชีพพยาบาล
- 2 การศึกษาทั่วไป ซึ่งเป็นความรู้และกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันจัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีทักษะ แนวคิด และบุคลิกที่กว้างขวาง ไม่คับแคบในวิชาชีพของตน

3 รายวิชาเลือก เป็นรายวิชาที่ผู้เรียนได้มีโอกาสได้เลือกเรียนในสวนที่ตนสนใจ โดยทั่วไปวิชาเลือกมักจะอยู่ในหลักสูตรวิชาชีพ

ความสำคัญของหลักสูตรการศึกษาพยาบาลศาสตร์ จำแนกได้เป็น 3 ด้านคือ ความสำคัญต่อผู้เรียน กล่าวคือผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจะได้รับการประกันว่า ได้รับการปลูกฝังความรู้ ภายทอด้ววัฒนธรรมและเสริมสร้างความเจริญเติบโตในทุกๆ ด้านตามที่หลักสูตรกำหนด ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาพยาบาลเท่านั้นที่เรียกว่า เป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติการพยาบาลได้ กล่าวได้ว่าหลักสูตรการศึกษาพยาบาลมีความสำคัญต่อความก้าวหน้าในงานของพยาบาล และทั้งยังมีผลโดยตรงต่อความสามารถในการศึกษาต่อเนื่องระดับสูงของบุคลากรพยาบาลด้วย

ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาพยาบาล และความสำคัญต่อวิชาชีพพยาบาลและต่อสังคมโดยรวม (ประนอม โอทกานนท์ 2543 : 61)

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า หลักสูตรพยาบาลศาสตร์เป็นหลักสูตรที่มุ่งเตรียมบุคลากรด้านการพยาบาลเพื่อให้บริการการพยาบาลแก่ประชาชนในด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกันโรค การพยาบาล และการรักษาตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยลักษณะและคุณสมบัติของผู้ที่สำเร็จการศึกษาต้องประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ความรู้ เจตคติ และทักษะด้านการปฏิบัติการพยาบาล

จากข้อบังคับของสภาการพยาบาล (สภาการพยาบาล 2538 : 8 – 11) วิทยาลัยพยาบาลต้องดำเนินการตามที่สภาการพยาบาลกำหนดในเรื่องหลักสูตร โดยสรุปได้ว่า สถาบันการศึกษาที่ทำการสอนวิชาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ระดับปริญญาตรี หรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาตรีที่มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 4 ปี ต้องมีหลักสูตรประกอบด้วย 4 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ทั้งนี้ให้มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต และอย่างมากไม่เกิน 150 หน่วยกิต และสถาบันการศึกษาที่ทำการสอนวิชาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ระดับปริญญาตรี หรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาตรี ที่เป็นหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ต้องมีหลักสูตร ประกอบด้วย 4 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ทั้งนี้ให้มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 70 หน่วยกิต และอย่างมากไม่เกิน 80 หน่วยกิต

สรุปได้ว่า ตามข้อบังคับของสภาการพยาบาล หลักสูตรจะต้องกำหนดให้ครอบคลุมในเรื่องหลักๆ ได้แก่ ปรัชญา วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา ระยะเวลา กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล

5 1 3 การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้จะมีความเกี่ยวข้องกับผู้บริหารและครูผู้สอนที่จะทำให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

สุมิตร คุณานุกร (2543 130 – 132) กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้รวมถึงกิจกรรม 3 ประการ ดังนี้

1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน หมายถึง การตีความหมายของการกำหนดรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้แก่ การสร้างเอกสารหลักสูตรที่สำคัญ คือ ประมวลการสอน บันทึกการสอน โครงการสอน แผนการสอน คู่มือการสอน ทั้งนี้เพื่อครูนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องมีความเข้าใจในหลักการ จุดหมาย และโครงการในหลักสูตรให้ชัดเจนก่อน แล้วจึงจัดทำแผนการสอน

2 การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อม เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะส่งเสริมให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมาย ปัจจัยต่างๆ และสภาพต่างๆ ภายในโรงเรียนมีส่วนส่งเสริมหรือสกัดกั้นการปฏิบัติของครู ผู้บริหารต้องสำรวจปัจจัยและสภาพต่างๆ ของโรงเรียนให้อำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนจึงจะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ

3 การสอนของครู การสอนเป็นปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร การสอน เป็นการจัดสภาพการ สถานการณ์ กิจกรรมอันเป็นการวางแผนให้การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนดำเนินไปด้วยความสะดวก ซึ่งจะส่งผลให้การนำหลักสูตรไปใช้ได้บรรลุตามเป้าหมาย

จินตนา ยูนิพันธ์ (อ้างถึงใน มัญญา เหมชะญาติ 2533 37) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นระยะที่มีความสำคัญยิ่งของการพัฒนาหลักสูตร องค์ประกอบที่สำคัญของระยะนี้คือ 1) การจัดทำประมวลรายวิชา 2) วิธีการสอนและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) การตรวจสอบการเรียนรู้ และได้กล่าวถึงประมวลการสอนรายวิชานั้นคล้ายกับสัญญาะหว่างผู้เรียนกับผู้สอนว่า ด้วยองค์ประกอบต่างๆ ที่ผู้สอนจะจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายของรายวิชา ดังนั้นแนวปฏิบัติโดยทั่วไป ผู้สอนจะพัฒนาประมวลการสอนก่อนจะทำการเรียนการสอน และในช่วงแรกของการเรียนการสอนผู้สอนจะให้ผู้เรียนได้ทบทวนทำความเข้าใจหรือปรับแก้หากผู้เรียนผู้สอนเห็นว่าเหมาะสม องค์ประกอบของประมวลการสอนโดยทั่วไปมีดังนี้ สวนนำ ได้แก่ รหัสวิชา ชื่อวิชา ชื่อเต็ม ชื่อย่อ บางครั้งรวมถึงชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวนหน่วยกิต สาขาวิชา บางครั้งรวมถึงภาคการศึกษาที่เปิดสอน ชื่อผู้สอน คำอธิบายรายวิชา รวมทั้งรายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน จุดมุ่งหมาย เนื้อหา วิธีสอน วิธีประเมินผลการเรียน เอกสารค้นคว้า

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 39) กล่าวถึงหลักสูตรว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จะจัดและบริหารหลักสูตรอย่างไร จึงจะเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จะจัดสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้างที่จะทำให้การเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ครูและผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร หลักสูตรได้บอกไว้ว่า ควรจะจัดประสบการณ์อะไร จะสอนอย่างไร ทำไมจึงสอนวิธี

นั้น การเรียนจะได้ผลอย่างไร รวมทั้งประเมินผลและวัดผลด้วย 3) นักเรียน นักเรียนควรเรียนอะไรและคาดหวังผลการเรียนอย่างไรบ้าง และ 4) สถานประกอบการและสังคมมีความประสงค์ที่จะได้ผู้สำเร็จการศึกษาในคุณลักษณะใด ผลผลิต คือ ผู้สำเร็จการศึกษาควรมีคุณภาพอย่างไรที่สังคมต้องการ

อุทัย บุญประเสริฐ (2540 : 9) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้นั้น จะรวมถึงกิจกรรมสำคัญๆ 3 ประการ ด้วยกันคือ 1) การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน 2) การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ภายในโรงเรียนหรือสถานศึกษา และประโยชน์ในการใช้หลักสูตรให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) การจัดการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ออกคล้องกับโครงสร้างและแนวดำเนินการของหลักสูตร

สรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้จะกระทำด้วยกิจกรรม การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน แผนการสอน การจัดประสบการณ์ คู่มือการสอน นอกจากนี้ยังต้องจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการสอน และต้องตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่

5 1 4 การประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การพิจารณาตัดสินคุณค่าหรือความสำเร็จของหลักสูตรที่ได้ออกแบบไว้ การประเมินหลักสูตรกระทำได้หลายลักษณะ

Greaves (อ้างถึงใน ละเอียด แจมจันทร์ 2540 : 74) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรกระทำได้หลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของการประเมินและใครเป็นผู้ประเมิน ขอบเขตของการประเมินอาจกว้างขวางครอบคลุมภาพรวมของหลักสูตรทั้งหมด หรือประเมินจุดใดจุดหนึ่งของหลักสูตรก็ได้ การประเมินจึงเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายระดับ เช่น นักการศึกษา ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต นายจ้าง ผู้ให้บริการ แต่สิ่งหนึ่งที่ต้องเป็นหลักการประเมิน คือ การได้ข้อมูลที่เป็นระบบเชื่อถือได้และความต่อเนื่องเพื่อให้มีแนวทางในการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรได้

ละเอียด แจมจันทร์ (2540 : 74 – 75) กล่าวถึงลักษณะการประเมินหลักสูตรไว้ว่า การประเมินหลักสูตรอาจพิจารณาได้จากลักษณะการประเมินแบบต่างๆ คือ

1 การประเมินตามช่วงเวลา เป็นการคำนึงถึงช่วงเวลาในการประเมินผลเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์และความสอดคล้องของหลักสูตรซึ่งทำได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1.1 การประเมินก่อนดำเนินการ (Project Analysis) เป็นการประเมินหลักสูตรหลังจากได้วางแผนพัฒนาหลักสูตรแล้วแต่ยังไม่ได้นำหลักสูตรไปใช้เพื่อวิเคราะห์เหตุผล ความเชื่อมั่นความเป็นจริงของสิ่งที่กำหนดในหลักสูตร โดยอาศัยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตร นักการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาวิชาและกระบวนการเรียนเป็นผู้ประเมิน

1 2 การประเมินขณะดำเนินการ (Formative Evaluation) เป็นการประเมินหลักสูตรขณะที่นำหลักสูตรไปใช้ เพื่อวิเคราะห์ว่าหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนเป็นอย่างไรผลที่ได้จากการประเมินจะช่วยให้มีการพัฒนาการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับหลักการและเหตุผลที่หลักสูตรระบุไว้

1 3 การประเมินหลังดำเนินการ (Summative Evaluation) เป็นการประเมินในช่วงเวลาที่หลักสูตรใช้ไปแล้วหรือเมื่อจบโครงการของหลักสูตรนั้น เพื่อหาประสิทธิภาพของการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ กระบวนการเรียนการสอนและผลผลิต โดยศึกษาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

2 การประเมินระบบหลักสูตร เป็นการประเมินองค์ประกอบของระบบหลักสูตรทั้งหมดให้ต่อเนื่องกัน ซึ่งประกอบด้วยการประเมินดังต่อไปนี้

2 1 การประเมินเอกสารหลักสูตร เป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมถูกต้องกับหลักการพัฒนาหลักสูตรเพียงใดก่อนนำไปใช้

2 2 การประเมินการใช้หลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ดีเพียงใด มีอุปสรรคใดเกิดขึ้น หากมีข้อบกพร่องขณะใช้มักจะได้รับการแก้ไขทันทีเพื่อให้การใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพ

2 3 การประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร เป็นการตรวจสอบหลังจากมีผู้สำเร็จการศึกษาไปจากหลักสูตรนั้น ซึ่งการประเมินลักษณะนี้มักจะติดตามความก้าวหน้าของผู้สำเร็จวิชาที่มีความก้าวหน้าในการทำงานเพียงใด

2 4 การประเมินระบบหลักสูตร เป็นการประเมินหลักสูตรในลักษณะที่มีความสมบูรณ์และสลับซับซ้อนมาก เพราะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่างๆ ในหลักสูตร เช่น ทรัพยากร ระบบบริหาร สถาบัน ระบบการเรียนการสอน การบริหารวิชาการ การวัดและประเมินผล และปัจจัยอื่นที่สัมพันธ์กับหลักสูตร

จากข้อมูลข้างต้นในเรื่องหลักสูตรที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า หลักสูตรหมายถึงเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งได้จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการจัดการศึกษาพยาบาลศาสตร์ของวิทยาลัยพยาบาล ประกอบด้วย ปรัชญาการศึกษา วัตถุประสงค์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การแบ่งหมวดวิชา การแบ่งลักษณะวิชาเนื้อหาความรู้ กิจกรรมที่จัดให้แก่ผู้เรียน จำนวนหน่วยกิต และแนวทางในการประเมินผล รวมถึงการประเมินหลักสูตรด้วย

5 2 สภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาล

Moor (อ้างใน จินตนา ยูนิพันธ์ 2542 : 42) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมว่าหมายถึง ความกดดัน (Press) ซึ่งบุคคลเกิดความรู้สึกเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อม โดยได้ตั้งสมมติฐานว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อมที่มีความสอดคล้องกันย่อมก่อให้เกิดผลในทางบวกหรือก่อให้เกิดความพึงพอใจให้แก่บุคคล ในทางตรงกันข้าม

ความสัมพันธ์ที่ไม่มีความสอดคล้องกันย่อมก่อให้เกิดผลในทางลบ หรือก่อให้เกิดความไม่สบายใจหรือความ ตึงเครียด ซึ่งได้แบ่งสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนเป็น 2 ประเภท คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) และสภาพแวดล้อมทางจิตใจและสังคม (Psychological and Social Environment)

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น สภาพห้องเรียน ขนาด และลักษณะของห้องเรียน แสงสว่าง อากาศภายใน ความร้อนหนาวในห้องเรียน เก้าอี้สำหรับนั่งเรียน ตลอดจนโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ (จินตนา ยูนิพันธ์ 2527 : 51) สถานที่ที่นักศึกษาฝึกปฏิบัติงานจริง จึงเปรียบเสมือนห้องเรียนหรือห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล สภาพแวดล้อมในการฝึกภาคปฏิบัติ ได้แก่ สภาพ ขนาด และลักษณะของแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ ตลอดจนอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน

สภาพแวดล้อมทางจิตใจและสังคม แยกออกจากกันได้ยาก ซึ่งกลุ่มนี้ถือเป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ พฤติกรรมการนิเทศของอาจารย์ ซึ่งอาจารย์นับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมากต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นผู้กำหนดเนื้อหาสาระวิชา วิธีการสอน กำหนดบรรยากาศในห้องเรียน เพื่อให้การเรียนรู้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย อีกทั้งการเรียนการสอนพยาบาลนั้นส่งเสริมความใกล้ชิดระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาเป็นอันมาก เพราะอาจารย์จะต้องสอนทั้งภาคทฤษฎีและนิเทศในการฝึกภาคปฏิบัติอีกด้วย ดังนั้นจึงนับได้ว่าเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก เพราะนักศึกษาจะเลียนแบบจากอาจารย์ ซึ่งเป็นแม่แบบในการประพฤติปฏิบัติ ตลอดจนเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลเป็นอย่างดี (วรรณวดี เนียมสกุล 2538 : 34 – 35)

การที่จะผลิตบัณฑิตทางพยาบาลศาสตร์ที่มีลักษณะตามที่สังคมต้องการต้องเริ่มจากสถาบันการศึกษาพยาบาลจะต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลให้เป็นไปในแนวทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จทางการศึกษา ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพตามความคาดหวังของสังคม ซึ่งจากการวิจัยทางการอุดมศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยมีอิทธิพลมากที่สุดต่อชีวิตของนักศึกษา เพราะมีส่วนช่วยในการพัฒนานักศึกษาให้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม วัยนี้正是ช่วงที่สมองพัฒนาสูงสุด (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2538 : 49)

สวน นฤมล เกื่อนมา (2539 : 25) ได้ทำการศึกษาสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยที่ส่งเสริมและเอื้ออำนวยต่อความร่วมมือในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งวัดจากการเรียนรู้ของนักศึกษา จำแนกได้เป็น สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านหลักสูตร สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านอาจารย์ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านกายภาพ

จากที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาล คือ สิ่งที่อยู่รอบตัวนักศึกษาทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ในที่นี้ คือ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดของนักศึกษาพยาบาล สามารถจำแนกได้ 2 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางจิตใจและสังคม

5.3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ผลผลิตของกระบวนการเรียนการสอนทางการพยาบาล คือ บัณฑิตทางการพยาบาล การที่จะได้มาซึ่งบัณฑิตที่มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของสังคมนั้น จำเป็นต้องมีการระบุลงในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรถึงความสามารถของบัณฑิต เมื่อผ่านกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรโดยสมบูรณ์แล้ว เพื่อที่สถาบันการศึกษาจะได้จัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งบัณฑิตทางการพยาบาลเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงถึงมาตรฐานของสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการตรวจสอบมาตรฐานของสถาบันการศึกษา คือ องค์กรวิชาชีพ (สภาการพยาบาล) ซึ่งมาตรฐานที่องค์กรวิชาชีพตรวจสอบคือ การประเมินเชิงโครงสร้าง การประเมินเชิงกระบวนการ และการประเมินเชิงผลลัพธ์ การประเมินในเชิงผลลัพธ์ คือ การตรวจสอบคุณภาพของบัณฑิตโดยการสอบข้อขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ พยาบาลและผดุงครรภ์ ซึ่งคณะกรรมการขององค์กรวิชาชีพได้กำหนดความสามารถของบัณฑิตพยาบาลสรุปได้ดังนี้ (ประนอม โอทการนนท์ 2543 : 6) สมรรถนะรวมของบัณฑิตพยาบาล หลักสูตรต่างๆ ปรากฏดังนี้ 1) การใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาล วัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ระบุว่า 4 มิติ การพยาบาลแบบองค์รวม การให้สุขศึกษา การพยาบาลให้ทุกสถานการณ์ และการพยาบาลแก่บุคคลทุกเพศทุกวัย 2) ผู้นำทีม คำสำคัญที่ระบุ ได้แก่ มนุษยสัมพันธ์ การริเริ่ม การนิเทศ 3) ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม คำสำคัญที่ระบุ ได้แก่ ประชาธิปไตยและสถาบัน 4) สนับสนุนองค์กรวิชาชีพ คำสำคัญที่ระบุ ได้แก่ ร่วมทำวิจัย แก้ปัญหา วิชาชีพ พัฒนาตนเอง ยึดมั่นจรรยาบรรณ พัฒนาวิชาชีพ เกิดทุนชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า สถาบันการศึกษาจะกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลไว้เพื่อจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามที่สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งกำหนดไว้ ดังเช่น สถาบันพัฒนากำลังคน กระทรวงสาธารณสุข (2537 : 4 - 5) ได้กำหนดความสามารถของบัณฑิตพยาบาลไว้ ดังนี้ 1) ตระหนักและคำนึงถึงคุณค่าของวิชาชีพ พยาบาลและสำหรับมนุษยชนของบุคคล ครอบครัว และชุมชน 2) ให้บริการพยาบาลโดยใช้แนวคิดหลักการ ทฤษฎีทางการพยาบาล กระบวนการพยาบาล และศาสตร์สาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นศักยภาพการดูแลตนเองของบุคคลในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันการรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสภาพตามความต้องการและสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคล ครอบครัว และชุมชน 3) ปฏิบัติงานร่วมกับทีมสุขภาพและบุคลากรหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการให้บริการ

สาธารณสุขทุกระดับ 4) ริเริ่มปรับปรุง แก้ไขในการบริการและการบริหารจัดการทางการแพทย์ ให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี 5) มีส่วนรวมในการทำวิจัย และ/หรือนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงการพยาบาล 6) มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เป็นหลักในการปฏิบัติการพยาบาลและการดำรงชีวิต 7) สอน บริการ และนิเทศงาน บุคลากรที่อยู่ในความรับผิดชอบ 8) ใฝ่หาความรู้มีการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ และสนับสนุนหลักการประชาธิปไตยและดำรงตนเป็นพลเมืองดีของสังคม

นอกจากนี้ ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษายาบาลมากมายได้แสดงทัศนะถึงบัณฑิตสาขายาบาลศาสตร์ไว้มากมาย ดังเช่น สิริยา สัมวาจ (2540 : 234) กำหนดว่าบัณฑิตทางการพยาบาลที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของสังคม ควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1) มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นทั้งด้านวิชาชีพ เช่น ทฤษฎีและหลักการต่างๆ รวมทั้งความรู้ในสาขาที่เกี่ยวข้องและที่จำเป็นทั้งทางด้านวิชาชีพ เช่น ทฤษฎีและหลักการต่างๆ รวมทั้งความรู้ในสาขาที่เกี่ยวข้องและที่จำเป็นในการทำงาน เช่น ในเรื่องของการใช้ภาษาทั้งพูด อ่าน เขียน ภาษาไทย และอังกฤษ ความรู้ในเชิงของเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ การสืบค้นข้อมูล ตลอดจนความรู้ทางด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร การนิเทศ ภาวะผู้นำ และการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะสามารถพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าต่อไป 2) มีทักษะได้รับการฝึกฝนและมีประสบการณ์ในเชิงวิชาชีพที่เพียงพอในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องตามหลักเพื่อป้องกันมิให้เกิดข้อบกพร่องหรือผิดพลาดในการพยาบาลผู้ป่วย 3) สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องรู้จักคิดวิเคราะห์และประยุกต์ความรู้ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 4) มีสติปัญญา สามารถคิดวิเคราะห์ตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 5) มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญในวิชาชีพพยาบาล เนื่องจากความรู้สึที่จะสะท้อนออกมาในการแสดงออกทางพฤติกรรม ผู้ที่มีเจตคติไม่ดีต่อวิชาชีพนอกจากจะขาดความสุขในการทำงานแล้วยังจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการพยาบาลและภาพลักษณ์ของวิชาชีพ 6) มีวินัยในการทำงานยอมรับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎหมายของหน่วยงาน ยอมรับกติกาสังคมของหมู่คณะ รู้จักกาลเทศะ 7) มีความเข้าใจใน ธรรมชาติของมนุษย์เห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา 8) มีความรับผิดชอบต่อรู้จักหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติงานบนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม 9) มีความใฝ่รู้ กระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน 10) มีความยืดหยุ่นรู้จักปรับตัวในการทำงาน และ 11) ยอมรับและเข้าใจลักษณะการทำงานในวิชาชีพพยาบาล มีความรู้เกี่ยวกับความเครียด ความเหนื่อยหน่าย รู้จักป้องกันหรือแก้ไขความเครียดที่เกิดขึ้น โดยแสวงหาวิธีการเผชิญความเครียดที่เหมาะสมไม่ปล่อยให้สะสมเรื้อรังจนยากที่จะแก้ไข

การจัดการศึกษาพยาบาลต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงมากมายหลายอย่าง ดังนั้น คุณสมบัติบัณฑิตซึ่งเป็นผลผลิตของกระบวนการศึกษาจึงต้องตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและการเปลี่ยนแปลง จึงมีนักการศึกษาพยาบาลหลายท่านได้เสนอคุณลักษณะและสมรรถนะของพยาบาลในอนาคต ดังเช่น วิวัฒนา นานาติลป (2540 : 9) ได้คาดคะเนพยาบาลในสองทศวรรษหน้า นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติสูงในทุกๆ ด้านเช่นปัจจุบันแล้ว ยังควรมีคุณสมบัติอื่นๆ เพิ่มขึ้นดังนี้ 1) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) มีความสามารถในการเรียนรู้ที่จะใช้เครื่องมือเครื่องใช้ทางการแพทย์ที่มีเทคโนโลยีขั้นสูง 3) มีความสามารถเชิงการประสานงานและสามารถทำงานเป็นทีมทางการแพทย์ที่มีเทคโนโลยีขั้นสูง 3) มีความสามารถเชิงการประสานงานและความสามารถทำงานเป็นทีมกับบุคลากรสาขาอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องได้ดี 4) มีความสามารถสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศได้อย่างน้อย 1 ภาษา 5) มีความสามารถด้านสื่อสาร 6) มีความสามารถเชิงวิจัยหรือประยุกต์ใช้ผลการศึกษาวิจัยในสาขาพยาบาลศาสตร์เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการพยาบาล 7) มีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้ง่ายต่อความเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว 8) ใฝ่รู้และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

จากแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ ลักษณะของพยาบาลในศตวรรษที่ 21 ของนักการศึกษาพยาบาลดังกล่าว ยังมีแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดข้างต้น กรองใจ อุณหสุม (2539 : 40 - 41) ได้เสนอว่าบัณฑิตพยาบาลควรจะมีคุณสมบัติดังนี้ 1) เลือกวิเคราะห์ข้อมูลได้ 2) มีอิสระในการเรียนรู้และสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ เป็นการใช้ศักยภาพแห่งตน ทั้งยังเป็นการพัฒนาตนไปสู่การทำงาน 3) มีความสามารถในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีต่างๆ ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เพื่อเป็นการพัฒนาด้านความรู้และทักษะการทำงาน 4) เข้าใจในวิถีชีวิตและยอมรับในความแตกต่างของบุคคล เพื่อให้สามารถทำงานกลุ่มร่วมกันเป็นทีมได้ เพราะสังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่มีความแตกต่างแยกย่อย มีลักษณะเฉพาะกลุ่ม ซึ่งวิถีชีวิตเฉพาะตัวต่างๆ กันไป 5) มีความเป็นสากลและมีเจตคติที่มีความคิดในเชิงนานาชาติมากขึ้นทั้งนี้เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางการเผยแพร่ข้อมูลความรู้และการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 6) มีความสามารถในการปรับตัว เตรียมรับการเปลี่ยนแปลงได้ เพราะสภาวะโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผู้ที่จะดำรงได้อย่างเป็นสุขจะต้องเป็นผู้มีความสามารถในการเรียนรู้ การรับข่าวสารใหม่ๆ การคิดและตัดสินใจเพื่อปรับตัวรับกับสถานการณ์ และ 7) มีความภาคภูมิใจในวิชาที่เรียน มีความพร้อมและมีความสุขในการเรียน

ซึ่งนอกจากนักการศึกษาพยาบาลไทยได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของบัณฑิตพยาบาลในศตวรรษที่ 21 แล้ว คณะพยาบาลศาสตร์ของมหาวิทยาลัยอินเดียนาได้สำรวจสมรรถนะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลไว้ดังนี้ (Halstead 1996 : 413 - 416)

ผลลัพธ์ที่ 1 เป็นนักคิดที่มีวิจรรณญาณ (Critical Thinker) ที่สามารถแสดงออกซึ่งความเป็นผู้ที่สนใจใฝ่รู้ ค้นคว้าหาคำตอบที่สมเหตุสมผล มีทักษะในการแก้ปัญหา และมีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาต่างๆ

ผลลัพธ์ที่ 2 เป็นบุคคลที่มีความสามารถทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งสามารถให้การพยาบาลในลักษณะองค์รวมแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชนได้

ผลลัพธ์ที่ 3 เป็นผู้ประสานงานที่มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งประโยชน์ในชุมชน ซึ่งสามารถส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัว และชุมชน เข้าถึงแหล่งประโยชน์ที่จำเป็นเพื่อตอบสนองความต้องการในการดูแลสุขภาพได้

ผลลัพธ์ที่ 4 เป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกทางการเมืองซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพและปฏิบัติการพยาบาลด้วยความมีโลกทัศน์ที่เป็นสากล

ผลลัพธ์ที่ 5 เป็นผู้ปฏิบัติวิชาชีพที่ยึดจรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพในการประกอบวิชาชีพ

ผลลัพธ์ที่ 6 เป็นผู้สื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องได้

ผลลัพธ์ที่ 7 เป็นผู้ให้บริการสุขภาพที่มีความสามารถและเป็นผู้ซึ่งสามารถรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ที่หลากหลายในสถานบริการสุขภาพที่เต็มรูปแบบและไม่เต็มรูปแบบได้

ผลลัพธ์ที่ 8 เป็นแบบอย่างทางวิชาชีพในการสร้างเสริมภาพลักษณ์ในทางบวกแก่วิชาชีพการพยาบาล

ผลลัพธ์ที่ 9 เป็นผู้จัดการที่มีความรับผิดชอบซึ่งสามารถบริหารจัดการทรัพยากรทั้งทางด้านบุคคล งบประมาณและอุปกรณ์ในการให้บริการพยาบาลที่บรรลุผลลัพธ์ในการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพ

6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เข็มทอง ศิริแสงเลิศ (2540 : 187 – 190) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร 16 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียนประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน โดยต้องการศึกษาถึงประสิทธิผลของโรงเรียน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของกระบวนการบริหารโรงเรียน ด้านคุณภาพของนักเรียน และด้านคุณภาพของการบริการ ซึ่งผลของการวิจัยพบว่า

1 ประสิทธิภาพด้านกระบวนการบริหารของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนยังไม่มีประสิทธิผลในด้านนี้ ในขณะที่ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนเห็นว่ามีประสิทธิผล

2 ประสิทธิภาพด้านคุณภาพของนักเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครอง นักเรียนเป็นกลุ่มที่เห็นว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพด้านคุณภาพนักเรียนในภาพรวม และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครองมีความเห็นว่าโรงเรียนมีประสิทธิภาพในการผลิตนักเรียนที่มีทัศนคติทางบวก แต่ไม่มีประสิทธิภาพในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3 ประสิทธิภาพด้านการบริการ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนเห็นว่าโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพด้านการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน นักเรียนมีความเห็นว่าโรงเรียนมีประสิทธิภาพด้านวิชาการและงานที่ครอบคลุมหมาย ผู้ปกครองและนักเรียนมีความเห็นว่าโรงเรียนมีประสิทธิภาพในด้านการบริการทุกด้าน

วรรณดี เนียมสกุล (2538 : 81) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับแบบการเรียนที่พึงประสงค์ของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรต่อเนื่องในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาเหมาะสมมีบรรยากาศทางวิชาการดี สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและการรวมกิจกรรมในการเรียนการสอน ตลอดจนไขว่คว้าหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ

สุวณี ชาศรีวัฒน์ (2536 : 96 - 97) ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พุทธศักราช 2528 ของกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ใช้แบบจำลองชิป โดยศึกษาจากประชากร คือ ผู้บริหาร 42 คน อาจารย์ 416 คน กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา 309 คน กลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา 314 คน และผู้บังคับบัญชาการของผู้สำเร็จการศึกษา 314 คน ใช้แบบประเมิน 5 ชุด พบว่า การประเมินบริบท วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนของภาษาที่ใช้สามารถปฏิบัติได้จริงสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และมีความเป็นเอกลักษณ์ในวิชาชีพในระดับมาก จำนวนหน่วยกิตมีความเหมาะสม เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีความทันสมัย มีประโยชน์สอดคล้องกับความจำเป็นในการประกอบอาชีพ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร การประเมินปัจจัยเบื้องต้นพบว่า ปริมาณอาจารย์ในหมวดวิชาชีพและหมวดวิชาศึกษาทั่วไปกับรายวิชาที่เปิดสอนมีความเหมาะสมในระดับน้อย แต่มีคุณภาพและความสะดวกในการให้บริการในระดับมาก การประเมินผลผลิตพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะทั่วไปและคุณลักษณะทางวิชาชีพ ตรงตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมาก

วรรณวิไล อินทรประดิษฐ์ (2536 : 80 - 81) ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่เน้นชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยพยาบาลสวรสพระราชรักษ์ นครสวรรค์ สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข ใช้แบบจำลองชิป ศึกษาจากประชากร คือ ผู้บริหาร 13 คน อาจารย์ 26 คน กลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา 110 คน ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา 110 คน เพื่อบรรณงานของ

ผู้สำเร็จการศึกษา 110 คน ผลการประเมินบริบทพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เนื้อหาวิชาสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อยู่ในระดับมาก การประเมินปัจจัยเบื้องต้นพบว่า ผู้บริหารพอใจความพร้อมและความเหมาะสมของอาจารย์ อาคารสถานที่ งบประมาณ ตลอดจนการประสานงานกับแหล่งฝึกภาคปฏิบัติเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนจำนวนอาจารย์ผู้สอน สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติและยานพาหนะยังไม่เพียงพอ อาจารย์ผู้สอนพอใจความพร้อม และความเหมาะสมของอาจารย์ผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง การประเมินกระบวนการพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์ ส่วนอาจารย์ผู้สอนพอใจกระบวนการในระดับปานกลาง การประเมินผลิตผลพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี แต่ยังไม่สามารถนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงการพยาบาลได้ โดยส่วนรวมผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และบุคลิกภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สุวรรณ กิตติเนาวรัตน์ (2529 : 66) ได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่วนใหญ่มุ่งหวังให้บัณฑิตพยาบาลเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีความรับผิดชอบ เป็นพลเมืองดี และมีคุณธรรมจริยธรรม และจุดประสงค์ของหลักสูตรมีการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย รูปแบบการจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ใช้รูปแบบยึดกิจกรรมและปัญหาของสังคม และยึดทักษะกระบวนการร่วมด้วย ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่เน้นการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอน และเน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติภายใต้การนิเทศของผู้สอน และใช้กิจกรรมการเรียนการสอนหลายๆวิธีผสมผสานกัน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เป็นการประเมินผลหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบ

วลัยพร ศรีเชียงราย (2540 : 103) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตที่ดำเนินการร่วมกัน โดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ คณะกรรมการดำเนินงาน อาจารย์ผู้สอน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานโครงการ นักศึกษา และผู้บังคับบัญชาของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่าอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมและมีความพร้อม สำหรับด้านแหล่งวิทยาการสำหรับการค้นคว้าและบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโครงการ มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง และด้านอาคารสถานที่ มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย สำหรับงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน ทั้งนักศึกษาอาจารย์ผู้สอน เห็นด้วยที่จะให้มีการปรับค่าธรรมเนียมการศึกษา จึงควรมีการปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงาน พบว่า นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการรับสมัครและสอบคัดเลือก รูปแบบการเรียนการสอน การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระมีความเหมาะสมมาก

พลสุข หิงคานนท์ (2540 : 30) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดองค์การวิทยาลัยพยาบาล กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข หัวหน้าภาควิชาทุกภาคของวิทยาลัยพยาบาล จำนวน 315 คน พบว่ารูปแบบที่มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ในขณะที่ขาดแคลนอัตรากำลัง และแก้ปัญหาความซ้ำซ้อนของงานการสอน การให้ส่งเสริมการช่วยเหลือเกื้อกูลกันมากขึ้น เป็นรูปแบบการจัดองค์การในลักษณะองค์การแบบราชการเชิงวิชาชีพผสมผสานกับการจัดแบบทีม มีการแบ่งงานตามหน้าที่ผสมผสานกับกระบวนการปฏิบัติการ จัดกลุ่มงานเป็นกลุ่ม อำนาจการกลุ่มงานวิชาการโดยไม่กำหนดภาควิชา กลุ่มงานกิจกรรมนักศึกษา กลุ่มงานโครงการ โดยใช้หลักการทำงานเป็นทีม มีการประสานงานทั้งแนวดิ่งและแนวราบ เป็นทางการมากขึ้น ใช้ลายลักษณ์อักษรมากกว่าวาจา

อรุณ ตั้งยูเรื่อง (2533 : 80 - 81) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยพยาบาลส่วนใหญ่มีการวางแผนการใช้หลักสูตร จัดทำแผนแม่บท แผนการสอนและแผนการนิเทศ กำหนดให้อาจารย์จัดทำเอกสารประกอบการสอน มีการเตรียมบุคลากร สรรวจความพร้อมของอาจารย์ สรรวจสื่อการสอน สรรวจหนังสือและหนังสืออ่านเพิ่มเติมในห้องสมุด ติดต่อประสานงานกับแหล่งฝึกลงหน้าลักษณะการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานคือ อาจารย์ส่วนใหญ่ดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด อาจารย์ส่วนใหญ่เตรียมการสอนทุกครั้ง มีความรู้ทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการใช้หลักสูตรพบว่า อาจารย์ไม่มีเวลาจัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอน และมีงานต้องรับผิดชอบมาก อาจารย์แต่ละแผนกวิชาไม่เพียงพอ ขาดเอกสารตำราสำหรับค้นคว้า ห้องเรียนไม่เพียงพอ และขนาดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา อาจารย์ขาดทักษะการสอนแบบเน้นชุมชน และไม่มีเกณฑ์มาตรฐานในการวัดและประเมินผลรวมกัน

สุภาวดี เครือโชติกุล (2537 : 99 - 102) ประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตร ะดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2531 ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ใช้แบบจำลองชิปศึกษาจากประชากร คือ ผู้บริหาร 10 คน อาจารย์ 65 คน นักศึกษา 150 คน ผู้สำเร็จการศึกษา 136 คน และผู้บังคับบัญชาการของผู้สำเร็จการศึกษา 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบประเมินจำนวน 5 ฉบับ ผลการประเมิน พบว่า วัดดูประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับนโยบายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 3539) และนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 3539) วัดดูประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนของภาษาที่ใช้ สามารถปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และมีความเป็นเอกลักษณ์ในวิชาชีพในระดับมาก ในด้านจำนวนหน่วยกิต ผู้ประเมินส่วนใหญ่ประเมินว่าพอดี เนื้อหารายวิชาส่วนใหญ่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในระดับมาก มีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ด้านอาจารย์มีความเหมาะสม

ในระดับมาก ยกเว้นปริมาณอาจารย์ควบคุมภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมในระดับน้อย การประเมินนักศึกษามีความเหมาะสมระดับมาก การประเมินกระบวนการ การบริหารและบริการ หลักสูตรสวนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก หนังสือวารสารมีความเหมาะสมระดับน้อย การจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมาก การประเมินผลผลิตโดยภาพรวมพบว่า คุณลักษณะทั่วไป และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

- 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
- 3 เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5 การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 กลุ่มประชากร คือ

1.1 นักศึกษา

นักศึกษายาบาลของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2547 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 119 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 147 คน รวมนักศึกษาจำนวน 266 คน เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 เป็นผู้ที่มีการฝึกวิชาชีพพยาบาลและผ่านการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาพอสมควร จึงสามารถทราบถึงผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของวิทยาลัยเป็นอย่างดี

2.2 อาจารย์

อาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จำนวน 92 คน
รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 358 คน

2 กลุ่มตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบรู้จำนวนประชากร โดยใช้สูตรในการคำนวณดังนี้ (Taro Yamane 1973 : 886)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N หมายถึง จำนวนประชากร
 e หมายถึง ระดับความคลาดเคลื่อน

จากจำนวนประชากรทั้งหมด 358 คน กำหนดให้ระดับความเชื่อมั่น 95 % และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 แทนค่าต่างๆ ลงในสูตร จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{358}{1 + 358(0.05)^2}$$

$$= 189$$

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จะทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 189 คน

3 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 สุ่มกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาและอาจารย์ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2533 : 87) โดยแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มย่อยได้ 3 กลุ่ม คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 119 คน , นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 147 คน และ อาจารย์จำนวน 92 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละกลุ่มย่อยมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาสัดส่วนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ประชากรทุกคนมีโอกาสเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่าๆ กัน

คำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธี Proportion Allocation (นิยม ปุราคำ 2537 : 163) ดังนี้

$$n_h = \frac{N_h \times n_0}{N}$$

เมื่อ n_h = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่ม h
 N_h = ขนาดของประชากรกลุ่ม h
 N = ขนาดของประชากรทั้งหมด
 n_0 = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

แทนค่าลงในสูตรจะได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาล 141 คน และกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ 48 คน ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาและอาจารย์

	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นักศึกษา		
ชั้นปีที่ 3	119	63
ชั้นปีที่ 4	147	78
รวม	266	141
อาจารย์	92	48
รวมทั้งสิ้น	358	189

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

- 1 ตัวแปรเกี่ยวกับดัชนีชี้วัดการดำเนินงาน ดังตาราง 3

ตาราง 3 ตัวแปรและดัชนีชี้วัด

ตัวแปร	ดัชนีชี้วัดการดำเนินงาน
การเรียนรู้การสอน	- กระบวนการเรียนรู้การสอน - อาจารย์ - นักศึกษา
การวิจัยและผลงานวิชาการ	- จำนวนข้อเรื่องงานวิจัยที่ดำเนินการแล้วเสร็จ - การเสนอผลงานวิจัย/ การตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร
การบริการวิชาการแก่สังคม	- จำนวนกิจกรรม/ โครงการที่ให้บริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพแกสังคม และชุมชน - ร้อยละของอาจารย์ที่เป็นวิทยากรภายนอกสถาบัน - ร้อยละของอาจารย์ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ / กรรมการ/ อนุกรรมการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ดัชนีชี้วัดการดำเนินงาน
กิจกรรมพัฒนานักศึกษา	- จำนวนกิจกรรม/โครงการ ของงานกิจการนักศึกษาต่อจำนวนนักศึกษาทั้งหมด - มีกิจกรรมแนะนำเกี่ยวกับวิชาชีพ/ การศึกษาต่อ - จำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการ/ ชมรม ของนักศึกษา
การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	- จำนวนกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมต่อปี

เกณฑ์ในการวัด (ดูภาคผนวก ข) โดยพิจารณาจากระดับคะแนน 5 ระดับ ดังนี้ (คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา 2546 18)

1 คะแนน	=	ระดับน้อยที่สุด
2 คะแนน	=	ระดับน้อย
3 คะแนน	=	ระดับปานกลาง
4 คะแนน	=	ระดับมาก
5 คะแนน	=	ระดับมากที่สุด

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ วัดได้จากระดับประสิทธิผล
 แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

- 1 ด้านหลักสูตรการศึกษา
- 2 ด้านบุคลากร
- 3 ด้านคุณภาพนักศึกษา
- 4 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา

เกณฑ์ในการพิจารณาคาเฉลี่ยของคะแนนที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถาม ตามวิธีวัดของ Rensis Likert 5 ระดับ (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ 2540 50 – 56) และเทียบผลการวัดกับมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่ตั้งไว้คือ

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	การดำเนินงานของวิทยาลัย มีประสิทธิภาพมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	การดำเนินงานของวิทยาลัย มีประสิทธิภาพ
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	การดำเนินงานของวิทยาลัย มีประสิทธิภาพปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	การดำเนินงานของวิทยาลัย มีประสิทธิภาพน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	การดำเนินงานของวิทยาลัย มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด

3 เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด คือ

เครื่องมือที่ 1 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของวิทยาลัย ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ได้จากวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ ได้แก่ ดัชนีหรือตัวชี้วัดการดำเนินงานในแต่ละด้าน เช่น ดัชนีชี้วัดด้านการเรียนการสอน ดัชนีชี้วัดด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ดัชนีชี้วัดด้านการวิจัย และผลงานวิชาการ ฯ เป็นต้น ระดับคะแนน และผลการดำเนินงาน

เครื่องมือที่ 2 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ชุด คือ แบบสอบถามสำหรับ นักศึกษาและแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ แต่ละชุดแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษาและอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาล เกื้อการุณย์ มีลักษณะเป็นแบบผสมประกอบด้วยคำถามปลายปิด (Close-ended question) และ คำถามปลายเปิด (Open-ended question)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อ- การุณย์จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร การศึกษา ด้านบุคลากร ด้านสภาพแวดล้อมทางการศึกษา และด้านคุณภาพนักศึกษา

ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended question) แบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน	5	หมายถึง	มากที่สุด
ระดับคะแนน	4	หมายถึง	มาก
ระดับคะแนน	3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาล
เพื่อการรณรงค์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended question)

3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงาน
โดยการขอข้อมูลจากฝ่ายพัฒนาและวางแผนของวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรณรงค์ แล้วนำข้อมูล
ที่ได้มาทำการวิเคราะห์ด้วยตนเอง

วิธีที่ 2 แบบสอบถาม มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1 ศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นต่อการสร้างเครื่องมือ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา
และอาจารย์ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการตั้งข้อคำถาม

2 สร้างแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิดให้เหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ

3 นำแบบสอบถามให้ประธานและคณะกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์ตรวจสอบ
ความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความ
ถูกต้องเพื่อความเที่ยงตรง และนำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มทดลอง (Try out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
ในที่นี้คือ นักศึกษา จำนวน 20 คน และอาจารย์ จำนวน 10 คน ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราช
ชนนี จ. กรุงเทพฯ เพื่อหาความแม่นยำและความถูกต้องของแบบสอบถาม ปรากฏว่าได้ค่าความ
เชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9714 จึงถือว่าแบบสอบถามดังกล่าวเชื่อถือได้และใช้ในการ
วิจัยครั้งนี้ได้

5 แก้ไขความถูกต้องของแบบสอบถามอีกครั้ง พร้อมนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง

4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1 ข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงาน ผู้วิจัยได้ทำ
หนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ต่อผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรณรงค์
ในการขอข้อมูล ซึ่งข้อมูลในสวนของดัชนีชี้วัดการดำเนินงานได้มาจากคู่มือการประกันคุณภาพ

2 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ต่อ
ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ และผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรณรงค์ ในการขอเก็บ
ข้อมูล (แบบสอบถาม) จากนักศึกษาและอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรณรงค์ โดย
ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเองแล้วรอรักลับคืนหลังจากนักศึกษาและอาจารย์ตอบแบบสอบถาม
เสร็จ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 สัปดาห์

5 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1 ข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับดัชนีชี้วัดการดำเนินงาน และผลการดำเนินงาน

เมื่อได้ข้อมูลทุติยภูมิที่จะใช้ในการวิจัยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1 1 นำข้อมูลทุติยภูมิที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล

1 2 เลือกข้อมูลที่เหมาะสมที่สุดที่จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1 3 นำข้อมูลดังกล่าวมาจัดกระทำให้อยู่ในรูปที่สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยใช้โปรแกรมเอ็กเซล (Program excel for window) ในการจัดกระทำข้อมูล

1 4 นำข้อมูลที่ได้จัดกระทำแล้วมาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบตามตารางเกณฑ์การประเมินของดัชนีชี้วัดในแต่ละด้าน

2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาแยกประเภทและทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามมาหาความถี่จะได้ข้อมูลที่ต้องการแล้วนำข้อมูลที่ได้มาแปลงค่าและทำการวิเคราะห์ข้อมูล

ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Science Personal Computer) Version 11 โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการอธิบายรายละเอียดทั่วไปของข้อมูลโดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

- ร้อยละ (Percentage) เป็นค่าสถิติที่บอกถึงสัดส่วนจำนวนต่อร้อยละ

(ชูศรี วงศ์รัตน์ 2541 : 33)

$$P = (f/n) 100$$

P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

- ค่าเฉลี่ย (Mean) (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2541 : 35)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

$\bar{x}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n	แทน	จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

- ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เป็นสถิติที่ใช้ในการวัดการเข้าสู่ส่วนกลาง (ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ ม ป ป 93)

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

S	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของค่ายกกำลังสองของข้อมูลดิบ
$(\sum x)^2$	แทน	ค่าของ $\sum x$ ยกกำลังสอง
n	แทน	จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

- สถิติที่ใช้ในการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของ Cronbach มีสูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2533 : 132 – 133)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

α	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
n	หมายถึง	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
S_i^2	หมายถึง	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
S_t^2	หมายถึง	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่า t (t – test) (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2541 : 166)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ t
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ซึ่งจะนำเสนอตามขั้นตอน ดังนี้

- 1 การนำเสนอข้อมูล
- 2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1 การนำเสนอข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ซึ่งการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ได้จากวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยมีดัชนีเป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานในแต่ละด้านตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัย แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัยและผลงานวิชาการ ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษาและอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาของอาจารย์ อายุราชการ ตำแหน่งงาน ภูมิลำเนา และค่าใช้จ่ายต่อเดือน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านคุณภาพของนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานในการวิจัย โดยการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษากับอาจารย์ที่มีต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ของนักศึกษาและอาจารย์

2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ประกอบการวิจัย ดังนี้

N	แทน	จำนวนข้อมูล
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
p	แทน	ความน่าจะเป็น
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความอิสระ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการนำเสนอข้อมูลตามขั้นตอนที่วางไว้ข้างต้น ทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาล เกื้อการุณย์ ซึ่งมีดัชนีเป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานในแต่ละด้านตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัย แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัยและผลงานวิชาการ ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยคิดจากประชากรนักศึกษาและอาจารย์ทั้งหมดของวิทยาลัย ดังแสดงในตาราง 4 – 10 ดังนี้

ตาราง 4 ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้คุณภาพ (ดัชนีชี้วัด)	ผลการดำเนินงาน	ระดับ คะแนน	ระดับผลการ ดำเนินงาน
1 กระบวนการ เรียนการสอน 1.1 มีประมวล รายวิชาครบทุก รายวิชา	100%	5	มีประสิทธิภาพ มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพ (ดัชนีชี้วัด)	ผลการดำเนินงาน	ระดับ คะแนน	ระดับผลการ ดำเนินงาน
1 2 ร้อยละของ จำนวนรายวิชาที่มี การประเมินผลการ จัดการเรียนการ สอนโดยนักศึกษา	วิทยาลัยฯ ตระหนักถึงการพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติให้มีมาตรฐาน จึงได้จัดให้มีการ ประเมินการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา เมื่อจบภาคการศึกษา เพื่อนำผลการประเมิน มาปรับปรุงการเรียนการสอน (คิดเป็นร้อยละ 100)	5	มีประสิทธิภาพ มากที่สุด
2. อาจารย์			
2 1 อัตราสวนของ อาจารย์ประจำทุก ระดับต่อจำนวน นักศึกษาเต็มเวลา หรือเทียบเท่า	88 553 คิดเป็น 1 7	5	มีประสิทธิภาพ มากที่สุด
2 2 ร้อยละของ จำนวนอาจารย์ ประจำที่มีวุฒิ ปริญญาเอกหรือ เทียบเท่า	8 คน คิดเป็นร้อยละ 8 7	1	ประสิทธิภาพ น้อยที่สุด
23 ร้อยละของอาจารย์ ได้รับการศึกษาต่อ/ อบรม/ ประชุม/ สัมมนา /ดูงานทางวิชาการ อย่างน้อย 1 ครั้ง/คนปี	78 คน คิดเป็นร้อยละ 87	5	มีประสิทธิภาพ มากที่สุด
24 ร้อยละของโครงการ ที่ได้ดำเนินการเป็น ไปตามแผนพัฒนา อาจารย์	112 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 89 6	5	มีประสิทธิภาพ มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพ (ดัชนีชี้วัด)	ผลการดำเนินงาน	ระดับ คะแนน	ระดับผลการ ดำเนินงาน
3 นักศึกษา 3.1 ร้อยละการได้ งานภายใน 1 ปี รวมทั้งการประกอบ อาชีพอิสระ/ การศึกษาต่อ	100 %	5	มีประสิทธิภาพ มากที่สุด

จากตาราง 4 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน พบว่า การดำเนินงานด้านการเรียนการสอนโดยรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งดัชนีชี้วัดทุกตัว ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน, อาจารย์ และนักศึกษา มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นดัชนีชี้วัดบางตัวที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านอาจารย์ มีดัชนีคือ ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า

ตาราง 5 ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านการวิจัยและผลงานวิชาการ

ตัวบ่งชี้คุณภาพ (ดัชนีชี้วัด)	ผลการดำเนินงาน	ระดับ คะแนน	ระดับผลการ ดำเนินงาน
1 จำนวนชื่อเรื่อง งานวิจัยที่ดำเนินการ แล้วเสร็จ	จำนวน 20 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 21.73 ของ จำนวนอาจารย์ประจำต่อปี	5	มีประสิทธิภาพ มากที่สุด
2 การเสนอ ผลงานวิชาการ ตีพิมพ์เผยแพร่ใน วารสาร	จำนวน 30 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 32.6 ของ จำนวนอาจารย์ประจำต่อปี	5	มีประสิทธิภาพ มากที่สุด

จากตาราง 5 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านการวิจัยและผลงานวิชาการ พบว่า การดำเนินงานด้านการวิจัยและผลงานวิชาการ มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งดัชนีชี้วัดทุกตัว ได้แก่ จำนวนชื่อเรื่องงานวิจัยที่ดำเนินการแล้วเสร็จ, การเสนอผลงานวิจัย/การตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร และ มีการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการพยาบาล/พยาบาลศาสตรศึกษา มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 6 ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

ตัวบ่งชี้คุณภาพ (ดัชนีชี้วัด)	ผลการดำเนินงาน	ระดับ คะแนน	ระดับผลการ ดำเนินงาน
1 จำนวนกิจกรรม/ โครงการที่ให้บริการ วิชาการที่เกี่ยวข้อง กับวิชาชีพแก่สังคม และชุมชน	81 กิจกรรม/โครงการ	5	มีประสิทธิผล มากที่สุด
2 ร้อยละของอาจารย์ ที่เป็นวิทยากร ภายนอกสถาบัน	49 คน คิดเป็นร้อยละ 53.26	5	มีประสิทธิผล มากที่สุด
3 ร้อยละของ อาจารย์ที่เป็น ผู้ทรงคุณวุฒิ/ ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ กรรมการ/ อนุกรรมการ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพ	24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.08	4	มีประสิทธิผล มาก

จากตาราง 6 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคม พบว่า การดำเนินงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคม มีผลการดำเนินงานโดยรวมที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งดัชนีชี้วัดทุกตัว ได้แก่ จำนวนกิจกรรม/โครงการ ที่ให้บริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพแก่สังคมและชุมชน และร้อยละของอาจารย์ที่เป็นวิทยากรภายนอกสถาบัน มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นดัชนีบางตัว

คือ ร้อยละของอาจารย์ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/กรรมการ/อนุกรรมการ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพ ที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

ตัวบ่งชี้คุณภาพ (ดัชนีชี้วัด)	ผลการดำเนินงาน	ระดับ คะแนน	ระดับผลการ ดำเนินงาน
1 จำนวนกิจกรรม/ โครงการ ของงาน กิจการนักศึกษาต่อ จำนวนนักศึกษา ทั้งหมด	17 กิจกรรม/โครงการ	5	มีประสิทธิผล มากที่สุด
2 มีกิจกรรมแนะนำ เกี่ยวกับวิชาชีพ/ การศึกษาต่อ	วิทยาลัยฯ มีการจัดกิจกรรมแนะนำ เกี่ยวกับวิชาชีพให้นักศึกษาปีสุดท้าย เช่น กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ และอบรมธรรมะก่อน สำเร็จการศึกษา อย่างน้อย 1 ครั้ง มีการ ประเมินการแนะนำและการจัดกิจกรรม ตลอดจนนำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุง ทุกครั้ง	5	มีประสิทธิผล มากที่สุด
3 จำนวนนักศึกษา ที่เข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการ/ชมรม ของนักศึกษา	คิดเป็นร้อยละ 100 เนื่องจากวิทยาลัยฯ กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเป็นสมาชิกใน ชมรมของนักศึกษาอย่างน้อย 1 ชมรม	5	มีประสิทธิผล มากที่สุด

จากตาราง 7 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา พบว่า การดำเนินงานด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งดัชนีชี้วัดทุกตัว ได้แก่ จำนวนกิจกรรม/โครงการของงานกิจการนักศึกษาต่อจำนวนนักศึกษาทั้งหมด, มีกิจกรรมแนะนำเกี่ยวกับวิชาชีพ/การศึกษาต่อ และจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการ/ชมรมของนักศึกษา มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 8 ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้คุณภาพ (ดัชนีชี้วัด)	ผลการดำเนินงาน	ระดับ คะแนน	ระดับผลการ ดำเนินงาน
1 จำนวนกิจกรรม ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมต่อปี	27 กิจกรรม ต่อปี	5	มีประสิทธิภาพ มากที่สุด

จากตาราง 8 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับดัชนีชี้วัดการดำเนินงานและผลการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม พบว่า การดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งดัชนีชี้วัด ได้แก่ จำนวนกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมต่อปี มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จากข้อมูลแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา และกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ โดยมีรายละเอียดแสดงในตาราง 9 และ 10 ดังนี้

ตาราง 9 จำนวน ร้อยละ ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษา จำแนกเป็น เพศ ระดับชั้นปี ภูมิภาค และค่าใช้จ่ายต่อเดือน

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	141	100 0
ชาย	0	0 0
รวม	141	100 0
ระดับชั้นปี		
ชั้นปีที่ 3	68	48 2
ชั้นปีที่ 4	73	51 8
รวม	141	100 0
ภูมิภาค		
ภาคตะวันออก	4	2 8
ภาคตะวันตก	2	1 4
ภาคกลาง	45	31 9
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	70	49 6
ภาคเหนือ	17	12 1
ภาคใต้	3	2 1
รวม	141	100 0
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน		
ต่ำกว่า 3,000 บาท	11	7 8
3,000 - 5,000 บาท	126	89 4
5,001 บาท ขึ้นไป	4	2 8
รวม	141	100 0

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาเป็นเพศหญิงทั้งสิ้น มีจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ไม่มีกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่เป็นเพศชาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา ระดับชั้นปีที่ 4 จำนวน 73 คน (ร้อยละ 51.8) และระดับชั้นปีที่ 3 จำนวน 68 คน (ร้อยละ 48.2) นักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 70 คน (ร้อยละ 49.6) รองลงมาเป็นนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคกลางมีจำนวน 45 คน และภาคเหนือ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 และ 12.1 ตามลำดับ ส่วนภูมิลำเนาอื่นๆ มีจำนวนเพียงเล็กน้อย และนักศึกษาล้วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน อยู่ระหว่าง 3,000 – 5,000 บาท มีจำนวน 126 คน (ร้อยละ 89.4) รองลงมามีค่าใช้จ่ายรายเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 11 คน (ร้อยละ 7.8) และ 5,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 4 คน (ร้อยละ 2.8)

ตาราง 10 จำนวน ร้อยละ ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของอาจารย์ จำแนกเป็น อายุ วุฒิการศึกษา อายุราชการ ตำแหน่งงาน

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	0	0.0
25 - 35 ปี	10	20.8
36 - 45 ปี	17	35.4
46 - 55 ปี	19	39.6
56 ปีขึ้นไป	2	4.2
รวม	48	100.0
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี/ เทียบเท่าปริญญาตรี	0	0.0
ปริญญาโท	44	91.7
ปริญญาเอก	4	8.3
รวม	48	100.0
อายุราชการ		
ต่ำกว่า 10 ปี	7	14.6
10 - 20 ปี	18	37.5
21 - 30 ปี	23	47.9
รวม	48	100.0

ตาราง 10 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	0	0 0
หัวหน้าภาควิชา	2	4 2
อาจารย์พยาบาล	46	95 8
รวม	48	100 0

จากตาราง 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 46 - 55 ปี มีจำนวน 19 คน (ร้อยละ 39 6) รองลงมามีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 36 - 45 ปี จำนวน 17 คน (ร้อยละ 35 4) และช่วงอายุระหว่าง 25 - 35 ปี จำนวน 10 คน (ร้อยละ 20 8) และมีเพียงจำนวน 2 คน (ร้อยละ 4 2) ที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป ส่วนวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างอาจารย์มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 44 คน (ร้อยละ 91 7) และมีเพียงจำนวน 4 คน (ร้อยละ 8 3) เท่านั้นที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก อาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 21-30 ปี มีจำนวน 23 คน (ร้อยละ 47 9) รองลงมามีอายุราชการอยู่ระหว่าง 10 - 20 ปี มีจำนวน 18 คน (ร้อยละ 37 5) และ มีเพียงจำนวน 7 คน (ร้อยละ 14 6) ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 10 ปี และอาจารย์ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นอาจารย์พยาบาล มีจำนวน 46 คน (ร้อยละ 95 8) มีเพียงส่วนน้อยจำนวน 2 คน (ร้อยละ 4 2) ที่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าภาควิชา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาและกลุ่มตัวอย่างอาจารย์

2.1 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยรวมรายด้านและรายข้อ ดังแสดงในตาราง 11 - 15

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

ประสิทธิผลในการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
1 ด้านหลักสูตร	4.50	0.45	มาก
2 ด้านบุคลากร	4.56	0.36	มากที่สุด
3 ด้านคุณภาพของนักศึกษา	4.38	0.51	มาก
4 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา	4.26	0.48	มาก
รวม	4.42	0.43	มาก

จากตาราง 11 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับที่มีประสิทธิผลมาก ($\bar{X} = 4.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับมากที่สุดคือ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.56$) ส่วนระดับมาก ได้แก่ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ ด้านคุณภาพของนักศึกษา ($\bar{X} = 4.38$) และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในด้านหลักสูตร

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
เนื้อหาวิชา			
1 เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป สอดคล้องกับความจำเป็นในการประกอบอาชีพ	4.54	0.66	มากที่สุด
2 เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ สอดคล้องกับความจำเป็นในการประกอบวิชาชีพ	4.72	0.53	มากที่สุด
3 เนื้อหาของแต่ละวิชามีความเหมาะสมกับระยะเวลาในการเรียนการสอน	4.21	0.75	มาก
4 เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	4.67	0.57	มากที่สุด
รวม	4.53	0.50	มากที่สุด
คุณลักษณะของหลักสูตร			
5 เป็นหลักสูตรบูรณาการเน้นการผสมผสานหลายสาขาวิชา	4.44	0.60	มาก
6 เป็นหลักสูตรบูรณาการที่ใช้ชุมชนเป็นสวนร่วมในการเรียนรู้	4.30	0.68	มาก
7 หลักสูตรการเรียนการสอนมีการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล	4.71	0.50	มากที่สุด
8 หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสามารถประยุกต์เนื้อหาวิชาเข้ากับสภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม	4.40	0.60	มาก
9 เป็นหลักสูตรที่ให้นักศึกษารู้จักคิดหาเหตุผล วิเคราะห์วิจารณ์ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	4.56	0.55	มากที่สุด
รวม	4.48	0.47	มาก
กิจกรรมเสริมหลักสูตร			
10 มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวิถีทางแห่งประชาธิปไตย ภาวะผู้นำ และการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.33	0.72	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
11 มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศาสนา คุณธรรมและจริยธรรม	4 62	0 59	มากที่สุด
รวม	4 48	0 58	มาก
การวัดผลและประเมินผล			
12 มีการประเมินความรู้ในระยะเวลาที่เหมาะสม	4 48	0 64	มาก
13 เกณฑ์การให้คะแนนที่ใช้วัดผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีมาตรฐานชัดเจน	4 48	0 60	มาก
14 วิธีการวัดผล ประเมินผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	4 52	0 57	มากที่สุด
15 การประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาและจุดมุ่งหมาย	4 53	0 58	มากที่สุด
รวม	4 50	0 53	มาก
รวมทั้งหมด	4 50	0 45	มาก

จากตาราง 12 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในด้านหลักสูตรโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับที่มีประสิทธิผลมาก ($\bar{X} = 4 50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายย่อยพบว่า ในเรื่องของเนื้อหาวิชาข้อที่มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพสอดคล้องกับความจำเป็นในการประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 4 72$) เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4 67$) เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปสอดคล้องกับความจำเป็นในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4 54$) ส่วนระดับมากคือ เนื้อหาของแต่ละวิชามีความเหมาะสมกับระยะเวลาในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4 21$)

คุณลักษณะของหลักสูตร พบว่า มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ได้แก่ หลักสูตรการเรียนการสอนมีการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล ($\bar{X} = 4 71$) และเป็นหลักสูตรที่ให้นักศึกษารู้จักคิดหาเหตุผล วิเคราะห์วิจารณ์ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4 56$) ส่วนระดับมาก ได้แก่ เป็นหลักสูตรบูรณาการเน้นการผสมผสานหลายสาขาวิชา ($\bar{X} = 4 44$) หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสามารถประยุกต์เนื้อหาวิชาเข้ากับสภาพสังคมเศรษฐกิจ

วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.40$) และเป็นหลักสูตรบูรณาการที่ใช้ชุมชนเป็นส่วนรวมในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.30$)

กิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศาสนา คุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 4.62$) ระดับมาก คือ มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวิถีทางแห่งประชาธิปไตย ภาวะผู้นำ และการทำงานร่วมกันเป็นทีม ($\bar{X} = 4.33$)

การวัดผลและประเมินผล พบว่า มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ได้แก่ การประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาและจุดมุ่งหมาย ($\bar{X} = 4.53$) และวิธีการวัดผล ประเมินผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.52$) ส่วนระดับมาก ได้แก่ มีการประเมินความรู้ในระยะเวลาที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.48$) และเกณฑ์การให้คะแนนที่ใช้วัดผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีมาตรฐานชัดเจน ($\bar{X} = 4.48$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในด้านบุคลากร

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
คุณลักษณะของอาจารย์			
1 มีความรู้ทางวิชาการสำหรับสอนนักศึกษาเป็นอย่างดี	4.84	0.37	มากที่สุด
2 ได้ให้ข้อมูลในการสอนแก่นักศึกษาอย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง	4.77	0.44	มากที่สุด
3 ปฏิบัติหน้าที่การสอนตามที่หลักสูตรกำหนด	4.81	0.39	มากที่สุด
4 เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมแก่นักศึกษา	4.80	0.40	มากที่สุด
5 เข้าสอนอย่างสม่ำเสมอและตรงเวลา	4.75	0.43	มากที่สุด
6 ปริมาณอาจารย์เพียงพอกับรายวิชาภาคทฤษฎี	4.35	0.73	มาก
7 ปริมาณอาจารย์เพียงพอกับการนิเทศงานในภาคปฏิบัติ	4.29	0.83	มาก
รวม	4.66	0.36	มากที่สุด
วิธีการสอนของอาจารย์			
8 มีการเตรียมสื่อในการสอนที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดีและรวดเร็วขึ้น	4.48	0.59	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
9 เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะด้วยตนเอง	4.65	0.51	มากที่สุด
10 เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น และซักถามปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอก ห้องเรียน	4.71	0.50	มากที่สุด
11 เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนรวมในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	4.60	0.53	มากที่สุด
12 มีวิธีการสอนที่สอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรม ให้กับนักศึกษาอย่างเหมาะสม	4.65	0.55	มากที่สุด
รวม	4.62	0.43	มากที่สุด
ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา			
13 อาจารย์มีความเอาใจใส่และมีสัมพันธภาพที่ดี กับนักศึกษา	4.79	0.41	มากที่สุด
14 อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีด้านวิชาชีพพยาบาล แก่นักศึกษา	4.82	0.38	มากที่สุด
รวม	4.81	0.35	มากที่สุด
บุคลากรสายสนับสนุน			
15 เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ และคนงานให้การต้อนรับ และมีอัธยาศัยที่ดี พร้อมจะให้บริการเสมอ	4.14	0.73	มาก
16 เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ และคนงาน มีกิริยามารยาท สุภาพ มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน	4.09	0.66	มาก
17 วิทยาลัยมีคนงานเพียงพอที่จะทำความสะอาด ห้องเรียน อาคาร ห้องน้ำ และบริเวณสวนต่าง ๆ ของวิทยาลัย	3.89	0.90	มาก
รวม	4.04	0.69	มาก
รวมทั้งหมด	4.56	0.36	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับที่มีประสิทธิผลมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายย่อยพบว่า ในด้านคุณลักษณะของอาจารย์ข้อที่มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ได้แก่ มีความรู้ทางวิชาการสำหรับสอนนักศึกษาเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.84$) ปฏิบัติหน้าที่การสอนตามที่หลักสูตรกำหนด ($\bar{X} = 4.81$) เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.80$) ได้ให้ข้อมูลในการสอนแก่นักศึกษาอย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.77$) และเข้าสอนอย่างสม่ำเสมอและตรงเวลา ($\bar{X} = 4.75$) สวนระดับมาก ได้แก่ ปริมาณอาจารย์เพียงพอกับรายวิชาภาคทฤษฎี ($\bar{X} = 4.35$) และปริมาณอาจารย์เพียงพอกับการนิเทศงานในภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.29$)

วิธีการสอนของอาจารย์ พบว่า มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ได้แก่ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและซักถามปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 4.71$) เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.65$) มีวิธีการสอนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.65$) และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.60$) ตามลำดับ สวนระดับมาก คือ มีการเตรียมสื่อในการสอนที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดีและรวดเร็วขึ้น ($\bar{X} = 4.48$)

ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา พบว่า มีประสิทธิผลระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีด้านวิชาชีพพยาบาลแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.82$) และอาจารย์มีความเอาใจใส่และมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษา ($\bar{X} = 4.79$)

ส่วนบุคลากรสายสนับสนุน พบว่า มีประสิทธิผลระดับมากทุกข้อ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ และคนงานให้การต้อนรับและมีอัธยาศัยดีพร้อมจะให้บริการเสมอ ($\bar{X} = 4.14$) เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ และคนงาน มีกิริยามารยาทสุภาพ มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.09$) และวิทยาลัยมีคนงานเพียงพอที่จะทำความสะอาดห้องเรียน อาคาร ห้องน้ำ และบริเวณสวนต่าง ๆ ของวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อ
ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในด้านคุณภาพของนักศึกษา

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
1 นักศึกษาได้รับความรู้ทางด้านวิชาการอย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้	4.62	0.50	มากที่สุด
2 นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	4.55	0.54	มากที่สุด
3 นักศึกษามีทักษะได้รับการฝึกฝนและประสบการณ์ในเชิงวิชาชีพพยาบาลที่เพียงพอในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง	4.50	0.57	มาก
4 นักศึกษารู้จักคิดหาเหตุผล วิเคราะห์วิจารณ์แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.40	0.55	มาก
5 นักศึกษามีความสามารถในการติดต่อสื่อสารภาษาต่างประเทศ	3.53	1.03	มาก
6 นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล	4.42	0.62	มาก
7 นักศึกษามีความเข้าใจลักษณะการทำงานในวิชาชีพพยาบาล	4.52	0.53	มากที่สุด
8 นักศึกษาสามารถใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีต่างๆ ที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานการพยาบาล	4.28	0.64	มาก
9 นักศึกษามีความเป็นผู้นำ และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับทีมสุขภาพและบุคลากรหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	4.27	0.71	มาก
10 นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.57	0.53	มากที่สุด
11 นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม	4.43	0.61	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
12 นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	4.43	0.61	มาก
รวมทั้งหมด	4.38	0.51	มาก

จากตาราง 14 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในด้านคุณภาพของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับที่มีประสิทธิผลมาก ($\bar{X} = 4.38$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ได้แก่ นักศึกษาได้รับความรู้ทางด้านวิชาการอย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ ($\bar{X} = 4.62$) นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.57$) นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 4.55$) และนักศึกษามีความเข้าใจลักษณะการทำงานในวิชาชีพพยาบาล ($\bar{X} = 4.52$) ตามลำดับ นอกนั้นอยู่ในระดับประสิทธิผลมาก

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ			
1 วิทยาลัยมีจำนวนห้องเรียนที่เพียงพอแก่นักศึกษา	4.01	0.78	มาก
2 สภาพห้องเรียนมีแสงสว่างพอเหมาะ และปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก	4.21	0.88	มาก
3 ห้องเรียนมีวัสดุทัศนูปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนการสอน และมีความทันสมัย	3.98	0.94	มาก
4 วิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการวิชาชีพพยาบาลที่เพียงพอเหมาะสมกับหลักสูตรวิชาชีพพยาบาล	4.06	0.76	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
5 อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการสาธิตการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของวิทยาลัยมีจำนวนเพียงพอและทันสมัย	4.01	0.78	มาก
6 วิทยาลัยให้บริการด้านคอมพิวเตอร์เพียงพอแก่ความต้องการของนักศึกษา	3.75	1.10	มาก
7 ห้องสมุดมีลักษณะทางกายภาพตามมาตรฐาน	4.23	0.72	มาก
8 ห้องสมุดมีระบบสืบค้นข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย	4.21	0.69	มาก
9 ห้องสมุดมีหนังสือและวารสาร ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่ทันสมัยให้ค้นคว้า	4.13	0.76	มาก
10 หอพักนักศึกษาของวิทยาลัยมีจำนวนเพียงพอและมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ	4.45	0.68	มาก
11 ห้องน้ำของวิทยาลัยมีความสะอาดและจำนวนเพียงพอ	4.30	0.80	มาก
12 วิทยาลัยมีสถานที่ซึ่งเป็นสัดส่วนเหมาะแก่การทำรายงาน อ่านหนังสือ หรือสนทนากัน	4.28	0.79	มาก
13 การจัดหาโรงพยาบาลหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานมีความเหมาะสม	4.51	0.57	มากที่สุด
14 สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยมีความปลอดภัย	4.53	0.64	มากที่สุด
รวม	4.19	0.56	มาก
สภาพแวดล้อมด้านจิตใจและสังคม			
15 อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อท่านมีปัญหาเรื่องการเรียน	4.76	0.45	มากที่สุด
16 อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อท่านมีปัญหาเรื่องส่วนตัว	4.59	0.59	มากที่สุด
17 อาจารย์ส่วนใหญ่เอาใจใส่ติดตามการเรียนของท่านอย่างสม่ำเสมอ	4.63	0.58	มากที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
18 ท่านมักจะสนทนากับเพื่อนที่ขยันและสนใจเรียน	4 06	0 80	มาก
19 กลุ่มเพื่อนของท่านช่วยเหลือกันเมื่อใครมีปัญหาในการเรียน	4 30	0 66	มาก
20 เพื่อนสร้างแรงจูงใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียนให้กับท่าน	4 29	0 58	มาก
21 ท่านเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนในชั้นเรียน	4 27	0 62	มาก
22 ท่านเป็นที่ยอมรับในฐานะสมาชิกกลุ่มการทำกิจกรรมต่างๆ ขององค์การนักศึกษาและวิทยาลัย	4 11	0 67	มาก
รวม	4 38	0 44	มาก
รวมทั้งหมด	4 26	0 48	มาก

จากตาราง 15 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับที่มีประสิทธิผลมาก ($\bar{X} = 4 26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายย่อยพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพข้อที่มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ได้แก่ สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 4 53$) และการจัดหาโรงพยาบาลหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4 51$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสภาพแวดล้อมด้านจิตใจและสังคม พบว่า ข้อที่มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ได้แก่ อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อท่านมีปัญหาเรื่องการเรียน ($\bar{X} = 4 76$) อาจารย์ส่วนใหญ่เอาใจใส่ติดตามการเรียนของท่านอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4 63$) และอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อท่านมีปัญหาเรื่องส่วนตัว ($\bar{X} = 4 59$) ตามลำดับ นอกนั้นอยู่ในระดับประสิทธิผลมาก

2.2 คาเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ ที่มีต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยรวมรายด้านและรายข้อ ดังแสดงในตาราง 16 - 20

ตาราง 16 แสดงคาเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

ประสิทธิผลในการดำเนินงาน	$\bar{X}$	SD	ระดับประสิทธิผล
1 ด้านหลักสูตร	4.37	0.54	มาก
2 ด้านบุคลากร	4.38	0.47	มาก
3 ด้านคุณภาพของนักศึกษา	4.06	0.55	มาก
4 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา	4.28	0.51	มาก
รวม	4.28	0.51	มาก

จากตาราง 16 พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับที่มีประสิทธิผลมาก ($\bar{X} = 4.28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีประสิทธิผลระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.38$) ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.28$) และด้านคุณภาพของนักศึกษา ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ

ตาราง 17 แสดงคาเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อ
ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในด้านหลักสูตร

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
เนื้อหาวิชา			
1 เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป สอดคล้องกับความจำเป็นในการประกอบอาชีพ	4.54	0.58	มากที่สุด
2 เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ สอดคล้องกับความจำเป็นในการประกอบอาชีพ	4.63	0.57	มากที่สุด
3 เนื้อหาของแต่ละวิชามีความเหมาะสมกับระยะเวลาในการเรียนการสอน	4.17	0.75	มาก
4 เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	4.42	.58	มาก
รวม	4.44	0.57	มาก
คุณลักษณะของหลักสูตร			
5 เป็นหลักสูตรบูรณาการเน้นการผสมผสานหลายสาขาวิชา	4.17	0.88	มาก
6 เป็นหลักสูตรบูรณาการที่ใช้ชุมชนเป็นร่วมในการเรียนรู้	3.73	0.92	มาก
7 หลักสูตรการเรียนการสอนมีการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล	4.60	0.71	มากที่สุด
8 หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสามารถประยุกต์เนื้อหาวิชาเข้ากับสภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม	4.04	0.68	มาก
9 เป็นหลักสูตรที่ให้นักศึกษารู้จักคิดหาเหตุผล วิเคราะห์วิจารณ์ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	4.19	0.64	มาก
รวม	4.15	0.66	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
กิจกรรมเสริมหลักสูตร			
11 มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศาสนา คุณธรรมและจริยธรรม	4 63	0 61	มากที่สุด
10 มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวิถีทางแห่งประชาธิปไตย ภาวะผู้นำ และการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4 35	0 70	มาก
รวม	4 50	0 59	มาก
การวัดผลและประเมินผล			
12 มีการประเมินความรู้ในระยะเวลาที่เหมาะสม	4 33	0 69	มาก
13 เกณฑ์การให้คะแนนที่ใช้วัดผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีมาตรฐานชัดเจน	4 48	0 71	มาก
14 วิธีการวัดผล ประเมินผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	4 42	0 77	มาก
15 การประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาและจุดมุ่งหมาย	4 35	0 70	มาก
รวม	4 40	0 67	มาก
รวมทั้งหมด	4 37	0 54	มาก

จากตาราง 17 พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพญาบาลเกื้อการุณย์ ในด้านหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับที่มีประสิทธิผลมาก ($\bar{X} = 4 37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายย่อยพบว่า ในด้านเนื้อหาวิชาข้อที่มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพสอดคล้องกับความจำเป็นในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4 63$) และเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปสอดคล้องกับความจำเป็นในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4 54$) สวนระดับมาก ได้แก่ เนื้อหาวิชาที่มีความเหมาะสมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4 42$) และเนื้อหาของแต่ละวิชามีความเหมาะสมกับระยะเวลาในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4 17$)

คุณลักษณะของหลักสูตร พบว่า ข้อที่มีประสิทธิผลระดับมากที่สุดคือ หลักสูตรการเรียนการสอนมีการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพพญาบาล ($\bar{X} = 4 60$) และประสิทธิผลระดับมาก ได้แก่ เป็นหลักสูตรที่ให้นักศึกษารู้จักคิดหาเหตุผล วิเคราะห์

วิจารณ์ แก่ปัญหาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.19$) เป็นหลักสูตรบูรณาการเน้นการผสมผสานหลายสาขาวิชา ($\bar{X} = 4.17$) หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสามารถประยุกต์เนื้อหาวิชาเข้ากับสภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.04$) และเป็นหลักสูตรบูรณาการที่ใช้ชุมชนเป็นสวนรวมในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.73$) ตามลำดับ

กิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า มีประสิทธิผลระดับมากที่สุดคือ มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศาสนา คุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 4.63$) และระดับมากที่สุดคือ มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวิถีทางแห่งประชาธิปไตย ภาวะผู้นำ และการทำงานรวมกันเป็นทีม ($\bar{X} = 4.35$)

สวนด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า มีประสิทธิผลระดับมากที่สุดคือ ได้แก เกณฑ์การให้คะแนนที่ใช้วัดผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีมาตรฐานชัดเจน ($\bar{X} = 4.48$) วิธีการวัดผลประเมินผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.42$) การประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาและจุดมุ่งหมาย ($\bar{X} = 4.35$) และมีการประเมินความรู้ในระยะเวลาที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.33$) ตามลำดับ

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในด้านบุคลากร

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
คุณลักษณะของอาจารย์			
1 มีความรู้ทางวิชาการสำหรับสอนนักศึกษาเป็นอย่างดี	4.58	0.50	มากที่สุด
2 ได้ให้ข้อมูลในการสอนแก่นักศึกษาอย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง	4.58	0.58	มากที่สุด
3 ปฏิบัติหน้าที่การสอนตามที่หลักสูตรกำหนด	4.81	0.39	มากที่สุด
4 เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมแก่นักศึกษา	4.69	0.47	มากที่สุด
5 เข้าสอนอย่างสม่ำเสมอและตรงเวลา	4.81	0.39	มากที่สุด
6 ปริมาณอาจารย์เพียงพอกับรายวิชาภาคทฤษฎี	4.58	0.61	มากที่สุด
7 ปริมาณอาจารย์เพียงพอกับการนิเทศงานในภาคปฏิบัติ	4.06	1.02	มาก
รวม	4.59	0.45	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
วิธีการสอนของอาจารย์			
8 มีการเตรียมสื่อในการสอนที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดีและรวดเร็วขึ้น	4.27	0.74	มาก
9 เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะด้วยตนเอง	4.38	0.61	มาก
10 เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น และซักถามปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน	4.50	0.62	มาก
11 เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.17	0.83	มาก
12 มีวิธีการสอนที่สอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาอย่างเหมาะสม	4.50	0.65	มาก
รวม	4.36	0.57	มาก
ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา			
13 อาจารย์มีความเอาใจใส่และมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษา	4.56	0.50	มากที่สุด
14 อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีด้านวิชาชีพพยาบาลแก่นักศึกษา	4.62	0.57	มากที่สุด
รวม	4.59	0.45	มากที่สุด
บุคลากรสายสนับสนุน			
15 เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ และคนงานให้การต้อนรับ และมีอัธยาศัยที่ดี พร้อมจะให้บริการเสมอ	3.81	0.73	มาก
16 เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ และคนงานมีกิจกรรมรยาทสุภาพ มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน	3.65	0.79	มาก
17 วิทยาลัยมีคนงานเพียงพอที่จะทำความสะอาดห้องเรียน อาคาร ห้องน้ำ และบริเวณส่วนต่าง ๆ ของวิทยาลัย	3.39	1.03	ปานกลาง
รวม	3.81	0.74	มาก
รวมทั้งหมด	4.38	0.47	มาก

จากตาราง 18 พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับที่มีประสิทธิผลมาก ($\bar{X} = 4.38$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายย่อยพบว่า ในด้านคุณลักษณะของอาจารย์ข้อที่มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ได้แก่ ปฏิบัติหน้าที่การสอนตามที่หลักสูตรกำหนด ($\bar{X} = 4.81$) เข้าสอนอย่างสม่ำเสมอและตรงเวลา ($\bar{X} = 4.81$) เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.69$) เป็นแบบอย่างที่ดีด้านวิชาชีพพยาบาลแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.62$) มีความรู้ทางวิชาการสำหรับสอนนักศึกษาเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.58$) และได้ให้ข้อมูลในการสอนแก่นักศึกษาอย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.58$) ตามลำดับ ส่วนมีประสิทธิผลระดับมากที่สุดคือ ปริมาณอาจารย์เพียงพอกับการนิเทศงานในภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.06$)

ด้านวิธีการสอนของอาจารย์ พบว่า มีประสิทธิผลระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและซักถามปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 4.50$) มีวิธีการสอนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$) เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.38$) มีการเตรียมสื่อในการสอนที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดีและรวดเร็วขึ้น ($\bar{X} = 4.27$) และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา พบว่า มีประสิทธิผลระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีด้านวิชาชีพพยาบาลแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.62$) และอาจารย์มีความเอาใจใส่และมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษา ($\bar{X} = 4.56$)

ส่วนด้านบุคลากรสายสนับสนุน พบว่า มีประสิทธิผลระดับมากที่สุดได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ และคนงานให้การต้อนรับและมีอัธยาศัยดีพร้อมจะให้บริการเสมอ ($\bar{X} = 3.81$) และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ และคนงานมีกิริยามารยาท สุภาพ มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.65$) และมีประสิทธิผลระดับปานกลาง คือ วิทยาลัยมีคนงานเพียงพอที่จะทำความสะอาดห้องเรียน อาคาร ห้องน้ำ และบริเวณสวนต่าง ๆ ของวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.39$)

ตาราง 19 แสดงคาเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อ
ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนรู้ในด้านคุณภาพของนักศึกษา

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
1 นักศึกษาได้รับความรู้ทางด้านวิชาการอย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้	4.46	0.54	มาก
2 นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้ ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	4.31	0.62	มาก
3 นักศึกษามีทักษะได้รับการฝึกฝนและ ประสบการณ์ในเชิงวิชาชีพพยาบาลที่เพียงพอในการ ปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง	4.19	0.70	มาก
4 นักศึกษารู้จักคิดหาเหตุผล วิเคราะห์วิจารณ์ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.94	0.73	มาก
5 นักศึกษามีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ภาษาต่างประเทศ	3.40	0.82	ปานกลาง
6 นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล	4.13	0.53	มาก
7 นักศึกษามีความเข้าใจลักษณะการทำงานใน วิชาชีพพยาบาล	4.19	0.57	มาก
8 นักศึกษาสามารถใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และ เทคโนโลยีต่างๆ ที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานพยาบาล	3.92	0.74	มาก
9 นักศึกษามีความเป็นผู้นำ และสามารถปฏิบัติงาน ร่วมกับทีมสุขภาพและบุคลากรหน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้อง	3.98	0.79	มาก
10 นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ วิชาชีพ	4.25	0.53	มาก
11 นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีมาสู่ ทางปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม	4.02	0.64	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
12 นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	4 00	0 68	มาก
รวม	4 06	0 51	มาก

จากตาราง 19 พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในด้านคุณภาพของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับที่มีประสิทธิผลมาก ($\bar{X} = 4 06$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีประสิทธิผลระดับปานกลาง คือ นักศึกษามีความสามารถในการติดต่อสื่อสารภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3 40$) นอกนั้นอยู่ในระดับประสิทธิผลมาก

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ			
1 วิทยาลัยมีจำนวนห้องเรียนที่เพียงพอแก่นักศึกษา	4 25	0 79	มาก
2 สภาพห้องเรียนมีแสงสว่างพอเหมาะ และปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก	4 08	0 74	มาก
3 ห้องเรียนมีโสตทัศนูปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนการสอน และมีความทันสมัย	3 67	0 93	มาก
4 วิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการวิชาชีพพยาบาลที่เพียงพอเหมาะสมกับหลักสูตรวิชาชีพพยาบาล	4 15	0 80	มาก
5 อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการสาธิตการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของวิทยาลัยมีจำนวนเพียงพอและทันสมัย	3 90	0 83	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
6 วิทยาลัยให้บริการด้านคอมพิวเตอร์เพียงพอแก่ความต้องการของนักศึกษา	4 06	0 86	มาก
7 ห้องสมุดมีลักษณะทางกายภาพตามมาตรฐาน	4 46	0 62	มาก
8 ห้องสมุดมีระบบสืบค้นข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย	4 19	0 76	มาก
9 ห้องสมุดมีหนังสือและวารสาร ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่ทันสมัยให้ค้นคว้า	4 08	0 77	มาก
10 หอพักนักศึกษาของวิทยาลัยมีจำนวนเพียงพอและมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ	4 50	0 68	มาก
11 ห้องน้ำของวิทยาลัยมีความสะอาดและจำนวนเพียงพอ	4 04	0 87	มาก
12 วิทยาลัยมีสถานที่ซึ่งเป็นสัดส่วนเหมาะแก่การทำรายงาน อ่านหนังสือ หรือสนทนากัน	4 10	0 99	มาก
13 การจัดหาโรงพยาบาลหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานมีความเหมาะสม	4 52	0 62	มากที่สุด
14 สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของของวิทยาลัยมีความปลอดภัย	4 44	0 85	มาก
รวม	4 17	0 58	มาก
สภาพแวดล้อมด้านจิตใจและสังคม			
15 ท่านเป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อนักศึกษามีปัญหาเรื่องเรียน	4 56	0 50	มากที่สุด
16 ท่านเป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อนักศึกษามีปัญหาเรื่องส่วนตัว	4 46	0 58	มาก
17 ท่านเอาใจใส่ติดตามการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4 56	0 50	มากที่สุด
18 ท่านแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียนที่ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพแก่นักศึกษา	4 65	0 48	มากที่สุด
19 สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	4 62	0 49	มากที่สุด
20 สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับอาจารย์	4 35	0 70	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

การดำเนินงานของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S D	ระดับประสิทธิผล
21 สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับเจ้าหน้าที่	4 21	0 71	มาก
22 สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา	4 40	0 57	มาก
รวม	4 48	0 45	มาก
รวมทั้งหมด	4 28	0 51	มาก

จากตาราง 20 พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับที่มีประสิทธิผลมาก ($\bar{X} = 4 28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายย่อยพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพข้อที่มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด คือ การจัดหาโรงพยาบาลหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4 52$) นอกนั้นอยู่ในระดับประสิทธิผลมาก

ส่วนในด้านสภาพแวดล้อมด้านจิตใจและสังคม พบว่า มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ได้แก่ ทานแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียนที่ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4 65$) สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ($\bar{X} = 4 62$) ทานเป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อนักศึกษามีปัญหาเรื่องการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4 56$) ทานเอาใจใส่ติดตามการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4 56$) ส่วนระดับมาก ได้แก่ ทานเป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อนักศึกษามีปัญหาเรื่องส่วนตัว ($\bar{X} = 4 46$) สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา ($\bar{X} = 4 40$) สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับอาจารย์ ($\bar{X} = 4 35$) และสัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 4 21$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา กับอาจารย์ที่มีต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

การดำเนินงาน	นักศึกษา		อาจารย์		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1 ด้านหลักสูตร						
- เนื้อหา	4.53	0.50	4.44	0.57	1.11	.27
- คุณลักษณะของหลักสูตร	4.48	0.47	4.15	0.66	3.84	.00**
- กิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.48	0.58	4.50	0.59	-0.15	.88
- การวัดผลและประเมินผล	4.50	0.53	4.40	0.67	0.99	.32
รวม	4.50	0.45	4.37	0.54	2.05	.04*
2 ด้านบุคลากร						
- คุณลักษณะของอาจารย์	4.66	0.36	4.59	0.45	0.98	.33
- วิธีการสอนของอาจารย์	4.62	0.43	4.36	0.57	2.85	.00**
- ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	4.81	0.35	4.59	0.45	3.04	.00**
- เจ้าหน้าที่และบุคลากรสายสนับสนุน	4.04	0.69	3.81	0.74	1.99	.05*
รวม	4.56	0.36	4.38	0.47	2.34	.02*
3 ด้านคุณภาพของนักศึกษา	4.38	0.51	4.06	0.55	3.77	.00**
4 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา						
- สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.19	0.56	4.17	0.58	0.14	.89
- สภาพแวดล้อมด้านจิตใจและสังคม	4.38	0.44	4.48	0.45	-1.36	.18
รวม	4.26	0.48	4.28	0.51	-0.35	.73
รวมทั้งหมด	4.42	0.43	4.28	0.51	2.29	.02*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 21 พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 โดยนักศึกษา ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.43$) มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์สูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 0.51$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านหลักสูตรนักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 เมื่อพิจารณาในด้านย่อย พบว่า ในเรื่องของคุณลักษณะของหลักสูตร มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ส่วนในเรื่องของเนื้อหา, กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดผลประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนในด้านบุคลากร พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 เมื่อพิจารณาในรายย่อยพบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นในเรื่องวิธีการสอนของอาจารย์และความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 รองลงมาเป็นความคิดเห็นในเรื่องของเจ้าหน้าที่และบุคลากรสายสนับสนุน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนในเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านคุณภาพของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 และในด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาล
เกื้อการุณย์ ดังแสดงในตาราง 22 - 25

ตาราง 22 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์
จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ด้านหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ/ปัญหาหรืออุปสรรค	ความถี่
1 หลักสูตรอยู่ระหว่างเปลี่ยนหลักสูตรเก่าและใหม่ ทำให้สับสนและมี วิชาสอนพร้อมกันมากในแต่ละชั้นปี ทำให้ชั่วโมงสอนแน่น	10
2 ควรปรับหลักสูตรให้เข้ากับปัญหาของคนกรุงเทพมหานครหรือ ชุมชนเมือง เน้นการแสดงออก ส่งเสริมการเป็นผู้นำ	3
3 ควรมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร และนักศึกษาควรมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตร	4
4 ควรให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักศึกษามากกว่านี้ เช่น กีฬา	14
5 ควรจัดให้มีการสัมมนาประเมินหลักสูตรอย่างเป็นรูปธรรมสำหรับ อาจารย์ทุกท่านในทุกปีการศึกษา และหลักสูตรใหม่ที่จะเริ่มใช้	4
6 ควรจัดวาระการแต่งตั้งกรรมการด้านต่างๆ ให้มีความชัดเจนและมี การเลือกอย่างเป็นธรรม	1
7 หลักสูตรควรมีความทันสมัย ปรับปรุงตลอดเวลา	24
8 หลักสูตรเน้นวิชาการมากเกินไปในแต่ละเทอม ควรมีกิจกรรมเสริม หลักสูตรอื่นๆ บ้าง	12
9 หลักสูตรมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว	41
10 ในหลักสูตรควรเน้นการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มากกว่านี้	33
รวม	146

จากตาราง 22 พบว่า นักศึกษาและอาจารย์ มีความคิดเห็นว่า เนื้อหาหลักสูตรที่จัด
อยู่ในปัจจุบันมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว จำนวน 41 คน รองลงมา มีความคิดเห็นว่า ใน
หลักสูตรควรเน้นการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น จำนวน 33 คน หลักสูตรควร
มีความทันสมัย ควรปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา จำนวน 24 คน หลักสูตรควรมีกิจกรรมเสริม

หลักสูตรให้กับนักศึกษามากกว่านี้ เช่น กีฬา ดนตรี จำนวน 14 คน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นว่า หลักสูตรเน้นวิชาการมากเกินไปในแต่ละเทอม ควรมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่นๆ บ้าง จำนวน 12 คน ตามลำดับ

ตาราง 23 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรุณย์
จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ด้านบุคลากร

ข้อเสนอแนะ/ปัญหาหรืออุปสรรค	ความถี่
1 ควรพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนให้มากกว่านี้อีก	4
2 ควรจัดอบรม/พัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน สร้างความมุ่งมั่น เสริมสร้างหัวใจบริการ อย่างต่อเนื่อง	5
3 ควรจัดเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดห้องเรียนให้เพียงพอ	2
4 เจ้าหน้าที่บางคนยังไม่คอยปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ	7
5 ควรส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างอาจารย์กับอาจารย์ อาจารย์กับเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการทำงาน	12
6 อาจารย์มีความรู้ความสามารถที่ดี พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา	25
7 บุคลากรด้านการสอนค่อนข้างมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอ	19
8 ในชั้นฝึกปฏิบัติงานอาจารย์ไม่ค่อยให้ความสนใจดูแลนักศึกษา และจำนวนอาจารย์ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	6
9 อาจารย์ทุกท่านมีความเอาใจใส่ดีอยู่แล้ว	44
รวม	124

จากตาราง 23 พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านบุคลากรว่า อาจารย์ทุกท่านมีความเอาใจใส่นักศึกษาพยาบาลดีอยู่แล้ว จำนวน 44 คน รองลงมา มีความเห็นว่า อาจารย์มีความรู้ความสามารถที่ดี พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา จำนวน 25 คน บุคลากรด้านการสอนค่อนข้างมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอ จำนวน 19 คน ควรส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างอาจารย์กับอาจารย์, อาจารย์กับเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการทำงาน จำนวน 12 คน มีเจ้าหน้าที่บางคนยังไม่คอยปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ จำนวน 7 คน และ ในชั้นฝึก

ปฏิบัติงานอาจารย์ไม่ค่อยให้ความสนใจใส่ดูแลนักศึกษาและจำนวนอาจารย์ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา เป็นจำนวน 6 คน ตามลำดับ

ตาราง 24 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ ด้านคุณภาพนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ/ปัญหาหรืออุปสรรค	ความถี่
1 อยู่ในระดับดี นักศึกษามีคุณภาพ มีความสามารถ ทำงานร่วมกับองค์กรอื่นได้ แต่ควรปรับปรุงให้มีซุ่มทุมต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรมกว่านี้	6
2 ยังขาดความเป็นผู้นำ ความกระตือรือร้นในการใฝ่รู้ ไม่ค่อยกล้าแสดงออกทางความคิดต่อสาธารณะ	14
3 นักศึกษามีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศน้อยเกินไป	17
4 ควรให้นักศึกษามีเวลาศึกษาด้วยตนเองมากกว่าที่เป็นอยู่	3
5 นักศึกษามีคุณภาพดีในระดับหนึ่ง สืบเนื่องจากผลการจ้างงานของนักศึกษาที่จบไป	18
รวม	58

จากตาราง 24 พบว่า นักศึกษาและอาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านคุณภาพนักศึกษาว่า นักศึกษามีคุณภาพดีในระดับหนึ่ง สืบเนื่องจากผลการจ้างงานของนักศึกษาที่จบไปจำนวน 18 คน รองลงมามีความคิดเห็นว่า นักศึกษามีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศน้อยไปจำนวน 17 คน ยังขาดความเป็นผู้นำ ความกระตือรือร้นในการใฝ่รู้ ไม่ค่อยกล้าแสดงออกทางความคิดต่อสาธารณะ จำนวน 14 คน นักศึกษามีคุณภาพอยู่ในระดับดี มีความสามารถทำงานร่วมกับองค์กรอื่นได้ จำนวน 6 คน และสุดท้ายมีความคิดเห็นว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าควรให้นักศึกษามีเวลาศึกษาด้วยตนเองมากกว่าที่เป็นอยู่ มีจำนวน 3 คน

ตาราง 25 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์
จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา

ข้อเสนอแนะ/ปัญหาหรืออุปสรรค	ความถี่
1 ให้พื้นที่ว่างด้านหลังตึก มาทำเป็นที่อ่านหนังสือ ประชุมกลุ่ม กิจกรรมกลุ่มย่อย หรือเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ	3
2 ห้องพักผ่อน ห้องรับประทานอาหาร ห้องรับแขก ไม่เพียงพอ และ ห้องน้ำไม่สะอาดเท่าที่ควร	8
3 ห้องเรียนที่อยู่ติดถนนได้รับความรบกวนจากเสียงรถยนต์ต่างๆ และห้องเรียนบางห้องต้องปรับปรุง	2
4 สภาพแวดล้อมด้านกายภาพมีความเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้	20
5 อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ยังขาดแคลน เช่น คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก ควรมีประจำทุกห้อง เพื่อสะดวกในการจัดการเรียนการสอน	11
6 สภาพแวดล้อมดี อากาศสบาย น่ายุ	29
7 ควรมีหนังสือเกี่ยวกับพยาบาลในด้านต่างๆ ให้มีจำนวนมากกกว่านี้	14
8 มีมาตรการในการดูแลความปลอดภัยเป็นอย่างดี	8
9 ขาดพื้นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ เช่น สนามกีฬา	4
รวม	99

จากตาราง 25 พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษว่า สภาพแวดล้อมดี อากาศสบาย น่ายุ จำนวน 29 คน รองลงมา มีความคิดเห็นว่า สภาพแวดล้อมด้านกายภาพมีความเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ จำนวน 20 คน ควรมีหนังสือเกี่ยวกับพยาบาลในด้านต่างๆ ให้มีจำนวนมากกกว่านี้ จำนวน 14 คน อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ยังขาดแคลน เช่น คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก ควรมีประจำทุกห้อง เพื่อสะดวกในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 11 คน มีมาตรการในการดูแลความปลอดภัยเป็นอย่างดี จำนวน 8 คน ห้องพักผ่อน ห้องรับประทานอาหาร ห้องรับแขก ไม่เพียงพอ และห้องน้ำไม่สะอาดเท่าที่ควร จำนวน 8 คน และควรนำพื้นที่ว่างด้านหลังตึกมาทำเป็นที่อ่านหนังสือ ประชุมกลุ่ม กิจกรรมกลุ่มย่อย หรือเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ จำนวน 3 คน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัยทั้งหมด พร้อมทั้งอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดตามหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. สังเคราะห์ความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีดำเนินการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

1. สังเคราะห์ความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อเป็นการศึกษาถึงประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ซึ่งมีความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นและจากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านบุคลากร ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา และด้านคุณภาพนักศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร (population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 กลุ่มประชากร คือ

1 นักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2547 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 119 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 147 คน รวมนักศึกษาจำนวน 266 คน เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการฝึกวิชาชีพพยาบาลและผ่านการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาพอสมควร จึงสามารถทราบถึงผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของวิทยาลัยเป็นอย่างดี

2 อาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จำนวน 92 คน

รวมประชากรทั้งสิ้น 358 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบรู้จำนวนประชากร โดยใช้สูตร Yamane ในการคำนวณ จากจำนวนประชากรทั้งหมด 358 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 189 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเลือกมาจากประชากร โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาและอาจารย์ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และหาสัดส่วนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธี Proportion Allocation ได้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษายาบาลจำนวน 141 คน และอาจารย์จำนวน 48 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชนิด คือ

เครื่องมือที่ 1 ตารางวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของวิทยาลัย ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ได้จากวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ ได้แก่ ดัชนีหรือตัวชี้วัดการดำเนินงานในแต่ละด้าน เช่น ดัชนีชี้วัดด้านการเรียนการสอน ดัชนีชี้วัดด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ดัชนีชี้วัดด้านการวิจัย และผลงานวิชาการ ฯ เป็นต้น ระดับคะแนน และผลการดำเนินงาน

เครื่องมือที่ 2 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ชุด คือ แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาและสำหรับอาจารย์ แต่ละชุดแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษาและอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาล
 เกี่ยวการุณย์ มีลักษณะเป็นแบบผสมประกอบด้วยคำถามปลายปิด (Close-ended question) และ
 คำถามปลายเปิด (Open-ended question) โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกี่ยวกับการุณย์
 จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร
 ด้านบุคลากร ด้านคุณภาพของนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย
 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าที (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง
 กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของวิทยาลัย
 พยาบาลเกี่ยวกับการุณย์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended question)

2 สรุปผลการวิจัย

หลังจากทำการศึกษาตามกระบวนการที่ตั้งไว้แล้วข้างต้น ทำให้ได้ผลการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกี่ยวกับการุณย์ โดยใช้ดัชนี
 เป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานในแต่ละด้าน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาล
 เกี่ยวการุณย์ โดยใช้ดัชนีเป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานในด้านต่างๆ โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น
 5 ด้าน ดังนี้

1 ด้านการเรียนการสอน พบว่า การดำเนินงานด้านการเรียนการสอนโดยรวมมี
 ประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งดัชนีชี้วัดทุกตัว ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน, อาจารย์
 และนักศึกษา มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นดัชนีชี้วัดบางตัวที่มีประสิทธิภาพอยู่ใน
 ระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านอาจารย์ มีดัชนีคือ ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอก
 หรือเทียบเท่า และมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านนักศึกษา มีดัชนีคือ ระบบการ
 คัดเลือกนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

2 ด้านการวิจัยและผลงานวิชาการ พบว่า การดำเนินงานด้านการวิจัยและผลงาน
 วิชาการ มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งดัชนีชี้วัดทุกตัว ได้แก่
 จำนวนชื่อเรื่องงานวิจัยที่ดำเนินการแล้วเสร็จ และการเสนอผลงานวิจัย/การตีพิมพ์เผยแพร่
 ในวารสาร มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

3 ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม พบว่า การดำเนินงานด้านการบริการวิชาการ
 แก่สังคม มีผลการดำเนินงานโดยรวมที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งดัชนีชี้วัดทุกตัว
 ได้แก่ จำนวนกิจกรรม/โครงการ ที่ให้บริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพแก่สังคมและชุมชน
 และร้อยละของอาจารย์ที่เป็นวิทยากรภายนอกสถาบัน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

ยกเว้นดัชนีบางตัว คือ ร้อยละของอาจารย์ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/กรรมการ/อนุกรรมการ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพ ที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก

4 ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา พบว่า การดำเนินงานด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งดัชนีชี้วัดทุกตัว ได้แก่อำนาจกิจกรรม/โครงการของงานกิจการนักศึกษาต่อจำนวนนักศึกษาทั้งหมด, มีกิจกรรมแนะนำเกี่ยวกับวิชาชีพ/การศึกษาต่อ, และจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการ/ชมรมของนักศึกษา มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด

5 ด้านการดำเนินงานบูรณาการศิลปวัฒนธรรม พบว่า การดำเนินงานด้านการบูรณาการศิลปวัฒนธรรม มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งดัชนีชี้วัด ได้แก่อำนาจกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมต่อปี มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยวัดจากความความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ ดังแสดงดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปผลข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาและกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาเป็นเพศหญิงทั้งสิ้น มีจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ไม่มีกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่เป็นเพศชาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลระดับชั้นปีที่ 4 จำนวน 73 คน (ร้อยละ 51.8) และระดับชั้นปีที่ 3 จำนวน 68 คน (ร้อยละ 48.2) นักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 70 คน (ร้อยละ 49.6) รองลงมา เป็นนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคกลางมีจำนวน 45 คน และภาคเหนือ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 และ 12.1 ตามลำดับ ส่วนภูมิลำเนาอื่นๆ มีจำนวนเพียงเล็กน้อย และนักศึกษาส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน อยู่ระหว่าง 3,000 – 5,000 บาท มีจำนวน 126 คน (ร้อยละ 89.4) รองลงมามีค่าใช้จ่ายรายเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 11 คน (ร้อยละ 7.8) และสูงกว่า 5,000 บาท จำนวน 4 คน (ร้อยละ 2.8)

กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 46 - 55 ปี มีจำนวน 19 คน (ร้อยละ 39.6) รองลงมามีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 36 – 45 ปี จำนวน 17 คน (ร้อยละ 35.4) และช่วงอายุระหว่าง 25 - 35 ปี จำนวน 10 คน (ร้อยละ 20.8) และมีเพียงจำนวน 2 คน (ร้อยละ 4.2) ที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป ส่วนวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างอาจารย์มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 44 คน (ร้อยละ 91.7) และมีเพียงจำนวน 4 คน (ร้อยละ 8.3) เท่านั้นที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก อาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 21–30 ปี มีจำนวน 23 คน (ร้อยละ 47.9) รองลงมามีอายุราชการอยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี มีจำนวน 18 คน (ร้อยละ 37.5) และ มีเพียงจำนวน 7 คน (ร้อยละ 14.6) ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 10 ปี และอาจารย์ส่วน

ใหญ่มีตำแหน่งเป็นอาจารย์พยาบาล มีจำนวน 46 คน (ร้อยละ 95.8) มีเพียงสวน้อยจำนวน 2 คน (ร้อยละ 4.2) ที่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าภาควิชา

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาล
เพื่อการรณรงค์ จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 ด้าน คือ

- 1 ด้านหลักสูตร
- 2 ด้านบุคลากร
- 3 ด้านคุณภาพของนักศึกษา
- 4 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา

2.1 สรุปผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกี่ยว-
การรณรงค์ จากความคิดเห็นของนักศึกษา

พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัย
พยาบาลเพื่อการรณรงค์โดยรวมทุกด้านว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการ
ดำเนินงานของวิทยาลัย ในด้านหลักสูตร ด้านคุณภาพของนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการศึกษามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบุคลากรมีประสิทธิผลอยู่ใน
ระดับมากที่สุด

2.2 สรุปผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกี่ยว-
การรณรงค์ จากความคิดเห็นของอาจารย์

พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัย
พยาบาลเพื่อการรณรงค์ โดยรวมทุกด้านว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการ
ดำเนินงานของวิทยาลัย ในด้านหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านคุณภาพของนักศึกษา และด้าน
สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ ที่มีต่อ
ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรณรงค์

พบว่า นักศึกษาและอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของ
วิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรณรงค์โดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้าน
คุณภาพของนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในด้านคุณภาพของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 รองลงมาเป็นความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานด้านหลักสูตรและด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนในด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3 อภิปรายผล

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยมีดัชนีเป็นตัวชี้วัดการดำเนินงาน อภิปรายผลได้ดังนี้

การดำเนินงานของวิทยาลัยฯ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัยและผลงานวิชาการ ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับประสิทธิผลมากที่สุด อาจเนื่องมาจาก วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์เปิดการเรียนการสอนพยาบาลศาสตร์ จากอดีตจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลา 50 ปี ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา วิทยาลัยฯ ได้กำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งวิทยาลัยฯ มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทุกปี และมีการประกันคุณภาพจากภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทุกๆ 5 ปี ดังนั้นจึงทำให้วิทยาลัยมีการดำเนินงานที่พัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆ และอยู่ในระดับประสิทธิผลมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเริญรัตน์ เจือจันทร์ (2543 : 71) พบว่า ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านกระบวนการผลิตด้านการเรียนการสอน มีดัชนีบ่งชี้คุณภาพอยู่ในระดับดีมาก แต่ไม่สอดคล้องในด้านการบริหารจัดการและควบคุมคุณภาพที่มีดัชนีบ่งชี้คุณภาพอยู่ในระดับดี และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา วัฒนารงค์ (2539) พบว่า การควบคุมคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ด้านนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมกุล ถาวรกิจ (2543 : 63 – 65) พบว่า ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์และบุคลากร มีดัชนีชี้วัดมีมาตรฐานคุณภาพระดับดีมาก ด้านนักศึกษาและบัณฑิต มีมาตรฐานคุณภาพระดับปานกลางและดีมาก ซึ่งสถาบันการศึกษาจะต้องมีดัชนีชี้วัดเพื่อบ่งชี้ความมีคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาที่อยู่ในระดับที่ดี ได้แก่ ปรัชญา ปณิธาน และจุดมุ่งหมายของสถาบัน หลักสูตร คณาจารย์ ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน ห้องสมุด สื่อและทรัพยากรการเรียนรู้ อุปกรณ์การศึกษา สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ กิจกรรมนักศึกษา การวัดและการ

ประเมินผลนักศึกษา ทรัพยากรการบริหาร แหล่งเงินทุนและงบประมาณ ผู้สำเร็จการศึกษา ผลงานวิชาการ และการวิจัย (อุทุมพร จามรมาน 2540 99 – 101)

ดัชนีชี้วัดการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบริการ วิชาการแก่สังคม มีดัชนีคือ ร้อยละของอาจารย์ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ กรรมการ/ อนุกรรมการ ที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ส่วนดัชนีชี้วัดการดำเนินงานที่มี ประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ในเรื่องของอาจารย์ มีดัชนีคือ ร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ทั้งนี้อาจเนื่องจาก การศึกษา ต่อในระดับปริญญาเอกต้องมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาค่อนข้างสูง แต่ทางวิทยาลัยฯ มี ทุนการศึกษาให้จำนวนจำกัด ดังนั้น อาจารย์ต้องใช้ทุนส่วนตัวในการศึกษาต่อร่วมกับทุนของ วิทยาลัยฯ และเงินเดือนข้าราชการอาจารย์ไม่สูงนัก จึงทำให้ไม่สามารถใช้ทุนส่วนตัวใน การศึกษาต่อปริญญาเอกได้ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการประเมินตนเองของวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี จ.นนทบุรี (2546 33) พบว่า ด้านอาจารย์ มีดัชนีคือ ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อ การุณย์ จากแบบสอบถาม อภิปรายผลได้ดังนี้

1 จากผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ พบว่า

นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับประสิทธิผลมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้าน คุณภาพนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนกเนตร มณีรัตน (2539 87) พบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลโดยรวม ในด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านผลผลิต ของนักศึกษา และด้านการบริการ ว่ามีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษามีความ คิดเห็นว่ามีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อ ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ ในด้านหลักสูตร ด้านคุณภาพนักศึกษา และด้าน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา ว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านบุคลากรที่ นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากอาจารย์ส่วนใหญ่ ของวิทยาลัยฯ มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการค่อนข้างสูงและปฏิบัติหน้าที่การสอน ตามที่หลักสูตรกำหนด มีความเอาใจใส่และสัมพันธภาพที่ดีแก่นักศึกษา เป็นแบบอย่างด้าน วิชาชีพพยาบาลที่ดีแก่นักศึกษา และคอยให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหานักศึกษาเกี่ยวกับการ เรียนการสอนและอื่น ๆ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยฯ คอยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ให้นักศึกษาเป็นอย่างดี จึงทำให้การดำเนินงานด้านบุคลากรมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวณี ชาศรีวัฒน์ (2540 : 143 – 144) พบว่า อาจารย์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ทุกข้อมีความเหมาะสม โดยเฉพาะเรื่องการเตรียมความพร้อมในเนื้อหาของบทเรียนสำหรับสอนและให้โอกาสนักศึกษาในการซักถามปัญหาและข้อความรู้

1.2 ในด้านหลักสูตร นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจาก หลักสูตรของวิทยาลัยได้มีการพัฒนาเนื้อหาในรายวิชาและปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรเป็นระยะๆ เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการในการประกอบวิชาชีพและความต้องการของสังคม และเป็นหลักสูตรที่ให้นักศึกษารู้จักคิดหาเหตุผลวิเคราะห์วิจารณ์แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ อีกทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนมีการเสริมสร้างในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี เครือโชติกุล (2537 : 99) พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนของภาษาที่ใช้ สามารถปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและมีความเป็นเอกลักษณ์ในวิชาชีพในระดับมาก

1.3 ด้านคุณภาพของนักศึกษา นักศึกษาและอาจารย์มีความเห็นว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณวิไล อินทรประดิษฐ์ (2536 : 80 – 81) พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี โดยสวนรวมผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และบุคลิกภาพ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อาจเนื่องมาจาก วิทยาลัยมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการที่จะผลิตพยาบาลที่มีคุณภาพ มีความสามารถในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ความสามารถเฉพาะตัว รวมทั้งเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประพนธ์ โอทะกานนท์ (2541 : 6) ที่กล่าวว่า ผลผลิตของกระบวนการเรียนการสอนทางการพยาบาล คือ บัณฑิตทางการพยาบาล การที่จะได้มาซึ่งบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของสังคมนั้น จำเป็นต้องมีการระบุงบไปในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรถึงความสามารถของบัณฑิตเมื่อผ่านกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรโดยสมบูรณ์แล้ว เพื่อที่สถาบันการศึกษาจะได้จัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งบัณฑิตทางการพยาบาลเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงถึงมาตรฐานของสถาบันการศึกษา

1.4 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา นักศึกษาและอาจารย์มีความเห็นว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก การดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ ไม่ว่าจะเป็น อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องกีฬา ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องสมุด เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน รวมทั้งสถานที่ฝึกปฏิบัติงานและศึกษางานมีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณวดี เนียมสกุล (2538 : 81) ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาเหมาะสมมีบรรยากาศทางวิชาการดี สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน

และการรวมกิจกรรมในการเรียนการสอน ตลอดจนไขว่คว้าหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ ในส่วนของสภาพแวดล้อมทางด้านจิตใจและสังคม อาจเนื่องจาก อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นที่ปรึกษาที่ดีและเอาใจใส่ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอยู่เสมอ และนักศึกษามีสัมพันธภาพที่ดีกับกลุ่มเพื่อนในวิทยาลัยฯ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Moor (อ้างใน จินตนา ยูนิพันธ์ 2542 : 42) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางด้านจิตใจและสังคม ถือเป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ พฤติกรรมการนิเทศของอาจารย์ ความใกล้ชิดระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ซึ่งอาจารย์ถือเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นผู้กำหนดเนื้อหาสาระวิชา วิธีการสอน กำหนดบรรยากาศในห้องเรียน เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย

2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลก่อการุณย์ โดยพิจารณาเป็นรายข้อ อภิปรายผลได้ดังนี้

จากความคิดเห็นของอาจารย์ พบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจคือ การดำเนินงานในด้านบุคลากร ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคลากรสายสนับสนุน ข้อที่วิทยาลัยมีคณงานเพียงพอที่จะทำความสะอาดห้องเรียน อาคาร ห้องน้ำ และบริเวณสวนต่างๆ ของวิทยาลัย อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การดำเนินงานของวิทยาลัยมีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพจิตร บุญยศรี (2542 : 61) พบว่า คนงานทำความสะอาดอาคาร ห้องเรียน ห้องน้ำ โรงอาหารและบริเวณต่างๆ รอบวิทยาลัย มีความเหมาะสมในระดับดี

ในส่วนของงานด้านคุณภาพของนักศึกษา ข้อที่นักศึกษามีความสามารถในการติดต่อสื่อสารภาษาต่างประเทศ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า มีประสิทธิผลอยู่ระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิทยาลัยเน้นการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษน้อยเกินไป จึงทำให้นักศึกษามีความสามารถในการติดต่อสื่อสารภาษาต่างประเทศไม่ค่อยดีเท่าใดนัก ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ วิภา นานาศิลป์ (2540 : 14) ที่กล่าวว่า พยาบาลในสองทศวรรษหน้าจะต้องมีความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา มีทักษะในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นด้วยภาษาสากล

3 ผลจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์เกี่ยวกับประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลก่อการุณย์ อภิปรายผลได้ดังนี้

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ อากาศวิภาต (2537 : 55) พบว่า จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการและวิทยาจารย์ ที่มีต่อการบริหารงานในแต่ละด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นในด้านคุณภาพนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ด้านหลักสูตรและด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนในด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษานั้น นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนี วิวัฒนากรณ์ (2541 : 74 – 76) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานสอดคล้องกัน ในด้านหลักสูตร ด้านสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาในส่วนของห้องสมุด ห้องโสตทัศนศึกษา ควรมีการปรับปรุง และด้านอาจารย์ผู้สอน ให้ความเห็นว่าการเพิ่มอาจารย์พิเศษให้มากขึ้น แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรเพ็ญ ศิรินาม (2539 : 91) พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ที่มีต่อการบริหารงานในด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การนิเทศ การศึกษา การฝึกภาคปฏิบัติ และคณาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

4 ผลการวิจัยจากข้อเสนอแนะ ปัญหาหรืออุปสรรค ในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ อภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 ด้านหลักสูตร พบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจคือ นักศึกษาและอาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวณี ชาติริวัฒน์ (2536 : 96 – 97) ที่ว่า เนื้อหารายวิชาต่างๆ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีความทันสมัย มีประโยชน์สอดคล้องกับความจำเป็นในการประกอบอาชีพ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร รองลงมามีความเห็นว่าการเน้นการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มากกว่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มนตรี จุฬาววัฒนกุล (2539 : 26 – 28 , อ้างถึงใน ละเอียด แจมจันทร์ 2540) กล่าวว่า ทิศทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่ความเป็นนานาชาติต้องพัฒนาการสื่อสารด้วยภาษาสากล ซึ่งปัจจุบันใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก นอกจากนี้ ภาษาอังกฤษยังใช้ในการแสวงหาความรู้ในเครือข่ายระดับโลก ทักษะภาษาอังกฤษจึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับนานาชาติ และเป็นเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ก้าวสู่ประชาคมโลก

4.2 ด้านบุคลากร พบว่า นักศึกษาและอาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า อาจารย์ทุกท่านมีความเอาใจใส่นักศึกษาดีอยู่แล้ว และอาจารย์มีความรู้ความสามารถที่ดี พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณ ตั้งยูวเรือง (2533 : 59) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด มีการเตรียมการสอนทุกครั้ง อาจารย์มีความรู้ทางวิชาการอยู่ในระดับมาก รองลงมามีความเห็น ว่า บุคลากรด้านการสอนค่อนข้างมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พูลสุข หิงคานนท์ (2540 : 30) ที่ว่า อาจารย์พยาบาลมีจำนวนน้อย ทำให้ขาดแคลนอัตรากำลัง อาจารย์ 1 ท่านสอนหลายวิชา ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของงานการ

สอนได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวณีย์ ชาศรีวัฒน์ (2536 : 96 - 97) พบว่า ปริมาณอาจารย์ในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมวดวิชาการพยาบาล กับรายวิชาที่เปิดสอนมีความเหมาะสมในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก วิทยาลัยมีการเปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) ขึ้นมาใหม่ ทำให้มีนักศึกษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ภาระงานของอาจารย์เพิ่มขึ้น ปริมาณอาจารย์จึงไม่เพียงพอกับรายวิชาการสอนในภาคทฤษฎีและการนิเทศงานในภาคปฏิบัติ ซึ่งความมีคุณภาพของอาจารย์พยาบาลนั้น จำนวนอัตราสอนอาจารย์นิเทศต่อจำนวนผู้เรียนในการสอนและการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้านความสามารถปฏิบัติการพยาบาลที่มีคุณภาพ (จินตนา ยูนิพันธ์ 2542 : 32)

4.3 ด้านคุณภาพนักศึกษา พบว่า นักศึกษาและอาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า นักศึกษามีคุณภาพดีในระดับหนึ่ง สืบเนื่องจากผลการจ้างงานของนักศึกษาที่จบไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กองงานวิทยาลัยพยาบาล (2533 : 80) เรื่องการประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษาพยาบาลที่เน้นชุมชน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลและมีบุคลิกภาพตรงตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4.4 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา พบว่า นักศึกษาและอาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า สภาพแวดล้อมดี อากาศสบายน่าอยู่ สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพมีความเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ และมีมาตรการในการดูแลความปลอดภัยเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเพ็ญ สิงหวรรณกุล (2541 : 142) พบว่า สถาบันการศึกษาใช้อาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีห้องเรียนเพียงพอที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีอุปกรณ์โสตประจำและอยู่ในสภาพดีใช้ได้ตลอดเวลา ห้องสมุดมีลักษณะทางกายภาพตามมาตรฐาน มีระบบการสืบค้นข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องปฏิบัติการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ห้องทำงานห้องประชุม/ ปรึกษาพักผ่อน สอดคล้องและเอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ สภาพแวดล้อมส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย

5 ผลจากการวิเคราะห์ประสิทธิผลจากดัชนีชี้วัดและจากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ มีความสอดคล้องกัน ดังนี้

การดำเนินงานในด้านการเรียนการสอน ตามการวิเคราะห์ประสิทธิผลจากดัชนีชี้วัด เป็นการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนในเรื่องของกระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ และนักศึกษา ซึ่งดัชนีชี้วัดทุกตัวมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับประสิทธิผลมากที่สุด ยกเว้นดัชนีบางตัว ได้แก่ ร้อยละของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับการดำเนินงานในด้านหลักสูตรการศึกษา ตามการวิเคราะห์ประสิทธิผลจากความคิดเห็น การดำเนินงานในด้านหลักสูตรนี้เป็นการดำเนินงานของวิทยาลัยในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ไม่วาจะเป็น

ในเรื่องของเนื้อหาวิชา คุณลักษณะของหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดผล ประเมินผล ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและวิชาชีพพยาบาล จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานในด้านหลักสูตรว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากเช่นกัน

การดำเนินงานในด้านการวิจัยและผลงานวิชาการและด้านการบริการวิชาการแก่สังคมตามการวิเคราะห์ประสิทธิผลจากดัชนีชี้วัด เป็นการดำเนินงานในการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ของวิทยาลัยผลิตผลงานวิชาการที่มีคุณภาพ ตลอดจนให้บริการทางวิชาการแก่สังคม โดยเผยแพร่ความรู้ในสาขาวิชาการพยาบาลต่างๆ แก่ประชาชน ซึ่งดัชนีชี้วัดเกือบทุกตัวมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับประสิทธิผลมากที่สุด สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับการดำเนินงานในด้านบุคลากรในสวนของการวิเคราะห์ประสิทธิผลจากความคิดเห็น ซึ่งเป็นการดำเนินงานในการส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ของวิทยาลัยให้มีความพร้อมต่อวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของคุณลักษณะของอาจารย์, วิธีการสอนของอาจารย์, ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา รวมทั้งการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่วิทยาลัยหรือบุคลากรสายสนับสนุนด้วย (มาก) โดยนักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับด้านบุคลากรพบว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก

การดำเนินงานในด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษาและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามการวิเคราะห์ประสิทธิผลจากดัชนีชี้วัด เป็นการวัดการดำเนินงานในด้านกิจกรรมต่างๆ ที่วิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อสนับสนุนให้นักศึกษามีพัฒนาการทุกด้านตามศักยภาพของตนเอง ซึ่งดัชนีทุกตัวมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ จำนวนกิจกรรม/โครงการ ของงานกิจการนักศึกษาต่อจำนวนนักศึกษาทั้งหมด , มีกิจกรรมแนะนำเกี่ยวกับวิชาชีพ/การศึกษาต่อ และจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการ/ชมรม ของนักศึกษา ส่วนการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นการดำเนินงานในด้านการสนับสนุนให้มีกิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมโดยสอดแทรกและปลูกฝังจิตสำนึกด้านการบำรุงศิลปวัฒนธรรมไว้ในกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษา มีดัชนีคือ จำนวนกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมต่อปี มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับประสิทธิผลมากที่สุด ซึ่งดัชนีชี้วัดทุกตัวมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับประสิทธิผลมากที่สุด เมื่อเทียบกับการดำเนินงานด้านคุณภาพนักศึกษา ที่วัดจากความคิดเห็นเป็นการดำเนินงานในด้านการพัฒนาสมรรถภาพและคุณภาพของนักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งทั้งสามด้านมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านคุณภาพของนักศึกษามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากเช่นกัน

4 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลและแนวทางให้กับผู้บริหารและอาจารย์ทุกท่าน ในการวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานในด้านต่างๆ ได้ดังนี้

1 จากผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ตามดัชนีชี้วัด พบว่า ด้านการเรียนการสอนในส่วนของร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า มีระดับคะแนนต่ำสุด (ดูตาราง 14) ดังนั้น ทางวิทยาลัยควรรับอาจารย์วุฒิปริญญาเอกเพิ่มขึ้น หรือให้การสนับสนุนโดยจัดหาทุนในการพัฒนาอาจารย์ของวิทยาลัยให้ศึกษาต่อระดับปริญญาเอกและตรงตามสาขาที่ปฏิบัติงานอยู่ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมวุฒิการศึกษาของอาจารย์ประจำให้เป็นไปตามสัดส่วนที่สภาการพยาบาลกำหนด คือ ระดับวุฒิปริญญาเอก โท ตริ ไม่ต่ำกว่า 3 5 1 และเป็นการเพิ่มความรู้และศักยภาพแก่อาจารย์ของวิทยาลัย

2 จากผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานของวิทยาลัยในภาพรวม พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา จะมีระดับประสิทธิผลต่ำสุดเมื่อเทียบกับอีก 3 ด้าน (ดูตาราง 13) และเมื่อพิจารณาในรายละเอียด จะเห็นว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (ดูตาราง 16) มีระดับต่ำสุด นั่นคือ ทางวิทยาลัยฯ ควรให้ความสำคัญในส่วนของการสร้างเสริมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้มากขึ้น ได้แก่ การเพิ่มงบประมาณในการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์ , อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก , หนังสือเกี่ยวกับการพยาบาลที่ทันสมัย เป็นต้น ซึ่งหากมีข้อจำกัดด้านงบประมาณจากรัฐบาลอาจทำได้โดย ขอบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาทัวไปหรือจากชุมชนโดยรอบวิทยาลัย ซึ่งอาจทำได้โดยทางวิทยาลัยจัดกิจกรรมหาทุนโดยสร้างการมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน เช่น การทอดผ้าป่าการศึกษา การจัดแข่งกีฬาหรือแข่งแรลลี่ เป็นต้น นอกจากนี้สภาพแวดล้อมทางกายภาพในส่วนของพื้นที่ของวิทยาลัยที่มีขนาดเล็กและคับแคบนั้น ทางวิทยาลัยฯ ควรมีการนำพื้นที่ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการปรับปรุงพื้นที่ว่างด้านหลังตึกมาทำเป็นที่อ่านหนังสือ ประชุมกลุ่มกิจกรรมย่อย หรือเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ เพื่อไม่ให้เกิดความสูญเปล่าของพื้นที่

3 จากผลการศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ ในด้านคุณภาพนักศึกษา จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ เมื่อพิจารณารายข้อ (ดูตาราง 17 และ 22) พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการติดต่อสื่อสารภาษาต่างประเทศระดับต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับข้ออื่นๆ ดังนั้น ทางวิทยาลัยควรมีการปรับหลักสูตรให้มีการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น เช่น ภาษาอังกฤษ เป็นการเพิ่มองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทักษะ

ทางด้านภาษาต่างประเทศ ให้นักศึกษามีความสามารถในการติดต่อสื่อสารภาษาต่างประเทศในการทำงานและชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4 จากผลการศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ ในด้านบุคลากรจากความคิดเห็นของทั้งนักศึกษาพยาบาลและอาจารย์ พบว่า ในส่วนของคุณลักษณะของอาจารย์ ข้อที่ปริมาณอาจารย์เพียงพอกับการนิเทศงานในภาคปฏิบัติ มีระดับคะแนนต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับข้ออื่นๆ (ดูตาราง 15 และ 20 ประกอบ) ดังนั้น วิทยาลัยฯ ควรมีการรับอาจารย์เพิ่มขึ้นเพื่อให้เพียงพอกับการเรียนการสอน หรืออาจมีการจัดหาอาจารย์พยาบาลพิเศษจากวิทยาลัยพยาบาลอื่นๆ ในสังกัดเดียวกัน หรือพยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญจากโรงพยาบาลในชุมชนใกล้เคียง มาทำหน้าที่ในการนิเทศงานในภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษา และจากผลการศึกษาข้อที่ อาจารย์มีความรู้ทางวิชาการค่อนข้างสูง (ตาราง 15) พบว่า นักศึกษามีความเห็นว่ามีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ดังนั้น ทางวิทยาลัยฯ ควรมีการส่งเสริมบุคลากรทางด้านการสอนให้ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ โดยการนำวิชาการเรียนการสอนและหลักสูตรมาบูรณาการให้เข้ากับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อเกิดประโยชน์กับชุมชน เช่น การจัดโครงการให้ความรู้ในเรื่องสาธารณสุขแก่ชุมชนที่อยู่ห่างไกลเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนรู้จักการดูแลสุขภาพตนเองในขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

5 จากผลการศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ ในด้านหลักสูตร จากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ พบว่า ในส่วนของเนื้อหาของแต่ละวิชามีความเหมาะสมกับระยะเวลาในการเรียนการสอน (ดูตาราง 14 และ 19) มีระดับคะแนนต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับข้ออื่นๆ ดังนั้น ทางวิทยาลัยฯ ควรจัดระยะเวลาให้มีความเหมาะสม โดยเพิ่มชั่วโมงการเรียนการสอนในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพให้เพิ่มมากขึ้น ทั้งส่วนของของการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เนื่องจากวิชาพื้นฐานวิชาชีพมีเนื้อหาค่อนข้างมากและเป็นวิชาที่มีความจำเป็นในการประกอบวิชาชีพและต้องอาศัยประสบการณ์ค่อนข้างมาก นอกจากนี้ วิทยาลัยฯ ควรมีการจัดระยะเวลาให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เพิ่มขึ้น เช่น กีฬา กิจกรรมสันทนาการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพในทุกๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1 ควรศึกษาถึงประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยคำนึงถึงต้นทุนและค่าใช้จ่ายของวิทยาลัยมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาด้วย เพื่อให้งานวิจัยมีความชัดเจนตามหลักเศรษฐศาสตร์การศึกษามากยิ่งขึ้น
- 2 ควรศึกษาถึงประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยชนิดอื่น เช่น ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้คำตอบที่มีความเที่ยงตรงและแม่นยำ เป็นต้น
- 3 ควรศึกษาการดำเนินงานในรูปแบบเดียวกัน โดยขยายกลุ่มตัวอย่างให้กว้างขึ้น เช่น ศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลอื่นๆ ในสังกัดเดียวกันหรือต่างสังกัด เพื่อนำมาเปรียบเทียบให้เกิดภาพรวมในการพัฒนาสถาบันการศึกษา
- 4 ในส่วนของดัชนีชี้วัด ควรศึกษาถึงประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลในด้านอื่นๆ เช่น การเงินและงบประมาณ , ปัจจัยเกื้อหนุนการจัดการศึกษา เช่น อาคาร สถานที่ ห้องสมุด เครื่องมืออุปกรณ์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิงพร ทองใบ (2533) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะองค์การกับประสิทธิผลขององค์การ
ภาครัฐบาลในการบริหารราชการไทย วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต กรุงเทพฯ
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- กิติมา ปรีดีดิลก (2539) การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น กรุงเทพฯ ภาควิชา
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
อักษรพิพัฒน์
- ไกรยุทธ ธีรยาตীনันท์ (2536) "การปฏิรูปการใช้จ่ายรัฐบาล," ในปฏิวัติการคลังเพื่อปฏิรูป
เศรษฐกิจ หน้า 8 กรุงเทพฯ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- กรองไธ อุณหสูต (2539, มกราคม – มีนาคม) "การเรียนการสอนพยาบาลศาสตร์
สถานการณ์และแนวโน้ม", วารสารพยาบาลศาสตร์ 14 35 – 42
- เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2540) การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค ม (บริหารการศึกษา)
กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- งานวิทยาลัยพยาบาล , กอง รายงานการประชุมการนิเทศวิทยาลัยพยาบาลระหว่างวันที่ 12 –
13 กันยายน 2533 (เอกสารไม่ตีพิมพ์)
- จันทร์เพ็ญ ศิรินาม (2539) ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการบริหารของ
วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย วิทยานิพนธ์ ค ม (บริหารการศึกษา)
กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทยเอกสาร
- จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์ (2530) การบริหารและการประเมินผลการพัฒนาองค์การ กรุงเทพฯ
โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- จินตนา ยูนิพันธ์ (2542) การเรียนการสอนทางการพยาบาล ภาควิชาการพยาบาลศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จิระ หงส์ลัดดารมณ (2532) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การตอบสนองการเปลี่ยนแปลงใน
อนาคต เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษให้แก่คณะผู้แทนจากสื่อมวลชน ณ ศูนย์
ฝึกอบรมธนาคารไทยพาณิชย์ จังหวัดชลบุรี วันเสาร์ที่ 11 พฤศจิกายน 2532
กรุงเทพฯ
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) การพัฒนาหลักสูตร หลักการและแนวปฏิบัติ กรุงเทพฯ
ออลีนเพรส
- แจลัม พวงจันทร์ ภาพพจน์ของวิชาชีพพยาบาล (เอกสารประกอบการสอน) นนทบุรี
โรงพยาบาลบาราตนราตूर

- ชนกเนตร มณีรัตน (2539) การประเมินผลการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัด
กองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (2540) การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ กรุงเทพฯ สำนักทดสอบทาง
การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชัยสิทธิ์ เจลิมมีประเสริฐ (ม ป ป) สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล กรุงเทพฯ ศูนย์หนังสือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชูศรี วงศ์รัตน์ (2541) เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ
เทพเนรมิตการพิมพ์
- ถวัลย์ วรเทพภูมิพงษ์ (2533, กรกฎาคม – กันยายน) “การประเมินผลนโยบาย ประสิทธิภาพ
ประสิทธิผล และความเป็นธรรมของนโยบาย,” วารสารพัฒนบริหารศาสตร์
30 (3) 1 -34
- ทพวงมหาวิทยาลัย (2542, เมษายน) องค์ประกอบและดัชนีบ่งชี้คุณภาพการประกันคุณภาพ
การศึกษาตามโครงการศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา
กรุงเทพฯ ทพวงมหาวิทยาลัย
- ทิพวรรณ อากาศวิภาต (2537) การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวง
สาธารณสุข วิทยานิพนธ์ กศ ม (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ธงชัย สันติวงษ์ (2533) พฤติกรรมบุคคลในองค์การบริษัท พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- ธำรง บัวศรี (2531) หลักการศึกษา กรุงเทพฯ แพร่พิทยา
- นฤมล เกื่อนมา (2539) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย
กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ทยเอกสาร
- นิยม ปุราคำ (2537) ทฤษฎีของการสำรวจสถิติจากตัวอย่างและการประยุกต์ กรุงเทพฯ
บริษัทเเยร์บุคพลับบริชเซอร์ จำกัด
- นิตา ชูโต (2538) การประเมินโครงการ พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ พี เอ็น การพิมพ์
- ประนอม โอทกานนท์ (2541, มกราคม – มีนาคม) “สาระน่ารู้ แนวคิดเกี่ยวกับการสอบขึ้น
ทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ,” สารสภากาพยาบาล 13 50 – 62
- _____ (2543) การประกันคุณภาพการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ กรุงเทพฯ โรง
พิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปรียาพร วงศ์นุตรโรจน์ (2535) การบริหารงานวิชาการ กรุงเทพฯ สหมิตรออฟเซต

- ประชุม เปี่ยมสมบูรณ์ (2529) การวิจัยประเมินผล หลักการและกระบวนการ กรุงเทพฯ การพิมพ์พระนคร
- พระมหาพินิต จันทน์เสนะ (2540) ประสิทธิภาพการฝึกอบรมคุณธรรมข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง วิทยานิพนธ์ สม (พัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ถ้ายเอกสาร
- เพ็ญวรรณ มหาผล (2539) ผลการสอนโดยใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ต่อเจตคติในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยานิพนธ์ พศ ม (การพยาบาลศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พลสุข หิงคานนท์ (2540) การพัฒนารูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2533) วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ กรุงเทพฯ โรงพิมพ์เจริญผล
- พรพรรณ เศรษฐธรรม (2536) การศึกษาประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ศ ม (เศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ้ายเอกสาร
- พรเพ็ญ สิงหวรรณกุล (2541) อนาคตภาพการจัดการศึกษาต่อเนื่องสำหรับพยาบาลวิชาชีพ วิทยานิพนธ์ พศ ม (การพยาบาลศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ้ายเอกสาร
- ไพจิตร บุญยศรี (2542) การประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนพยาบาลทหารอากาศ วิทยานิพนธ์ (กศ ม) การบริหารการศึกษา กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ้ายเอกสาร
- ฟาริดา อิบราฮิม (2539) สาระแห่งวิชาชีพการพยาบาล กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์สามเจริญพาณิชย์จำกัด
- ภรณ์ (กิริติบุตร) มหามนต์ (2529) การประเมินประสิทธิผลองค์กร กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์
- มหาวิทยาลัยบูรพา คณะพยาบาลศาสตร์ (2539) สรุปสาระสำคัญของการประชุมโต๊ะกลม เรื่องการการวิเคราะห์แนวโน้มของหลักสูตรพยาบาลบัณฑิตไทย วันที่ 24 มีนาคม 2539
- มณฑนา เหมชะญาติ (2533) การศึกษาการจัดงานด้านวิชาการของฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข วิทยานิพนธ์ ค ม (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ละเอียด แจ่มจันทร์ (2540) อนาคตภาพของหลักสูตรพยาบาลศาสตร์สำหรับพยาบาลวิชาชีพของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ปรินูญานันท์ กต ด (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทยเอกสาร
- ราชบัณฑิตยสถาน (2538, กรกฎาคม) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ ศ 2525 พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ ราชบัณฑิตยสถาน
- วลัยพร ศรีเชียงราย (2540) การประเมินโครงการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตที่ดำเนินการร่วมกัน โดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กับสถาบันราชภัฏ เชียงราย วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต เชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคณะ (2538) รายงานผลการวิจัยเรื่องนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จ นนทบุรี (2546) รายงานการประเมินตนเอง ประจำปี การศึกษา 2545 นนทบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จ นนทบุรี
- วิทยากร เชียงกุล (2539) ชุดปัญหานี้อยู่คล การพัฒนาประเทศและการพัฒนาชนบท ดร ป่วย อึ้งภากรณ์ ปรมาจารย์ทางเศรษฐกิจ – การคลัง ชัยพฤกษ์ ฉบับนักศึกษา ประชาชน 17(105) 17
- วิลาวัลย์ ไพโรจน์ (2540) การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม สามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปรินูญานันท์ กต ม (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทยเอกสาร
- วีณา นานาคิลปี (2540, กันยายน – ธันวาคม) “บทบาทของสถาบันการศึกษา สาขพยาบาล ศาสตร์ในการผลิตบัณฑิตตามคุณลักษณะของสังคมไทยในทศวรรษหน้า,” วารสาร วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ 3 5 – 11
- วีระพล สุวรรณนันท (2524) การวิเคราะห์และประเมินคาโครงการ กรุงเทพฯ สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- วุฒิชัย จ้างง (2530) “การประสานปฏิบัติการเพื่อผลิตภาพ,” วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 27 (100) 255 – 257 , 262 - 263
- วรรณวดี เนียมสกุล (2538) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับการเรียน แบบที่พึงประสงค์ของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรต่อเนื่องในวิทยาลัยพยาบาล สังกัด กระทรวงสาธารณสุข วิทยานิพนธ์ พศ ม (การพยาบาลศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิต วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทยเอกสาร

- วรรณวิไล อินทรประดิษฐ์ (2536) ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ที่เน้น
ชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ สังกัดกอง
งานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต พิษณุโลก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ทยเอกสาร
- สถาบันพัฒนากำลังคนทางด้านสาธารณสุข (2537) หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์
(ฉบับปรับปรุง) พ ศ 2537 ส่วนพัฒนาการศึกษา สถาบันพัฒนากำลังคนทางด้าน
สาธารณสุข
- สภาการพยาบาล (2538) ข้อบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วยการรับรองสถาบันการศึกษา
วิชาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ ศ 2538 นนทบุรี สภาการพยาบาล
- สมกุล ถาวรกิจ (2543, มีนาคม) รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏ ปริญญานิพนธ์ กศ ด (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ทยเอกสาร
- สมบูรณ์ สอนประภา (2536) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการสภาตำบล วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ บัณฑิต
วิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สิระยา สัมมาวาจ (2540, พฤษภาคม – สิงหาคม) “คุณภาพของบัณฑิตทางการพยาบาล,”
รามาริบัติพยาบาลสาร 3 232 – 235
- สุนี วิวัฒน์ภรณ์ (2541) ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับงานบริหารงานวิชาการ
ของคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยานิพนธ์ ค ม (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทยเอกสาร
- สุปราณี วตินอมร (2533) การพยาบาลพื้นฐาน แนวคิดและการปฏิบัติ พิมพ์ครั้งที่ 5
กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ดีแอลเอส
- สุวณี ชาครีย์วัฒน์ (2540) ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พุทธศักราช
2528 ของกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข วิทยานิพนธ์ ค ม
(บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุวรรณ กิตติเนาวรัตน์ (2529) การวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ในประเทศไทย
วิทยานิพนธ์ ค ม (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ทยเอกสาร
- สุภาวดี เครือโชติกุล (2537) การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับปริญญาตรี
พุทธศักราช 2531 ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ วิทยานิพนธ์ ค ม (บริหาร
การศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทยเอกสาร
- สุมิตร คุณานุกร (2518) หลักสูตรและการสอน กรุงเทพฯ ชวนพิมพ์

- อดุล วิริยเวชกุล (2537, 22 – 29 ตุลาคม) “เอกสารประกอบการประชุมการประกันคุณภาพทางวิชาการ โครงการพัฒนาโครงสร้างและระบบ,” ใน รายงานการประชุมวิชาการประจำปี 2537 เรื่องการประกันคุณภาพทางวิชาการ หลักการแนวคิดและวิธีปฏิบัติ หน้า 94 – 119 กรุงเทพฯ ทบวงมหาวิทยาลัย
- อรุณ ตั้งยูเรื่อง (2533) การศึกษาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ พ ศ 2528 ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข วิทยานิพนธ์ คม (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร
- อัจฉรา วัฒนารงค์ (2539) “รายงานการวิจัยเรื่องการควบคุมคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย,” อนุสารอุดมศึกษา 22(217) 3 – 7
- อัมพร วิจิตรพันธ์ และอัญชลี ค้อคงคา (2525) เศรษฐศาสตร์การศึกษาและวางแผน กำลังคน กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อุทัย บุญประเสริฐ (2540) หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน กรุงเทพฯ เอสดีเพลส
- อุทุมพร จามรมาน (2540) “การจัดอันดับมหาวิทยาลัยกับการประกันคุณภาพการศึกษา,” จุฬาลงกรณ์เวชสาร 10 (37) 97 – 129
- _____ (2542, ตุลาคม) ดัชนีเกณฑ์การตัดสิน การเขียนและการเขียนคู่มือดำเนินงานประกันคุณภาพ กรุงเทพฯ ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร
- อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์ (2537) การพัฒนาดัชนีสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน วิทยานิพนธ์ ค ด (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร
- _____ (2540, พฤศจิกายน) “แนวคิดในการประกันคุณภาพทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน,” Aphet Journal 4(1) 33 – 40
- Ashworth, Allan & Harvey, Roger C (1994) *Assessing Quality in Future and higher Education* London Jessica kingsley
- Etzioni , Amitai (1964) *Modern Organizations* Englewood Cliffs , New York Prentice – Hall
- Fong, Carolyn M (1992, July – August) “A Model for Peak Performance,” Nurse Educator 17(4) 15 – 18
- Gibson , Jame L , Irancerich , John M and Donnelley , Jame H , Jr (1988) *Organization Behavior , Structures and Processes* Texas Business Publication

- Halstead, J A and other (1996, December) *Reconceptualizing baccalaureate nursing education Outcome and competencies for practice in the 21st century* Journal of Nursing Education 35 413 – 416
- Harbison, F H Myers, C A (1996) *Education manpower and economic growth* New York Hill, Yvonne McGregor, Janet & Dewer, Kate (1996) "Nursing Access to Higher Education A Quality Product," Quality Assurance in Education 4(2) 21 – 27
- Hoy, Wayne K & Miskel, Cecil G (1991) *Educational Administration* Singapore McGraw – Hill
- Johnstone, James N (1981) *Indicators of Education Systems* London Kogan page
- Merton, Robert K (1967) *On Theoretical Sociology* New York Free Press Of Glencoe
- Merriam Webster's Collegiate Dictionary* 10th ed (1995) Massachusetts Merriam – Webster
- McEwan, Elaine K (1998) *Seven Steps to Effective Instructional Leadership* California Corwin press
- Oxford Dictionary* (1998) Oxford Oxford University Press
- Roger, M E (1985) "The nature and Characteristics of Professional education of Nursing," Journal of Professional Nursing 24 381 – 383
- Rossow, Lawrence F (1990) *The Principalship Dimensions in Instructional*
- Steers, Richard M (1977) *Organizational Effectiveness A Behavior View* Boston Hall International
- The American Heritage dictionary* 3rd ed (1993) Boston Houghton mifflin
- Yamane, Taro (1973) *Statistics an Introductory Analysis* New York Harper & Row

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม (สำหรับนักศึกษา)

เรื่อง ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถของวิทยาลัยในการที่จะทำให้วิทยาลัยบรรลุถึงวัตถุประสงค์ตามที่วิทยาลัยได้กำหนดไว้ โดยพิจารณาจากทัศนคติของนักศึกษาและอาจารย์ที่มีต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัย

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ปีการศึกษา 2547 ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ คือมากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) ตามลำดับ ซึ่งสอบถามใน 4 ด้าน ได้แก่

- 1 ด้านหลักสูตร
- 2 ด้านบุคลากร
- 3 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา
- 4 ด้านคุณภาพนักศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น

กรุณาอ่านและตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด แบบสอบถามนี้จะไม่มีการเก็บชื่อใดๆ ตลอดทุกขั้นตอนแต่ประการใด ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ผู้วิจัย

วาสิกา เฟิงชะตา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล

โปรดกาเครื่องหมาย $\sqrt{\hspace{1cm}}$ ลงในช่อง $\bigcirc$ เพื่อแสดงข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านตามความเป็นจริงมากที่สุด

1 เพศ

$\bigcirc$ ชาย

$\bigcirc$ หญิง

2 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ระดับชั้นปี

$\bigcirc$ ปี 3

$\bigcirc$ ปี 4

3 ภูมิลำเนา

4 ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อ
การุณย์ ในแต่ละด้าน

ท่านคิดว่าประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในแต่ละด้านอยู่
ในระดับใด โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อ	การดำเนินงานของวิทยาลัย พยาบาลเกื้อการุณย์	ระดับประสิทธิผล				
		5	4	3	2	1
1	ก ด้านหลักสูตร - เนื้อหาวิชา เนื้อหารายวิชาต่างๆในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปสอดคล้อง กับความจำเป็นในการประกอบอาชีพ					
2	เนื้อหารายวิชาต่างๆในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพสอดคล้อง กับความจำเป็นในการประกอบอาชีพ					
3	เนื้อหาของแต่ละวิชามีความเหมาะสมกับระยะเวลาในการ เรียนการสอน					
4	เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงาน - คุณลักษณะของหลักสูตร					
5	เป็นหลักสูตรบูรณาการเน้นการผสมผสานหลายสาขาวิชา					
6	เป็นหลักสูตรบูรณาการที่ใช้ชุมชนเป็นสวนรวมในการเรียนรู้					
7	หลักสูตรการเรียนการสอนมีการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล					
8	หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสามารถประยุกต์เนื้อหาวิชาเข้ากับ สภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม					
9	เป็นหลักสูตรที่ให้นักศึกษารู้จักคิดหาเหตุผล วิเคราะห์ วิจารณ์ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
10	- กิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวิถีทางแห่งประชาธิปไตย ภาวะ ผู้นำ และการทำงานร่วมกันเป็นทีม เช่น กิจกรรมของ- องค์การนักศึกษา คณะกรรมการนักศึกษา					
11	มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศาสนา คุณธรรมและจริยธรรม - การวัดผลและประเมินผล					
12	มีการประเมินความรู้ในระยะเวลาที่เหมาะสม					
13	เกณฑ์การให้คะแนนที่ใช้วัดผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมี มาตรฐานชัดเจน					
14	วิธีการวัดผล ประเมินผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ					
15	การประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาและจุดมุ่งหมาย					

ข้อ	การดำเนินงานของวิทยาลัย พยาบาลเกื้อการุณย์	ระดับประสิทธิผล				
		5	4	3	2	1
1	ข ด้านบุคลากร - คุณลักษณะของอาจารย์ มีความรู้ทางวิชาการสำหรับสอนนักศึกษาเป็นอย่างดี ได้ให้ข้อมูลในการสอนแก่นักศึกษาอย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ปฏิบัติหน้าที่การสอนตามที่หลักสูตรกำหนด เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษา เข้าสอนอย่างสม่ำเสมอและตรงต่อเวลา ปริมาณอาจารย์เพียงพอกับรายวิชาภาคทฤษฎี ปริมาณอาจารย์เพียงพอกับการนิเทศงานในภาคปฏิบัติ - วิธีการสอนของอาจารย์ มีการเตรียมสื่อในการสอนที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดีและรวดเร็วขึ้น เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น และซักถามปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีวิธีการสอนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาอย่างเหมาะสม - ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อาจารย์มีความเอาใจใส่และมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษา อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีด้านวิชาชีพพยาบาลแก่นักศึกษา - บุคลากรสายสนับสนุน เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ และคณงานของวิทยาลัยให้การต้อนรับและมีอัธยาศัยที่ดี พร้อมจะให้บริการเสมอ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ และคณงาน มีกิริยามารยาทสุภาพ มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน วิทยาลัยมีคณงานเพียงพอที่จะทำความสะอาดห้องเรียน อาคาร ห้องน้ำ และบริเวณสวนต่างๆ ของวิทยาลัย					

ข้อ	การดำเนินงานของวิทยาลัย พยาบาลเกื้อการุณย์	ระดับประสิทธิผล				
		5	4	3	2	1
	ค ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา					
	- สภาพแวดล้อมทางกายภาพ					
1	วิทยาลัยมีจำนวนห้องเรียนที่เพียงพอแก่นักศึกษา					
2	สภาพห้องเรียนมีแสงสว่างพอเหมาะ และปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก					
3	ห้องเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนการสอน และมีความทันสมัย					
4	วิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการวิชาชีพพยาบาลที่เพียงพอเหมาะสมกับหลักสูตรวิชาชีพพยาบาล					
5	อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสาธิตการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของวิทยาลัยมีจำนวนเพียงพอและทันสมัย					
6	วิทยาลัยให้บริการด้านคอมพิวเตอร์เพียงพอแก่ความต้องการของนักศึกษา					
7	ห้องสมุดมีลักษณะทางกายภาพตามมาตรฐาน					
8	ห้องสมุดมีระบบสืบค้นข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย					
9	ห้องสมุดมีหนังสือและวารสาร ภาษาไทยและ-ภาษาต่างประเทศ ที่ทันสมัยให้ค้นคว้า					
10	หอพักนักศึกษาของวิทยาลัยมีจำนวนเพียงพอ และมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำการบ้านหรือรายงาน เช่น เตียง ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ และแสงสว่างเพียงพอ					
11	ห้องน้ำของวิทยาลัยมีความสะอาดและจำนวนเพียงพอ					
12	วิทยาลัยมีสถานที่ซึ่งเป็นสัดส่วนเหมาะแก่การทำรายงานอ่านหนังสือ หรือสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้					
13	การจัดหาโรงพยาบาลหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานมีความเหมาะสม					
14	สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยมีความปลอดภัย					
	- สภาพแวดล้อมด้านจิตใจและสังคม					
15	อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องการเรียนรู้					
16	อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องส่วนตัว					
17	อาจารย์ส่วนใหญ่เอาใจใส่ติดตามการเรียนของท่านอย่างสม่ำเสมอ					
18	ท่านมักสนทนากับเพื่อนที่ขยันและสนใจเรียน					
19	กลุ่มเพื่อนของท่านช่วยเหลือกันเมื่อใครมีปัญหาในการเรียน					

ข้อ	การดำเนินงานของวิทยาลัย พยาบาลเกี่ยวกับการณ	ระดับประสิทธิผล				
		5	4	3	2	1
20	เพื่อนสร้างแรงจูงใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียนให้กับท					
21	ทานเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนในชั้นเรียน					
22	ทานเป็นที่ยอมรับในฐานะสมาชิกกลุ่มการทำกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การนักศึกษาและวิทยาลัย					
	ง ด้านคุณภาพของนักศึกษา					
1	นักศึกษาได้รับความรู้ทางด้านวิชาการอย่างถูกต้องและ เหมาะสม สามารถนำไปใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้					
2	นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้อย่าง เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น					
3	นักศึกษามีทักษะได้รับการฝึกฝนและประสบการณ์ในเชิง วิชาชีพพยาบาลที่เพียงพอในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง					
4	นักศึกษารู้จักคิดหาเหตุผล วิเคราะห์วิจารณ์แก้ปัญหาอย่าง เป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
5	นักศึกษามีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ภาษาต่างประเทศ					
6	นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล					
7	นักศึกษามีความเข้าใจลักษณะการทำงานในวิชาชีพพยาบาล					
8	นักศึกษาสามารถใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานการพยาบาล					
9	นักศึกษามีความเป็นผู้นำ และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับทีม สุขภาพและบุคลากรหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง					
10	นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ					
11	นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ ได้อย่างเหมาะสม					
12	นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ ได้อย่างสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกี่ยวกับการรู้
ในแต่ละด้าน

1 ด้านหลักสูตร

2 ด้านบุคลากร (อาจารย์และเจ้าหน้าที่)

3 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา (ทางกายภาพและทางสังคมจิตใจ)

4 ด้านคุณภาพนักศึกษา

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

แบบสอบถาม (สำหรับอาจารย์)

เรื่อง ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถของวิทยาลัยในการที่จะทำให้วิทยาลัยบรรลุถึงวัตถุประสงค์ตามที่วิทยาลัยได้กำหนดไว้ โดยพิจารณาจากทัศนคติของนักศึกษาและอาจารย์ที่มีต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัย

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ปีการศึกษา 2547 ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) ตามลำดับ ซึ่งสอบถามใน 4 ด้าน ได้แก่

- 1 ด้านหลักสูตร
- 2 ด้านบุคลากร
- 3 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา
- 4 ด้านคุณภาพนักศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น

กรุณาอ่านและตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด แบบสอบถามนี้ จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อตัวท่านแต่ประการใด ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ผู้วิจัย

วาสิกา เฟิงชะตา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล

โปรดกาเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่อง O เพื่อแสดงข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านตามความเป็นจริงมาก

ที่สุด

1 อายุ

☐ ต่ำกว่า 25 ปี	☐ 46 – 55 ปี
☐ 25 – 35 ปี	☐ 56 ปีขึ้นไป
☐ 36 – 45 ปี	

2 ระดับวุฒิการศึกษา

- ☐ ปริญญาตรี/ เทียบเท่าปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาโท
- ☐ ปริญญาเอก

3 อายุราชการ   ปี

4 ตำแหน่ง

- ☐ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย (โปรดระบุ)
- ☐ หัวหน้าภาควิชา (โปรดระบุ)
- ☐ อาจารย์พยาบาล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในแต่ละด้าน

ท่านคิดว่าประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในแต่ละด้านอยู่ในระดับใด โปรดกาเครื่องหมาย $\sqrt{\quad}$ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อ	การดำเนินงานของวิทยาลัย พยาบาลเกื้อการุณย์	ระดับประสิทธิผล				
		5	4	3	2	1
1	ก ด้านหลักสูตร - เนื้อหาวิชา เนื้อหารายวิชาต่างๆในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปสอดคล้อง กับความจำเป็นในการประกอบอาชีพ					
2	เนื้อหารายวิชาต่างๆในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพสอดคล้อง กับความจำเป็นในการประกอบอาชีพ					
3	เนื้อหาของแต่ละวิชามีความเหมาะสมกับระยะเวลาในการ เรียนการสอน					
4	เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงาน					
5	- คุณลักษณะของหลักสูตร เป็นหลักสูตรบูรณาการเน้นการผสมผสานหลายสาขาวิชา					
6	เป็นหลักสูตรบูรณาการที่ใช้ชุมชนเป็นสวนรวมในการเรียนรู้					
7	หลักสูตรการเรียนการสอนมีการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล					
8	หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสามารถประยุกต์เนื้อหาวิชาเข้ากับ สภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม					
9	เป็นหลักสูตรที่ให้นักศึกษารู้จักคิดหาเหตุผล วิเคราะห์ วิจารณ์ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
10	- กิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวิถีทางแห่งประชาธิปไตย ภาวะ ผู้นำ และการทำงานร่วมกันเป็นทีม เช่น กิจกรรมของ องค์การนักศึกษา คณะกรรมการนักศึกษา					
11	มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศาสนา คุณธรรมและจริยธรรม					
12	- การวัดผลและประเมินผล มีการประเมินความรู้ในระยะเวลาที่เหมาะสม					
13	เกณฑ์การให้คะแนนที่ใช้วัดผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมี มาตรฐานชัดเจน					
14	วิธีการวัดผล ประเมินผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ					
15	การประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาและจุดมุ่งหมาย					

ข้อ	การดำเนินงานของวิทยาลัย พยาบาลเกื้อการุณย์	ระดับประสิทธิผล				
		5	4	3	2	1
1	ข ด้านบุคลากร - คุณลักษณะของอาจารย์ มีความรู้ทางวิชาการสำหรับสอนนักศึกษาเป็น อย่างดี ได้ให้ข้อมูลในการสอนแก่นักศึกษาอย่างถูกต้องและเป็น ประโยชน์อย่างยิ่ง ปฏิบัติหน้าที่การสอนตามที่หลักสูตรกำหนด เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษา เข้าสอนอย่างสม่ำเสมอและตรงต่อเวลา ปริมาณอาจารย์เพียงพอกับรายวิชาภาคทฤษฎี ปริมาณอาจารย์เพียงพอกับการนิเทศงานในภาคปฏิบัติ - วิธีการสอนของอาจารย์ มีการเตรียมสื่อในการสอนที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ ได้ดีและรวดเร็วขึ้น เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น และซักถาม ปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน มีวิธีการสอนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษา อย่างเหมาะสม - ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อาจารย์มีความเอาใจใส่และมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษา อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีด้านวิชาชีพพยาบาลแก่นักศึกษา - บุคลากรสายสนับสนุน เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ และคนงานของวิทยาลัยให้การต้อนรับ และมีอัธยาศัยดี พร้อมจะให้บริการเสมอ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ และคนงาน มีกิริยามารยาทสุภาพ มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน วิทยาลัยมีคนงานเพียงพอที่จะทำความสะอาดห้องเรียน อาคาร ห้องน้ำ และบริเวณสวนต่างๆ ของวิทยาลัย					

ข้อ	การดำเนินงานของวิทยาลัย พยาบาลเกื้อการุณย์	ระดับประสิทธิผล				
		5	4	3	2	1
ค	ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา					
	- สภาพแวดล้อมทางกายภาพ					
1	วิทยาลัยมีจำนวนห้องเรียนที่เพียงพอแก่นักศึกษา					
2	สภาพห้องเรียนมีแสงสว่างพอเหมาะ และปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก					
3	ห้องเรียนมีโสตทัศนูปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนการสอน และมีความทันสมัย					
4	วิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการวิชาชีพพยาบาลที่เพียงพอเหมาะสมกับหลักสูตรวิชาชีพพยาบาล					
5	อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของวิทยาลัยมีจำนวนเพียงพอและทันสมัย					
6	วิทยาลัยให้บริการด้านคอมพิวเตอร์เพียงพอแก่ความต้องการของนักศึกษา					
7	ห้องสมุดมีลักษณะทางกายภาพตามมาตรฐาน					
8	ห้องสมุดมีระบบสืบค้นข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย					
9	ห้องสมุดมีหนังสือและวารสาร ภาษาไทยและ - ภาษาต่างประเทศ ที่ทันสมัยให้ค้นคว้า					
10	หอพักนักศึกษาของวิทยาลัยมีจำนวนเพียงพอ และมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำการบ้านหรือรายงาน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ และแสงสว่างเพียงพอ					
11	ห้องน้ำของวิทยาลัยมีความสะอาดและจำนวนเพียงพอ					
12	วิทยาลัยมีสถานที่ซึ่งเป็นสัดส่วนเหมาะแก่การทำรายงานอ่านหนังสือ หรือสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้					
13	การจัดหาโรงพยาบาลหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานมีความเหมาะสม					
14	สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยมีความปลอดภัย - สภาพแวดล้อมด้านจิตใจและสังคม					
15	ท่านเป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อนักศึกษามีปัญหาเรื่องการเรียน					
16	ท่านเป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อนักศึกษามีปัญหาเรื่องส่วนตัว					
17	ท่านเอาใจใส่ติดตามการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
18	ท่านแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียนที่ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพแก่นักศึกษา					
19	สัมพันธ์ภาพระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา					

ข้อ	การดำเนินงานของวิทยาลัย พยาบาลเกื้อการุณย์	ระดับประสิทธิผล				
		5	4	3	2	1
20	สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับอาจารย์					
21	สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับเจ้าหน้าที่					
22	สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับนักศึกษา					
	ง ด้านคุณภาพของนักศึกษา					
1	นักศึกษาได้รับความรู้ทางด้านวิชาการอย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้					
2	นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น					
3	นักศึกษามีทักษะได้รับการฝึกฝนและประสบการณ์ในเชิงวิชาชีพพยาบาลที่เพียงพอในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง					
4	นักศึกษารู้จักคิดหาเหตุผล วิเคราะห์วิจารณ์แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
5	นักศึกษามีความสามารถในการติดต่อสื่อสารภาษาต่างประเทศ					
6	นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล					
7	นักศึกษามีความเข้าใจลักษณะการทำงานในวิชาชีพพยาบาล					
8	นักศึกษาสามารถใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีต่างๆ ที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานการพยาบาล					
9	นักศึกษามีความเป็นผู้นำ และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับทีมสุขภาพและบุคลากรหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง					
10	นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ					
11	นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม					
12	นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์
ในแต่ละด้าน

1 ด้านหลักสูตร

2 ด้านบุคลากร (อาจารย์และเจ้าหน้าที่)

3 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา (ทางกายภาพและทางสังคมจิตใจ)

4 ด้านคุณภาพนักศึกษา

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ภาคผนวก ข.

เกณฑ์การประเมินดัชนีชี้วัดการดำเนินงาน

เกณฑ์การประเมินดัชนีชี้วัดการดำเนินงาน

ตาราง 27 เกณฑ์การประเมินดัชนีชี้วัดในแต่ละด้าน

ดัชนีชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน (5 ระดับคะแนน)				
	1	2	3	4	5
1 การเรียนการสอน 1.1 กระบวนการเรียนการสอน					
มีประมวลรายวิชาครบทุกสาขา	< 60%	60 – 79%	80 – 89%	90 – 99%	100%
ร้อยละของจำนวนรายวิชาที่มีการประเมินการจัดการเรียนการสอนโดยนักศึกษา	< 60 %	60 - 79 %	80 89 %	90 99 %	100 %
1.2 อาจารย์					
อัตราส่วนของอาจารย์ประจำทุกระดับต่อจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาหรือเทียบเท่า	< 1 8	-	1 8		> 1 8
ร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า	< 30	-	30		> 30

ตาราง 27 (ต่อ)

ดัชนีชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน (5 ระดับคะแนน)				
	1	2	3	4	5
ร้อยละของอาจารย์ได้รับการศึกษาต่อ / อบรม / ประชุม / สัมมนา / ดูงาน ทางวิชาการอย่างน้อย 1 ครั้ง / คน / ปี	< 50	50 - 59	60 - 69	70 - 79	80 - 100
ร้อยละของโครงการที่ได้ดำเนินการเป็นไปตามแผนพัฒนาอาจารย์	< 50	50 - 59	60 - 69	70 - 79	80 - 100
13 นักศึกษา ร้อยละการได้งานภายใน 1 ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ / การศึกษาต่อ	< 60	60 - 79	80 - 89	90 - 94	≥ 95
2 กิจกรรมพัฒนานักศึกษา จำนวนกิจกรรม / โครงการ ของงานกิจการนักศึกษาต่อ จำนวนนักศึกษาทั้งหมด	≤ 2 กิจกรรม / โครงการ	3 - 5 กิจกรรม / โครงการ	6 - 8 กิจกรรม / โครงการ	9 - 12 กิจกรรม / โครงการ	> 12 กิจกรรม / โครงการ

ตาราง 27 (ต่อ)

ดัชนีชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน (5 ระดับคะแนน)				
	1	2	3	4	5
มีกิจกรรมแนะนำเกี่ยวกับวิชาชีพ / การศึกษา	ไม่มี	จัดกิจกรรมการแนะนำตามแต่โอกาส	จัดกิจกรรมการแนะนำแก่นักศึกษาปีสุดท้ายอย่างน้อย 1 ครั้ง	จัดกิจกรรมการแนะนำแก่นักศึกษาปีสุดท้ายอย่างน้อย 1 ครั้ง มีการประเมินการแนะนำและการจัดกิจกรรม นำผลการประเมินมาปรับปรุงรูปแบบและวิธีการแนะนำ	จัดกิจกรรมการแนะนำแก่นักศึกษาปีสุดท้ายอย่างน้อย 1 ครั้ง มีการประเมินการแนะนำและการจัดกิจกรรม นำผลการประเมินมาปรับปรุงรูปแบบและวิธีการแนะนำ
จำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม / โครงการ / ชมรมของนักศึกษา	น้อยกว่าร้อยละ 20 กิจกรรมของนักศึกษา	ร้อยละ 20 - 40 กิจกรรมของนักศึกษา	ร้อยละ 41 - 60 กิจกรรมของนักศึกษา	ร้อยละ 61 - 80 กิจกรรมของนักศึกษา	ร้อยละ 81 - 100 กิจกรรมของนักศึกษา
3 การวิจัยและผลงานทางวิชาการ	น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนอาจารย์ประจำ / ปี		ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนอาจารย์ประจำ / ปี	-	มากกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนอาจารย์ประจำ / ปี
การเสนอผลงานวิจัย / การตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร	น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนอาจารย์ประจำ / ปี	-	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนอาจารย์ประจำ / ปี	-	มากกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนอาจารย์ประจำ / ปี

ภาคผนวก ค.

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ ๐๕๑๙ ๑๑ / ๒๖๔๘

คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท ๒๓ เขตวัฒนา คลองเตย
กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๒) มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ขอข้อมูล
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

เนื่องด้วย นางสาววาลิกา เพ็งชะตา นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหา
บัณฑิต ภาคปกติ สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ขณะนี้อยู่
ในระหว่างดำเนินการจัดทำปริญญานิพนธ์ มีความประสงค์ที่จะขอความอนุเคราะห์หน่วยงานของ
ท่านในรายละเอียด ดังนี้ ประวัติของวิทยาลัย วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน หลักสูตรการศึกษา
จำนวนนักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาล ข้อมูลสถิติของจำนวนนักศึกษาและดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน
 ฯลฯ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการจัดทำปริญญานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติมา สังข์เกษม)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะสังคมศาสตร์

โทร ๐-๒๒๕๔-๔๑๑๖, ๐-๒๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๕๐๒

โทรสาร ๐-๒๒๖๐-๔๓๖๘, ๐-๒๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๕๐๒

ที่ ศธ 0519.12/ 6983

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววาลิกา เพ็งชะตา นัฏาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรุณย์” โดยมี รองศาสตราจารย์สุนิดดา เทสนิยม และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 - 4 จำนวน 141 คน สาขาพยาบาลศาสตรบัณฑิต และอาจารย์ จำนวน 48 คน ของวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรุณย์ สังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร คอบแบบสอบถามประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการรุณย์ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - ตุลาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววาลิกา เพ็งชะตา ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ . ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-6607333

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3/ สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบ สอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววาลิกา เพ็งชะตา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ประสิทธิผลในการดำเนินงานของ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์” โดยมี รองศาสตราจารย์สุนิดา เทศนิยม และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 จำนวน 63 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 78 คน และอาจารย์ จำนวน 48 คน ตอบแบบสอบถามประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในระหว่างเดือน กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววาลิกา เพ็งชะตา ได้เก็บข้อมูล ในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-6607333

ที่ ศธ 0519 12/๒6/4

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

สวัสดีครับ แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววาลิกา เพ็งชะตา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์” โดยมี รองศาสตราจารย์สุนิดา เทศนิยม และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สำหรับ แดงทองดี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาววาลิกา เพ็งชะตา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ - ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-5897146 มือถือ 09-6607333

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววาลิกา เพ็งชะดา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการุณย” โดยมี รองศาสตราจารย์สุนิดา เทศนิคม และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ปัทมา ผ่องศิริ พยาบาลวิชาชีพ 8 และ อาจารย์วาสนา ราชรักษ์ พยาบาลวิชาชีพ 8 วช เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการุณย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาววาลิกา เพ็งชะดา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-5897146 มือถือ 09-6607333

ที่ ศธ 0519 12/ 6972

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนิ กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววาลิกา เฟื่องชะตา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการุณย” โดยมี รองศาสตราจารย์สุนิดา เทศนิยม และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 จำนวน 8 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 8 คน สาขาพยาบาลศาสตรบัณฑิต และ อาจารย์ จำนวน 5 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเพื่อการุณย ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววาลิกา เฟื่องชะตา ได้รับข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

/๗๗๓

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ - ค้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-6607333

ภาคผนวก ง.
เอกสารรับรองโครงการวิจัยในคน

เอกสารเลขที่ พ 1๒๙

เอกสารรับรองโครงการวิจัยในคน

คณะกรรมการพิจารณาและควบคุมการวิจัยในคนของกรุงเทพมหานคร

ขอรับรองว่า

โครงการ	ประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์
โครงการเลขที่	0058 47
ชื่อหัวหน้าโครงการ	นางสาววาลิกา เพ็งชะตา
สังกัด	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โครงการได้มาตรฐานทางวิชาการ ไม่ขัดต่อหลักจริยธรรมสากล และเป็นไปตามคำประกาศเฮลซิงกิ

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการที่เสนอได้ ณ วันที่ ๕ 7 ๒๕ ๕7

ลงชื่อ

(นายปิตินันท์ ณัฐรุจิโรจน์)

รองปลัดกรุงเทพมหานคร

ประธานคณะกรรมการพิจารณาและควบคุมการวิจัยในคน
ของกรุงเทพมหานคร

--

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาววาลิกา เพ็งชะตา
วันเดือนปีเกิด	10 เมษายน 2522
สถานที่เกิด	เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	98 ซอยประชาชื่น 42 ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2539	โรงเรียนสตรีวิทยา
พ.ศ. 2543	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การเงิน) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ. 2547	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาววาลิกา เพ็งชะตา
วันเดือนปีเกิด	10 เมษายน 2522
สถานที่เกิด	เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	98 ซอยประชาชื่น 42 ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2539	โรงเรียนสตรีวิทยา
พ.ศ. 2543	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การเงิน) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ. 2547	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร